

Dragai skaitytojai! Mes nuo jūsų daugiau nieko nereikalaujame, kaip tik prikalbinkite po vieną naują skaitytoją! Pasistengkite tai padaryti!

LAISVĖ

Kiekvienas L. S. S. narys privalo nusipirkti knygą "Karolis Marksas, jo gyvenimo ir mokslo charakteristika". Kaina \$1.00; gerai apdarais \$1.50.

52.

BIRŽELIO (JUNE) 28, 1918 m., BROOKLYN, N.Y.

VIII METAS

Ukrainoje plėtojasi Revoliucija

Vokiečių maisto sandėliai sistematiškai naikinami.

— Kijeve išdegė 5 mylios.
— Odessos arsenalas susprogdintas.

Maskva, 19 d. birželio. — Revoliucinis judėjimas Ukrainoje nuolat auga, nepaisant areštų, baudžiamųjų ekspedicijų ir skaitlingų korimų. Aš mačiau vokiečių fotografiją, kur vienoj eilėj buvo 20 kartuvių, apkabinėtų lavonais austrų internacionalistų, kurie tapo nužudyti Ekaterinoslave.

Kijeve neseniai įvyko milžiniškas gaisras, kuris sunaikino 5 ketvirtines mylias miesto. Kremenčuge susprogdinti amunicijos sandėliai. Odessos arsenalas taipgi susprogdintas. Daugely miestų streikai kyla viens po kitam. Organizuoti ginkluotų valstiečių būriai sistematiškai naikina vokiečių kariuomenės skyrius, kurie renka kaimuose maistą.

Revoliucionieriai pasidarė savotiškus kariškus laivus, vartodami tam tikslui plačią dugną, cementu pripiltus laivus ir apginkluodami juos kanuolėmis. Tokių laivų būrys, tūlam jūreiviu vadovaujant, bombardavo vokiečių užimtą Taganrogą (miestas Juodosios jūros sušmaugoje, apie 31 mylią į vakarus nuo Rostovo-prie-Dono).

Yra tragiška likimo ironija, kad šiame momente Rusijos tarybų valdžia, kuri visą laiką buvo verčiama prie pertraukimo ryšių su Vokietija, esti vėl šilpninama nauja kontrevoliucija vakarų Sibire. Šis sukilimas davė progą ginkluotam čekų veikimui, kurie dabar užėmė geležkelius Uralo kalnuose. Atsiminant, jog galutinai bolševikų tikslu yra visapasaulinė socialė revoliucija, aišku, jog visos buržuaziškos valdžios yra jų priešais. Tačiau tili jų priešų randasi daug toliau už kitus, gi jie dabar randasi padėjime žmogaus, kuris turi pirmiausiai atsiginti nuo artimiausio priešo, o paskui jau imtis už toliau esančių. Vokietija dabar yra artimiausiu bolševikų priešu. Jeigu karė užsibaigtų Vokietijos pergale, tai bolševikai nukentėtų daugiau, negu kas-nors kitas. Dabar gi bolševikai supranta, jog jeigu jie liks atskirti nuo susinesimo su Sibiru, tai jų padėjimas liks visai beviltis, todėl jie dabar mano, kad geriausiai duot Vokietijai progą pačiai patirt savo nepopuliariškumą Ukrainoje ir suprast, jog tą padarė jos pačios vartojama priespauda. Bolševikai gali stačiai kviest Vokietiją eit gilyn ir tuomi pasidaryt sau galą.

Tai būtų Vokietijos galas.

Vienas bolševikų aną dieną pasakė: "Jeigu Vokietija išdrįstų gundyti savo likimą, norėdama užvaldyti didžiąją Rusiją, tai tas būtų jos pabaiga, kaip buvo pabaiga Napoleono."

Tulas neseniai atvažiavęs iš Livonijos keleivis pasakoja, jog tenai dabartinė vokiečių priespauda išnaikino net ir atmintį apie rusų kariuovę žiaurumus praeity. Liaudis dabar yra daug revoliucioniškesnė, negu ji buvo laike praėjusių 12 metų. Pabaltijos žemvaldžių susižavime vienas jų kalbėdamas apie žmonių revoliucioniškumą, gailėstingai išsitarė: "Jeigu vokiečiai atims iš čia savo kariuomenę, tai mes turėsime pirma išsi- nešdinti, kad bent patys save išgelbėti.

Visi, kuriems pasiseka pabėgti iš kaizerio užimtų vietų, pasakoja apie didelį nuopuolimą disciplinos vokiečių armijoje. Vienas pabėgėlių pasakoja, jog dabar galima kyšius duodant važinėti po visą Vokietiją.

Vokiečių oficerių kontrolė ant kariuovės nuolat mažinasi ir jie nepajėgia kariuovės suvaldyti.

JAPONIJA NESIKIŠ RUSIJON BE AMERIKOS LEIDIMO.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on June 28, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Tokio, 21 d. birželio (su-velinta). — Šiandieniniai laikraščiai praneša, jog diplomatiškas patariamasis komitetas nutarė, jog Japonija neklusys talkininkų prašymo ir susilaikys nuo smei- gimosi Sibiran.

Diplomatų tarpe tikima, jog Japonija, kolei jai ne- greš tiesioginis pavojus, nieko nepradės be pritarimo Suvienytų Valstijų.

London, 26 d. birželio. — Iš Harbino praneša, jog Chi- nijos valdžia leido savo kariu- menei reikalui esant eiti Sibiran. To priežastis sta- toma tas, kad Rusija nesi- stengia užkirst vokiečiams kelią į rytus.

VOKIEČIAI RENGIA KRIME REVOLIUCIJĄ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on June 28, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, 25 d. birže- lio. — Valstybės departmen- tas gavo žinią iš Vologdos, kad vokiečiai sukėlė revoliu- ciją Rusijos Krymo apygar- dose. Pranešimas skelbia, jog tatarų įsteigtasis sei- mas tapo išvaikytas ir visos liberalės organizacijos iš- krikdytos.

Generolas S. ... tapo paskirtas Krymo valdžios galva ir yra po tiesiogine Vo- kietijos kontrole, taip kad ten jau nėra nei šešėlio sa- vyvaldos, kaip tas dar ma- toma Ukrainoje.

AMERIKIEČIAI ISVIJO VISUS VOKIEČIUS IŠ BELLEVA MIŠKO.

Paimta belaisvių ir mašininų kanuolių.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on June 28, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amerikiečių spēkos prie Marne, 24 d. birželio. — Pe- reitą naktį amerikiečių kariu- menė šiaurvakarinę Belleva miško dalį. Amerikiečiai ap- valė šią strategišką pozici- ją nuo visų vokiečių, paėmė kiek belaisvių ir užgrobė 5 mašines kanuoles.

Amerikiečiai dabar pilnai valdo tą mišką. Ataka pra- sidėjo sunkių kanuolių šaudymu, o paskui amerikie- čiai metėsi atakon ir išvijo vokiečius, kurių pozicijos buvo skaitomos veik neuži- mamomis. Vieną mašininę kanuolę rado įkeltą medyje. Ją operavo su pagelba vir- vės.

Visa ataka tęsėsi tik pusę valandos. Tas dar sykį paro- do amerikiečių metodų išna- šumą ir pasiryžimą viską at- iiekti, kas tik jiems paveda- ma. Visas tas darbas buvo puikiai sugalvotas ir puikiai liko išpildytas.

PERSHINGAS PRANEŠA JOG AMERIKIEČIAI PATAISĖ SAVO POZICIJAS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on June 28, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, 24 d. birželio. — Karės departamentas šian- dien gavo nuo gen. Pershin- go sekantį pranešimą:

"Nepaisant pėspriešini- mo, mes vėl pagerinome sa- vo pozicijas į šiaurvakarius nuo Chateau-Thierry. Šioj apeliinkėj abiejų šalių arti- lerijs smarkiai veikia. Vos- ges kalnuose, kur labai tan- kūs patuliu susirėmimai, priešas bandė padaryt neti- kėtą užpuolimą, bet liko at- muštas."

SUSTREIKAVO 1,000 MAŠINISTŲ.

Bridgeport, Conn., 25 d. birželio. — Čia sustreikavo virš 1,000 mašinistų, meis- terių, įrankių dirbėjų ir ki- tų amatnikų, dirbančių A- merikos ir Anglijos gamini- mo kompanijoj. Jie reika- lauja, kad kompanijos mo- kėtų jiems tokią algą, kokia yra valdžios nuspręsta mo- kėti mechanikams.

Mašinistų unijos agentas, S. Lavitt, sako, kad gali su- streikuot visi Bridgeporto mašinistai, jeigu fabrikant- tai neišmokės už pereiną lai- mo nuo 1 d. gegužės po 78c. į valandą įrankių dirbėjams ir po 72c. — mašinistams.

Sako-buęs caras Esąs nužudytas.

Bolševikų valdžia neturi apie tai tikrų žinių.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on June 28, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Stockholm, 24 d. birželio. — Iš Petrogrado atvažiuo- janti pasazieriai pasakoja, jog tenai kalbama, būk bu- vęs caras tapęs nužudytas Ekaterinburge. Valdžios spauda tų paskalų neužgin- čina, vien paaiškina, jog val- džia dar neturi jokių tikrų pranešimų. Prie to laikraš- čiai pridėda, jog buvę įskya- ta išvežti būvisi carą kitur, jeigu čecho-slavokai pradėtų artintis prie jo buveinės.

SUBMARINA NUSKANDINO ANGLIJOS TRANSPORTĄ.

Kareivių nebuvo ant laivo; — likimas tūlų laivo darbininkų nežinomas.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on June 28, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, 25 d. birže- lio. — Atvežus į Amerikos prielauką, išlikusių nuo nuskandimo anglų trans- porto, laivyno sekretorius Daniels paskelbė, jog 18 d. birželio vokiečių submarina nuskandino anglų transportą apie 700 mylių į rytus nuo Amerikos pakraščiu.

Čia manoma, kad prieš sub- marina buvo viena tu, kurios atsiųstos naikinti pre- kių ir kariuomenės laivus A- merikos pakraštyje. Tačiau tikrai nežinoma ar minima submarina plaukė namo, ar Amerikos link. Jeigu ji plau- kės čionai, tai galima tikė- tis, jog užpuolimai ant laivų Atlantiko pakraščiuose, ku- rie buvo pasiliove, dabar vėl prasidės.

ITALAI IR TALKININKAI MUSA AUSTRUS KALNUOSE.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on June 28, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Paryžius, 25 d. birželio. — Čionai gautas iš Rymo pra- nešimas sako, jog italų ir anglų spēkos kalnų fronte, Asiago kalnuose, pradėjo vi- są eilę kontratakų prieš au- strus ir sulyg vėliausių ži- nių perdūrė ir užėmė visą pirmą liniją prieš apsigyni- mą.

Vėliausios italų ir anglų atakos įvyko tarpe kalnų Monte di Bella ir Monte A- solone, apie 10 mylių atstu, į vakarus ir į rytus nuo upės Brenta, į šiaurius nuo Vals- tagna. Kalnas 1,473, vie- nas svarbiausių austrų po- zicijų šioj apeliinkėj, tapo užimtas, o ant Val Bella ir Asolone kalnų liko užimti priešų apkasai. Paimta ga- na daug nelaisvių.

PRANEŠA APIE DAUGIAU LAIMĖJIMŲ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on June 28, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Rymas, 25 d. birželio. — Oficialis karės valdybos pra- nešimas sako, kad italų ka- riuomenė galutinai atsiėmė nuo priešo dešiniąjį Piave u- pės pašalį. Tame-pat prane- šime skelbiamas paėmimas dar 2,958 nelaisvių.

Pranešime štai kaip sako- ma:

Dešiniamjam Piave upės pakrašty mes pilnai atsiė- mēm savo pozicijas. 18 afi- cierių ir 1,607 kareivių pa- teko nelaisvėn. Į šiaurvaka- rus nuo Monte Grappe mės taipgi paėmēm šiek tiek vie- tos ir 1,333 nelaisvių. Čia mums pateko tarp kitko 16 mašininų kanuolių. Nušau- ta žemyn 9 priešo orlaiviai."

CIRKO TRAUKINIUI SUSIKŪLUS ŽUVO APIE 85 ŽMONES.

Gary, Ind., 23 d. birželio. — Pereitą subatą, 6 mylios nuo čia įvyko traukinių susi- cikimas. Vienas traukinys, kuriuo važiavo Hagenbeck- Wallace cirko aktoriai ir tarnai, sustojo prie mažos stoties, o tuo tarpu ant jo užvažiavo kitas traukinys. Sutriuškinta daug cirko va- gonų. Griuvėsiuose tuojaus išliko gaisras.

Griuvėsiuose ir ugnį žuvo daug žmonių, cirko aktorių ir tarnų. Iki šiol surasta 62 lavonai, iš kurių tik 24 ga- lima pažinti, o kiti taip ap- dege, kad pažinti visai ne- buvo galima.

Generalis cirko gaspado- rius spėja, jog visų žuvusių skaitlius sieks iki 85.

VOKIETIJOS MIESTŲ GYVENTOJAI REIKALAUJA TAIKOS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 20 d. birželio. — Laikraščiu Post praneša iš Stockholmo, kad ten gauta iš Vokietijos privatiškų, bet labai skaudžiai cenzūruotų pranešimų, kurie skelbia, jog Berlyne, Colognej ir Hamburge neseniai įvyko milžiniškos demonstracijos už taiką.

Demonstrantams skirsty- ti buvo vartojama militarė policija. Kelioliką darbinin- kų užmušta, o kiti areštuoti.

AUSTRAI TURI PASIDUOT ARBA ŽŪTI.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on June 28, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, 25 d. birže- lio. — Italijos ambasadorius gavo žinią iš Rymo, kuri pa- tvirtina vakarykštį paskel- bimą, jog mišiuose prie Pi- ave upės italai paėmė ne- laisvėn 45,000 austrų. Iš to skaitliaus apie 15,000 paim- ta pereitą savaitę, pirm neg austrų užpuolimas virto jų nelaime.

Maisto krizis apima ir Vokietiją

Reino Provincijoje streikuoja 20,000 darbininkų.

BUDAPESTE GENERALIS STREIKAS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on June 28, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 25 d. birželio. — Šiandien gauta žinių, kad politiška ir ekonomiška agi- tacija iš dvilypės monarchi- jos (Austro-Vengrijos) plė- tojasi Vokietijoj ir Vengri- joj.

Iš Hague praneša, jog Muelheimo mieste, Reino provincijoj, ketverge sustrei- kavo 20,000 amunicijos dar- bininkų "iš priešasties su- mažinimo dronos porcijų".

Iš Genevos praneša, kad Budapeste apšauktas gene- ralis streikas, ir kad visas geležkelių, pačtos ir telegra- fo veikimas visoj Vengrijoj begalo iškrikęs.

Iš Zuricho praneša, jog Austrijos laikraščiai vien- balsiai pripažįsta, kad poli- išką padėjimas yra labai kritiškas. Politikierių tarpe kalbama, kad buvęs Austro- Vengrijos užsienio ministė- ris, grafas Černin, gali vėl sugrįžti tarnystėn.

Vengrijos finansų minis- teris Popović paskelbė, jog, jeigu karės išlaidos nebus sumažintos, tai reikės iš- leist galybes popierinių pi- nigų.

Vengrijoj tapo suareštuo- tas vengrų soc. vadovas Eu- gene Adler.

Imperatorius Karolis, su- grįžęs Viennon, rado padėji- mą labai opiu ir reikalau- jančiu umai išrišti maisto klausimą.

Vokietija pažadėjo prisi- sti kelioliką tūkstančių to- nų grūdų, tačiau aplinky- bės nei kiek nepasigerina.

Vokietijos pagelba būtina reikalinga.

Premieras Seydleris, savo kalboj su Berliner Tageblat- to korespondentu, pasakė, jog ir sumažintą duonos por- ciją galima bus duoti tik su pagelba iš Vokietijos. Kas atsitiks, jeigu ta pagelba bus permenka, — tą galima vien spėti.

Dėlei nesutikimų maisto dalykuose, vokiečių vieša nuomonė, ypač militarių ir konservatyvių luomų, daro- si žymiai priešinga austram. Tas neapykantos jausmas didėja ypač pradėjus aus- trams trauktis nuo Piave pozicijų, Italijoj.

Austrai gi dabar stačiai pasiskendę vokiečių. Jie sa- ko, kad jų draugai blogiau su jais elgiasi, negu jų prie- šai.

Vokiečiai gi bijosi, kad Vienos revoliucija nepersi- mestų Vokietijon.

VOKIETIJA NIEKO NEŽADA BELGIJAI.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on June 28, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, 25 d. birželio. — Iš Berlyno gauta žinių, kad Vokietijos užsienio dalykų ministeris, R. von Kuehl- mann, kalbėdamas reichsta- ge apie Vokietijos karės sie- kius, pasakė, jog Vokietija nevaržys savęs jokiais prie- žadais kaslink Belgijos. Tuo pačiu sykiu užsienio minis- teris užreikšė, jog galutinas atskyrimas nuo Vokietijos Latvijos, Livonijos ir Esto- nijos esąs negalimas.

Toliau jisai išreikšė viltį, jog šią vasarą ar rudėnį su- silauksia "didelio pasisei- mo" bet pridėjo: "niekas neturi klausiti ar prasites karė toliau rudenio ar žie- mos arba į ateinantį metą".

Jisai užreikšė, jog Rusija kalta šios karės pradėjime, bet šitą jo išsireikšimą tuo- jaus užginciojo grafas Wes- tarp, konservatyvių partijos vadas sakydamas, jog visa kaltė už karę "puola ant Anglijos".

VOKIEČIAI BOMBARDUOJA ANGLUS SOMME FRONTE.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on June 28, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 25 d. birželio. — Karės valdžia šiandien pas- kelbė, kad priešas smar- kiai bombarduoja anglų po- zicijas su sprogstančiomis ir gazo bombomis. Tokis bombardavimas, paprastai, įvyksta prieš užpuolimą. Bombardavimas tęsiasi Pi- kardijos fronte, nuo Villers- Bretonneux iki Morlancourt apie 8 mylios atstu skersai Somme upės. Iki šiol, tačiau pėstininkų atakos dar ne- prasidėjo.

Smarkus artilerijos šau- dymas buvo taipgi prie Mer- ville (Flandrijos fronte) ir į pietus nuo Avion (Lens a- pielinkėj).

Kanadiečiai pereitą naktį užpuolė vokiečių tranšėjas palei Neuville-Vitasse (į pie- tus nuo Arras), paėmė 22 belaisviu ir 6 mašines ka- nuoles.

TRANSPORTAS TORPEDUOTAS; ŽUVO 637 ŽMONES.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Paris, 21 d. birželio. — Transportas Sent' Anne plaukiantis iš Bizertės į Ma- rtil, liko torpeduotas ir nu- skendo.

Ant laivo buvo 2,150 ka- reivių ir Afrikos gyventojų- darbininkų. Išgelbėta 1,512 žmonių.

LAIKRAŠČIŲ IR GYVENIMO APŽVALGA

Kas dedasi Lietuvos atstatymo organizatorių galvose?

Lietuvos Atstatymo Bendrovė rūsčiai pradėjo kalbėti apie savuosius, ypatingai neužganėdinta p. Martaus varoma agitacija. Mat, p. Martus irgi organizuoja įvairias bendroves, kurios rūpinasi Lietuvos atstatymu. "Lietuvos Atstatyme" N. 4 ve kas pasakytas:

"Vienybėje Lietuvosninkų p. A. Martus rašė neperseniai apie Lietuvos atstatymo darbus. Jis stengiasi kalbėti autoritetingai, lyg būtų gilus dalykų žinovas. Tarp kitko jis prikiša L. A. Bendrovei norą ar pasiryžimą imti savo kontrolėn visą Lietuvos industriją ir pramonę!... Tokis įsivaizdinimas L. A. Bendrovės galėjo kilti tiksliai tokioje galvoje, kur, anot žmonių pasakos, 'devyni avinai mušasi.' Ačiū Dievui, Lietuvos Atstatymo Bendrovės direktoriats nėra pakvaišusių žmonių, kurie nesuprastų, jog joki organizacija — išskyrus gal tiktais socialistiškai sutvarkytą valdžią, kokios kol kas dar niekur nėra — negali aprėpti viso šalies industrijinio ir komercialio gyvenimo. Taigi panašios negudrios tendencijos nėra ir Liet. Atst. Bendrovėje."

"Atstatymo Bendrovė" neva nori nuduoti, kad jai nerūpi pelnas, nesistengia paimti visą pramonę ir savo rankas ir tt. Bet toliaus, tame pačiame straipsnyje, vėl gieda švento Lozoriaus giesmę:

"Jei p. A. Martui būtų rūpėjusi nauda Lietuvai, tai jis iš pat pradžių būtų susitaręs su L. A. Bendrove ir būtų varęs drauge su ja tą gražų įvairių bendrovių organizavimo darbą. Tuo tarpu — gi jis, padėjęs nemažą spėkų, laiko ir skatiko, prie jokių realių pasekmių dar nepriėjo: niekur jokios pastovios bendrovės dar nesutvėrė, niekur žmonių taip nesuorganizavo, kad jie nepakriktyt."

Čia jau aiškiai pasirodo, kad konkurencija verčia sakyti, jog Martus pakvaišėlis, o galvoje "devyni avinai mušasi" ir tt. Mes galime pasakyti, kad kaip Martus, taip ir Atstatymo Bendrovė vėgus laukė gauda, o jau dabar tarpe savęs, iš priežasties "konkurencijos" pešasi, o kas būtų, jeigu Atstatymo Bendrovė Lietuvoje pastatytų tošias tabakerių dirbtuves, o p. Martus greta tos dirbtuvės pabudavotų milžinišką dirbtuvę ir pradėtų dirbti molinius kumeliukus, pučiamus į uodegą? Tuomet jeigu tarpe jų nekiltų karė, tai tikrai vieny galvose pradėtų avinai muštis, o kitų — gaidžiai.

Bet laimė, kad tarpe lievųjų darbininkų mažai ran-

dasi tokių, kurie prisideda prie tų jų bendrovių.

Katalikai dar "geriau" gali pasielgti.

Pereitame "Laisvės" numerį minėjome, kad So. Bostone katalikai suardė viešą susirinkimą ir iš to savo darbo labai džiaugiasi. Apie tai "Sandara" ve kaip atsiliepė:

"Ir davatkos ir katalikai ir klerikalai visi susirinko ir užpuolė svetainėje sėdynes. Jie buvo didžiulioje kalbėtojų buvo Michelsonas, 'Keleivio' redaktorius. Jis nuėjau, kas per publika ir ko ji susirinko ir kalboje buvo gana taktingu ir nedavė progų prisikabinti, bet visgi kairė klerikalams išpėrė labai gerai ir nurodė į kunigų veikimą Lietuvoje.

"Ar-gi norėtumet, kad kaizeris jums duotų karalių ir ar sutiktumet po jo jungu gyventi?" — klausė kalbėtojas.

"Iš minios dvi bobos garsiai, o kitos patyliai atsiliepė:

"—Sutinkame.

"Kalbėtojas norėjo pradėti skaityti rezoliuciją ir prasidėjo lermas salėje. Matyt, buvo įsakyta tik prieš rezoliuciją protestuoti, o ne prieš kalbą.

"Policija kelis išvarė laukan.

"Po to prasidėjo vis didesnis lermas. Keletas policiantų negalėjo suvaldyti. Ir lermą kėlė tol, kol susirinkimą policija išskirstė."

Bet ar žinote, ką į tai atsakė "Darbininkas", kuris pirmiau labai džiaugėsi tokiomis pasekmėmis? Štai ką sako:

"Sarah Bernardt yra viena garsiausių Francijos ir viso pasaulio artistė. Ji anuomet, dar prieš karę, būdama Amerike rašė vienam laikraštyje apie tai, kaip vienas jaunas vyrukas, Paryžiuje vienoje prakalboje smerkė kareiviavimą. Toji prakalba, kaip suerzino klausytojus, jog jie sukėlė triukšmą ir keletas pagavo kalbėtoją ir gerai aplaužė jam šonkaulius. Garsioji artistė nepasmerkė minios, bet pasakė, jog visi panašūs kalbėtojai, kurie imasi dergti kokį nors įsigyvenusią idėją, tai turi būti prisirengęs rizikuoti savo kailį.

"Todėl jūs visi socialistai ir kitokie šlykščiaaburniai žiūrėkite, kaip dedasi pas kultūringas tautas, kultūrininkės ir sužmonikėkite."

Vadinasi dar mūsų katalikai nepriėjo prie to, kad aplaužius kalbėtojus šonkaulius, bet "Darbininkas" tikisi, kad kunigai "civilizaciją pakels" ir iki tokio laipsnio, todėl jau dabar pradeda grumti "šonkauliu kriušinimu." Taip, su dievo pagalba galėsite ir prie to prieiti, jei-

gu tik truputį energingiau pasidaruosite.

Amžina malda.

Suv. Valstijoje davatkos pradėjo organizuoti taip vadinamą "National Association for Mothers of Defenders of Democracy." Jos man tuojaus pasaulyje taiką įvykdyti, jeigu tik pavyks užtektiną skaitlių surinkti į savo organizaciją. Kiekviena narė ar narys privalo pasiskirti sau tik vieną minutą laiko ir karštai melstis. Visos paros minutos bus padalintos tarpe narių. Tokiu būdu pasidarys amžino judėjimo mašina, kuri, bepalovius sukdamosi, suteiks ir pergalę.

Kardinolas Gibbonsas tą davatkų pleną užgrė. Organizacija jau dvi valandas — nuo 12 iki 2 dienos pasidalino dar reikia išdalinti 22 valandas.

Jeigu savo laikais žąsis Rymą išgelbėjo, tai kodėl Amerikos davatkos, priešakyje su davatkinu Gibbonsu, negali išgelbėti pasaulį? Argi manot, kad jos mažiau proto turi, negu tų laikų žąsis, išgelbėjusios Rymą?

Anarchistams nebus vietos.

Washingtono atstovų bute vienbalsiai tapo priimtas bilius ir perduotas senatui apie ištrėmimą iš Suv. Valstijų svetimžemių anarchistų. Jeigu tas bilius taps senato priimtas ir po juomi prezidentas pasirašys, tuomet immigracijos valdžia galės ištrėmti iš Suv. Valstijų ne vien aktyvius anarchistus, bet ir tuos, kurie jiems simpatizuoja. Vadinasi, tuomet bile kam labai bus lengva pulti į anarchistų surašę, nes užteks mažiausio įskundimo. O juk skundikų bus įvalias.

Negana to. Pirmiau negalėdavo svetimtaučio, išgyvenusio Suv. Valstijose penkis metus išsiųsti, dabar, praėjus tam biliumi, galės išsiųsti ir penkioliką metų išgyvenusių.

Kapitalistų spauda dar ir tokiu billium neužganėdinta. Tuli laikraščiai šaukia kodėl užsiganėdinama vien tik anarchistais, kodėl neišnešamas bilius išsiųsti visus, kurie neužsiganėdinę šios šalies tvarka. Vadinasi, kapitalistų bernams norisi, kad būtų ištrėmti iš šios šalies ne tik anarchistai, bet ir socialistai ir unijų darbininkai, kurie nesutinka su šios gadyinės tvarka.

Well, gal daugelis aplesišią šalį nelaukdami kada juos valdžia ištrėms pasiremdama būsiančiu įstatymu, tuomet nereikės ir baderiuotis.

Amerikos Darbo Federacijoj vėl viešpatauja Gompersas.

Amerikos Darbo Federacijos suvažiavime vėl tapo prezidentu išrinktas p. S. Gompersas. Veik visas Pild. Komitetas išrinktas tas pats kuris buvo ir pereitas metais. Vadinasi, A. D.F. vėl viešpatauja Gompersas ir kompanija. Suvažiavimas veik nieko gero nenuveikė. Gompersas buvo viešpačiu ir neleido de-

legatams kištis į politiką, o tie šventai pildė jo valią. Tuo tarpu pats viešpats labai smarkiai atakavo darbininkų spauda, kuri išdriso kritikuoti jo veikimą.

Viena, ką Gompersas leidė padaryti delegatams, tai išnešti prieš T. Mooney miršinuteisimą rezoliuciją. Delegatai gi Gompersui pavėlino už Federacijos pinigų pasivažinėti po Europą — apvažiuoti visas talkininkų šalis ir pasitarti su kitais unijų vadovais, kaip galima geriau mulkinti darbininkus.

Taipgi delegatai palinkėjo, kad Gompersas ir toliaus darbuotųsi taip, kaip kad iki šiol darbavosi.

"Vien. Lietuvosninkų" kelia prenumeratos kainą.

"Vien. Lietuvosninkų" N. 25 randam pranešimą, kad nuo 1 d. liepos sumažina laikraščio formatą ir pakelia prenumeratą ant 50c. Iki šiol prenumerata buvo \$2.00, nuo 1 d. liepos jau bus \$2.50. Pranešime pasakytas, kad tą daro laikinai, karei pasibaigus, vėl bus senoji prenumerata.

Mums rodosi, kad visi lievųjų laikraščiai nuo 1 d. liepos turės ką nors daryti, nes viena, viskas nesvietiška pabrango, o antra, naujai išleistas įstatymas — paskirtas laikraščius į zonas, bausiai leidėjus apskunkina. Kurie norės laikraščius gyvastį palaikyti, priversti bus į formatą nemažinti, tai bent prenumeratos kainą pakelti. Todėl mes šiek nesistebime, kad "Vien. Lietuvosninkų" pirmoji tą žingsnį padarė.

"Duokite mums Duonos!"

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on June 28, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Austrija randasi ant slenkščio revoliucijos. Jau ne kas diena, bet kas valanda laukiama visuotinio sukilimo — kruvinos revoliucijos. Valdžia deda visas pastangas, leidžia kardą darban, kad tik nuraminus sukiliusius, kad tik, nedaleidus šios šalies tvarka. Vadinasi, prieš kurio galę sosti virsta ir nuo gėlvų karūnos krinta, jau pradėjo judėti. Iš šimtų tūkstančių darbininkų krūtinų veržiasi balsai: "Duokite mums duonos!" Mes gerai žinome, kada darbininkai pradeda šaukti: "Duokite mums duonos!", jų jau niekas negali nuraminti, niekas negali suvaldyti. Darbininkas kantrus, jis pajėgia kėsti šaltį, vargą ir skurdą, bet kada jau netenka duonos karnio, tuomet išsisemia jo visa kantrybė ir jis eina ant žūtūt! Visų šalių revoliucijos prasidėjo šauksmais: "Duokite mums duonos!" Dabar tą patį matome Austrijoj. Telegramos praneša, kad virš 150,000 darbininkų, dirbančių amuniciją, išėjo į streiką. Streikierių skaitlius kiekvieną valandą didėja,

žmonių ūpas kyla. Gatvėse jau girdisi šauksmai: "Saulin Vokietiją! Ji mus badu marina!"

Minia, susidedanti iš 150,000 žmonių, Austrijos sostinėje Viennoje buvo padarius užpuolimą ant Vokietijos ambasadoriaus. Policija dėjo visas pastangas, kad apgynus kaizerio agentą. Daugelis sužeistų ir suareštuotų.

Demonstrantai sustabdė gatvekarių judėjimą, daug maisto krautuves ir sandėlius.

Austrijos ministerių pirmininkas atsakė nuo savo vietos. Jis išvažiavo pas imperatorių Karolį, kuris dabar randasi ant karės fronto generaliam štabe. Telegramos praneša, kad ir visa ministerija atsakė. Vadinasi, bėga nuo žmonių rūstybės.

Sukilimai ne vien tik Viennoje, bet ir kituose miestuose. Neoficialiai gauta žinių, kad buvo pasikėsinimas ant imperatoriaus Karolio gyvasties.

Washingtono gauta žinių, kad Viennoje ir Budapeste pasišta kariumenė numalšinti sukiliusius atsakė šaukdyti. Vadinasi, kariumenė irgi prisideda prie sukilių.

Suprantama, Vokietija atsisavo ištikimą kariumenę numalšinti Austrijos neuoramas, bet toks Vokietijos pasielgimas neišgelbės nuo revoliucijos, o dar daugiau tarpe žmonių sukels neapykantos ir keršto. Pavalius, gali ir Vokietijos darbininkai tą patį padaryti. Jau dabar neprigulningas socialistas Hoffer 20 d. birželio, kalbėdamas Prusijos žemajam atstovų bute, pasakė:

"Palei Tangarongą vokiečių kariumenė begailestingai išžudė 10,000 raudonosios gvardijos, — ir jūs vis dar sakote, kad su Rusija nekariaujame — taikoje gyvename! — Aš esu persitikrėjęs, kad Rusija paims mus už gerklės, kuomet tam ateis laikas. Tai žemas ir bjaurus darbas pribaugti priešą tuo, kas gaisais užnuodytas! Liaudis tuojaus privalo nuversti tokią valdžią, kuri negali padaryti greitą taiką ne ginklu, bet sutartimi!"

Jeigu šiandieninis Austrijos sukilimas ir taps nuslopintas, tai dar nereikia, kad Austrija bus išgelbėta nuo raudonojo pavojaus — revoliucijos. Rytoj, po ryt gali vėl atsikartoti ta pati istorija ir taps nuversta dabartinė valdžia, kuri dėl savo godumo privedė savo šalies gyventojus prie bado mirties ir išžudė pačias stipriausias jiegas.

Rusijos liaudis nuvertė karūnuotus tranus nuo sosto, dabar rengiasi Austrijos liaudis prie to paties darbo. Rytoj ar po ryt tą patį išgirsime ir kitose šalyse. Kitaip ir negali būti. Tik patys darbininkai gali sustabdyti pasaulinę skerdyne, kuri jau ketvirtį metai tęsiasi!

Didžiausia klaida yra manyti, kad jau viskas surasta, viskas patirta; tai vistiek, kaip ir manyti, būk matoma horizonto linija yra pasaulio riba.

Lemaire.

SOC. PARTY SEKRETORIUS SAKO, — PAČTA SULAIKO MOKESČIŲ ŽENKLELIUS.

Partijos sekretorius kreipėsi pas M. Londoną, prašydamas iširti dalyką.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on June 28, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Vyriausias Socialist Party sekretorius praneša apie, jo vadinamą, oficialų smūgį, kuriuo norima visiškai disorganizuoti socialistų partiją. Taip jisai vadina vėliausią pačtos pasielgimą.

Pačtos departamentas su laikė siunčiamus mokesčių ženklelius ir nepridavė jokio tam motyvo arba priežasties. Sulyg teisiu, jeigu siuntiniai pasirodo negalima siųsti, tai jei esti sugražinami siuntėjui su pažymėjimu, jog "negalima siųsti sulyg įstato prieš šnipinėjimus".

Vyriausias Soc. Party sekretorius, Germeris, savo laiške kongresmanui Londonui, sako, jog pačtos departamentas nesugražino ženklelių, o antru sykiu pasiuntus — vėl taip pat misteriška siuntinys dinga.

Germerio laiške, tarp kitko, sakoma:

"Prieš mus iškilo naujos kliūtys. Prieš tūlą laiką mes patyrėme, kad nevien mūsų literatūros siuntiniai buvo sulaikomi ir dingdavo pačtos departemento rankose, bet mūsų pirmos klesos siuntiniai (laiškai) taipgi buvo argantiška sutrukdomi. Partijos narystės mokesčių ženkleliai, kuriuos užsisakė valstijų sekretoriai, nenuėjo paskirton vieton ir į šį ofisą pradėjo eiti skundai. Tuomet mes pradėjome registruoti visus siuntinius su narystės mokesčių ženkleliais, bet vistiek daugelyj atsitikimų valstijų sekretoriai jų negavo.

"Pavyzdin: 18 d. gegužės mes pasiuntėme mokesčių ženklelių siuntinį Colorado valstijos sekretoriui. Praėjus ilgesniam laikui, negu reikalinga, kad valstijos sekretorius jas gautų, mes gavome iš tenai skundą, kad ženklelių negauta. 3 d. birželio mes antru sykiu reikalautus ženklelius pasiuntėme. 5 d. birželio gavome kitą mokesčių ženklelių užsakymą, kurį tą pačią dieną sutaisėme ir pasiuntėme. Kaip pasiųstieji 18 d. gegužės, taip ir atkartotinai pasiųstieji 3 d. birželio, ir pasiųstieji 5 d. berželio ženkleliai buvo pasiųsti registruotu pirmos klesos siuntiniu. Vakar gavome telegramą, kad nei vienas tų siuntinių nenuėjo į vietą.

"Prieš keletą dienų, 5 d. birželio, aš nuėjau į generalį Chicagos pačtos ofisą pasiteirauti registracijos departamente. Tenai padaviau skundą. Klerkas išpildė tam tikrą blanką ir pasakė, jog į keletą dienų man bus prašėta apie dalyką. Laukiau iki vakar dienos, bet jokių žinių negavau. Vakar gavau telegramą nuo New Yorko valstijos sekretoriaus, U. Somono, kurioje praneša neprašėsi jam pasiųstų ženklelių. Ženkleliai jam buvo pasiųsti registruotu siuntiniu

6 d. birželio. Gavęs šią telegramą aš vėl nuėjau pačton ir mačiau registracijos departamento poną, Bennettą. Klausiau jo ar tie siuntiniai buvo sulaikyti Chicagos pačtoje, ar jau iš čia išsiuntus laur-nors dinga. Jisai pasisakė negalįs man to pasakyti, bet patarė man su tuo dalyku kreiptis į pačtos departamentą Washingtono. Paklauičiau ar jų rekordai parodys jeigu siuntiniai jau bus apšleidę vietos pačta, ar ne? Jisai pasakė, kad rekordai parodys. Tuomet aš paklauičiau ar jis galėtų pažiūrėti rekorduose ir pranešti man kame dalykas. Jisai atsakė negalįs to padaryti.

"Tuomet aš kreipiausi į postmeisterio pagelbininką, P. Hubbardą ir pasiskundžiau. Aš klausiau ar jie turi jokių įsakymą sulaikyti mūsų registruotus ir kitokius pirmos klesos siuntinius. Jisai atsakė, kad tame dalyke aš turėsiu kreiptis į Washingtoną — jisai gi negalįs suiekt man jokių informacijų. Aš pasakiau, kad norėčiau kreiptis į Washingtoną, bet jirma norėjau žinoti kaip suformuluoti savo užklausa, nežinant gi ar siuntiniai ant vietos sulaikyti sulyg įsakymų iš Washingtono, ar tik vietos valdžia juos sulaikė, negalima sutaisyti tinkamo užklausimo. Aš pasakiau ir kas tuose siuntiniuose buvo, bet jis tvirtino negalįs duoti man jokių informacijų.

"Nei vienas valdžios tarnų, kuriuos aš mačiau, nesuteikė man aiškiaus atsakymo — kiekvienas įvairiais būdais išsikabinėjo ir nei vienas iš tų visuomenės tarnų negalėjo arba nenorėjo duoti man jokio paaiškinimo, kuris vėlytu prie rimto mūsų skundo išrišimo. Šiandien aš siunčiu telegramą apie tai generaliui postmeisteriui A. S. Burlesonui.

"Dabar aš kreipiuosiu į juos, prašydamas susižinoti dalei šio dalyko su pačtos valdžia ir išgauti galutiną atsakymą vienai ar kitaip.

"Šis vėliausis oficialio užsipuolimo pavyzdys regimai daromas su tikslu visiškai guardyti Socialistų Partiją ir tuo būdu išnaikinti iš šios šalies visos darbininkų klesos politiška organizaciją."

Ar pergalės?

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on June 28, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Apie pusantrų metų tam atgal, mes turėjome progos laikraščiuose pasiskaityti, kaip išbadėję Rusijos darbininkai išėjo gatvėn ir su šauksmais: "duonos, taikos ir laisvės" nuvertė autokratiją ir pamažu — žingsnis po žingsnio — įsisteigė žmonių darbininkų valdžią.

Dabar vėla girdimos panašios žinios iš Austro-Vengrijos. Jau kelinta diena Amerikos laikraščiai pilni pranešimų apie tai, kad ten, Austrijoj — Viennoj, Budapeste ir kituose miestuose

žmonės, prispirti nepanešamų gyvenimo sąlygų, taip pat, kaip ir Rusijoje, išėjo į gatves ir su šauksmais: duonos, taikos ir laisvės judina iš pamatų Hapsburgų autokratijos sostą.

Susipratusiems darbininkams reikia tik pasveikinti panašų judėjimą. Vienok kila klausimas: Ar užteks Austrijos darbininkams drąsos ir ištvermės, ar neparbloš juos žiauri autokratijos ranka, ar pergales jie?

Pažiūrėjus į šį klausimą paviršium ir prisiminus, kad geriausi Austrijos sūnūs pūdomi kalėjimuose; kad geriausi laikraščiai, kaip "Der Kampf", "Der Junge Arbeiter" uždaryti ir kad šiam judėjimui priešinis Austrijos socialistų grupė, kuri prieš karę turėjo 1,369 kuopas su 145,524 nariais, — į puoli abejojiman. Rodosi, kad tie darbininkai tik bereikalo aukauja savo spėkas ir net gyvybę, — jie laimėt negali.

Bet giliau į šį dalyką pažvelgus, pasirodo visai kas kita. Pasirodo, kad Austrijoje darbininkai turi pergales, — kito išėjimo nėra.

Kad austrų grupė, kuria vadovauja toki social-šovinistai, kaip Viktoras Adleris, priešinis grynai darbininkų judėjimui, mes neturime stebėtis, — taip daro visų šalių ir tautų smulkiosios buržuazijos reikalų gynėjai. Taip elgiasi Sheidemannai, Plechanovai, Guesdės ir Spargos ir kiti, kurių ir tarpe lietuvių randasi.

Bet kaip Rusijos revoliucija tiems "revolucionieriams" parodė duris, taip jiems parodys ir kitų šalių darbininkai.

Revoliucija ateina! Ir jos negali sulaikyti jokios skerspainės, nes ji neišvengtina.

Tarptautinis viso pasaulio kapitalizmas peraugo pats save ir ši karė yra ne kas kitas, kaip tik paskutinis spardymas jo priešmirtinėj agonijoj.

Austrijoje badas. "The American Labor Year Book" ant 231 puslapio įrašyta, kad jau 1916 metais laike vieno tik liepos mėnesio Moravijos apskrityje badu numirė 48 žmonės. Jeigu panašūs dalykai atsitiko jau 1916 metais, tai ką mes galime mąstyti apie Austriją šian-die?

Austrija, kaip ir kitos šalys, visus stipriausius šalies vyrus pašaukė "gint tėvynę", kitus pristatė gamint karės pabuklus. Vadinas, milijonai sveikiausių, stipriausių žmonių tapo atitraukti nuo šalies konstrukcijos statymo darbo ir pakinkyti jos destrukcijai-griovimui.

Juos visus reikia dengti ir maityti ir tas darbas likosi sukrautas ant pečių senelių, bespėkių moterų ir kūdikių; pasekmė — badas. Ir badas ne vien Austrijoje, bet ir kitur.

Ir štai Austrijos darbininkai, bado spiriamai, taip lygiai kaip pernai metų Rusijos darbininkai, sukilo. Jeigu reikacijos ranka šį sykį juos parblošk, tai tos pačios priežastys vėl iššauks naują sukilimą ir jie kovos iki pergalės, iki prašalins badą ir jį gimdancias priežastis.

Istorija mum teikia užtek-

tinai tvirtų faktų, kad badas yra geriausias agitatorius. Žmogus, kuris netik nežino, bet net nenori žinot, kas tas ekonominis determinizmas, kas tos klesos žmonių visuomenėje ir kova tarp jų, bado prispirtas deda visas savo spėkas jo prašalinimui. Nuolanki ir "lengvaširdė" motina, kuomet pamato badu mirstantį savo kūdikėlį, stoja kovon ir kovoja, kaip demonas iki žūna arba pergalai.

Austrijos darbininkai gali būt pergalėti, gali būt numalšinti tik panaikinant tas priežastis, kurios iššaukė sukilimą — panaikinant badą.

Bet kaip jį panaikinti? Bado prašalinimui reikia baigti karę ir tuos kariuotjus ir karės pabuklų dirbėjus pristatyt prie konstruktyvio-tveriančio darbo.

Karės baigt taip pat negalima, nes panašiose sąlygose baigimas karės taip pat reikštų revoliuciją.

Vadinas, reikia kariaut "iki galui," tai yra — be galo.

Karė, kaip jau matėme, gimdo badą; badas gi — revoliuciją ir jūs galite sukurti šiame užburtaime rate kiek jums patinka, iš jo išeit jūs nepataikysite.

Austrijos darbininkai pergalės!

T. M. Dirsė.

Dvejopas Terorizmas

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on June 28, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Turtingieji pabėgėliai, kurie paskutiniu laiku apleido Rusiją, tankiai užpildo tūlų mūsų laikraščių spalpas pasakojimais apie įvykstantį tūlose Rusijos miesteliuose ir kaimuose terorizmą. Jie pasakoja apie tai, kaip minios užpildinėja gerai apsirngusius žmones vien už tai, kad pastarieji dėvi gerais drabužiais. Jie sako, kad, tūlose vietose, pasirodyti gatvėje su balta apykalke ir kaklaraiščiu labai pavojinga.

Suprantama, minėti pabėgėliai tame kaltina "bolševizmą." Jie vartoja panašius atsitikimus kaip argumentą, parodanti reikalingumą ginkluoto įsiveržimo Rusijon įsteigimui "teisės ir tvarkos." Nenusimanantis skaitytojas, skaitydamas panašias turtingų pabėgėlių pasakas, gali įsivaizdinti, būk Leninai, Trockis ir kiti revoliucijos vadovai nei naktimis nemiega stengdamiesi išrast geriausius būdus kaip išnaikinti visus baltas apykakles dėvėjančius žmones.

Žinoma, tarybų vadai neturi jėgų perspėti tokias niekšystes, apie kokias dabartiniai rusai pabėgėliai pasakoja. Tie apsiereiskimai, — tai dalis apgalėtinų nuotikių tokioj šaly, kurioj iškilio revoliucija prieš ilgus amžius besitęsusių sunkiausių priespaudą. Carizmo laikuose apšvieta ir švarūs drabužiai buvo augštesnių klesų privilegija. Didžiąjai liaudies miniai minėti dalykai buvo nepasiekiami; juos

valdė feodaliai liaudies valdonai. Augštesnės luomos padarė liaudį galvijais, kurie turėjo vien tik sunkiausių darbų dirbti; dabar gi jos verkšlena ir skundžiasi, jeigu liaudis kartais galvijū-kai pasielgia. Ne "bolševizmas" dabar gaujas vadovauja, bet tai carizmo laikų re-akcija atsiliepia miniose. Tai atmintis ilgų amžių nežmoniškos priespaudos, bado ir vargo. Tai palaikai senojo caristų priešodžio "Kuolabiausiai dabokite, kad žmonės napsišviestų."

Šių aplinkybių negalima pataisyti įsiveržiant Rusijon su didele armija ir su durtuvų pagelba sugražinant galybę toms augštesnėms luomoms, kurios aktyviai arba passyviai prisidėjo prie fiziško ir protiško Rusijos minių nualinimo. Tą viską galima vien laipsniškai išnaikinti įvedant gyvenimas tokias aplinkybes, kurios suteiks liaudžiai progą žmoniškai gyventi, duos minioms apšvieta ir tinkamą medegišką progą. Tą visą žada revoliucionierių ir socialistų programas. Tačiau to programo įvykinimas eis labai lėtai iš priežasties to didelio tamsybės ir nežinės palikimo, kurį užkrovė liaudžiai praeitis ir iš priežasties to pasipriešinimo, kurį rodo tie vadinami "gerieji žmonės," kurie, vieton veikti bendrai ir padėti greičiaus tą viską prašalinti, stengiasi kiek galint pertaisyti darbui kliudyti.

Pažvelgkime į Rusijos prieangį, Finlandiją, kur "teisė ir tvarka" jau įvestos. Konservatyvis laikraščio Globe korespondentas, P. Basset Digby, puikiai nupiešia tą civilizaciją, kurią siūlo liaudžiai "geresnės luomos," kurios tenai jau pėmė ir savo rankas galybę ir valdžią. Jisai sako:

"Apgalėti raudonieji finai (raudonoji gvardija) dabar skubiai teisiami kaip kriminalistai ir iš jų organizuojama vergų armija. Jie nu teisiami ilgam laikui priverstino neapmokamo darbo. Darbe juos visuomet sergsti ginkluotų sargų durtuvai. Baltieji priėmė vokišką būdą išnaudoti karės belaisvius kaip vergus, skirtumas tik tame, kad finai verčia į vergus savos šalies žmones, savo tautiečius ir tai jau neva padarius taiką. Tokio pasielgimo nežino jokia naujosios gadyinės civilė karė. Panašūs dalykai jei dar kur atsitinka, tai jau tur būt vien Azijoje arba Afrikoj."

Toliau p. Digby nurodo, jog viename tik mieste, "geresnės luomos" pavertė vergais 7,000 darbininkų. Tokio mieste, tokio gi likimo susilaukė 4,000 darbininkų. Juos "atiduoda būriais bile farmeriui arba kontraktoriui, kuris tik atsisaukia jų norįs." Jie maitinami "įvairiomis šaknimis, prie kurių primaišoma biskis briedžių kerpų ir duonos." Tokis tai yra gerai apsvarstytas programos, kurį vykina gyveniman "baltųjų apykaklių" luomos Finlandijoje. Greta to viso, Rusijoje įvykstanti kai kur betvarkė pasirodo tokia menka, kad jos veik nei užmatyt negalima.

Dar viena Misija Važiuoja Europon

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on June 28, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Dar viena misija arba pasiuntinystė važiuoja iš Amerikos Europon. Tai yra "socialistiška" delegacija, kurios nariai jau nepriklauso į socialistų partiją. Delegatais yra John Spargo, Louis Kopelin iš Girard, Kansas, redaktorius laikraščio New Appeal; A. M. Simons iš Milwaukee ir Alexander Howat, narys United Mine Workers unijos iš Pittsburg, Kan.

Tie delegatai, jeigu jie spės į laiką nuvažiuoti, kad dalyvauti Anglijos darbininkų partijos konferencijoje, šaukiamoj ant 28 d. birželio, yra pasižadėję priešintis visokiui tarkininkų šalių radikalų pasistengimui tartis apie taiką su vokiečių socialistais. Tačiau, jeigu tie radikalai bus atkaklūs ir jeigu Londono konferencija užgrius sumanymą kviesti centralių valstybių socialistus į liepos mėnesį rengiamą Berne suvažiavimą, tai Amerikos delegatai "stos už tai, kad įsileisti tik tuos vokiečių ir austrų socialistus, kurie užgria nuvertimą teutonų autokratijos."

Kalbėdamas apie minėtą delegaciją M. Hillquitas pavadino tą misiją "bergždžia". Jisai sako:

"Misija bus bergždžia. Spargo ir jo bendrai neatstovauja socialistų partijos. Jie nieko neatstovauja. Europoje gerai supranta jų poziciją, kokioj jie atsidūrė, aplėdę partiją ir sulyg to jie bus ir priimami. Delegatai vyksta ytin su tokia-pat misija, su koka vyko Amerikos Darbo Federacijos siųstoji delegacija. Gomperso misija buvo šaltai priimta ir nieko nenuveikė."

"Amerikos valdžia yra vienatinė tarkininkų valdžia, kuri draudžia socialistams dalyvauti tarptautiskoj tarkininkų konferencijoje. Italija ir Francija siūncia socialistus delegatus."

"Tarkininkų šalyse apsiereiškia didelis palinkimas daleisti laikyti tarptautiską konferenciją neutraliskoj šaly. Tokia konferencija negali nieko užkentti. Jinai gali daug gero padaryti. Ji gali padraštinti austrų ir vokiečių delegatus prie revoliucijos prieš tų šalių autokratiją. Ji gali priverst prie diskusijų, kurios sužadintų vokiečių tarpe demokratybės dvasią. Ji gali net atidaryti kelią prie tokios taikos, kokios geidžia pasaulio demokratija."

Amerikiečių delegacija yra apščiai apūpinta paliūdijimais nuo sekretorių Lansing ir Baker. Apart to, jai išduotas specialis leidimas, kuris bus vietoj pasporto. Tas padaryta todėl, kad neužimt per daug laiko pasportų išgavimui.

Pažymėtina, kad pirm kelių mėnesių nebuvo duota pasportų M. Hillquitui ir Alg. Lee, kurie norėjo važiuoti Stockholm konferen-

cijon. Kuomet James H. Maurer, Penn. vltstijos Darbo Federacijos prezidentas, prašė pasporto važiuoti į šitą Londono suvažiavimą, kaipo radikalės New Yorko konvencijos išrinktas delegatas, tai jam pasporto-irgi neduota.

Dabartinių Amerikos delegatų programos, tarp kitų, apima pasikalbėjimą su hollandų socialistų vadu, J. P. Troelstra, kuris turi ryšius su vokiečių socialistais. Klausimas, kurį visi rengiasi aptarti, yra kaip galima būtų sukelt Vokietijojej revoliuciją remiantis taikos šalininkų organizacija, jeigu tik rastųsi tų taikos šalininkų užtenkamai.

Londono prie delegacijos prisidės Ch. Ed. Russell ir G. D. Herron. Šie dabar jau yra Londone. Vėliau dar prisidės Frank Bohm iš šio miesto. Londono konferencijoje dalyvausias ir A. Kerenskis.

Delegacija apvažiuos Franciją, Italiją, Šveicariją ir Rusiją.

Paaiškinimas.

"Laisvės" N 48 tūlas Ortodoksais, aprašydamas L. D.L.D. 10 kp. diskusijas, stengiasi diskredituoti mane; tam tikslui jis vartoja tokius žodžius ir išsireiškimus, kurių aš nesakiau. Tiesa, aš priešinau kai kurių diskusantų išvedžiojimams,

ypatingai prieš d. Burės, kurris beaiškindamas apie įvykinimą socializmo, kalbėjo tokias nesąmones ir darė įtikinančius išvedimus, būk tai nuo to tik ir priklausas įvykinimas socializmo.

Tarp kitko štai ką jis pasakė: "Mokslas jau neužilgo išras tokias mašinas, kad vienas darbininkas lengvai galės rūnyti (operuoti) didžiausią dirbtuvę. Užteks paspaust elektrikinį knypkį ir judės visa dirbtuvė. Kitas žmogus atvarys pulką aptarti, yra kaip galima būtų sukelt Vokietijojej revoliuciją remiantis taikos šalininkų organizacija, jeigu tik rastųsi tų taikos šalininkų užtenkamai."

Tokius tai Saliamono stebuklus aš vadinau kvaila utopija (svajone) ir prirodinėjau, kad socializmo įvykimas, arba kapitalizmo puolimas yra galimas ir be tų stebuklų. Apart to, negalima išanksto žinot ar puolus kapitalizmui, tai jau pirmutinė visuomenės tvarka bus socializmas; juk gali įvykti koks-nors kitas "izmas", pavyzdžiui kadir industrijinis sindikalizmas, anarchizmas, ar "bolševizmas", o tik pasakiau tikrasis socializmas. Čia suminėjau keliatą Markso mokslo aiškintojų, kaip tai: Plechanovą, Kautskį, Sheidemaną ir kitus, kurie labai smerkia Lenino "bol-

ševizmą". O vistiek tie "izmai" yra kur kas geresni už kapitalizmą.

Taipgi kalbėjau, kad mokslinio socializmo įvykimas priklausos ne nuo stebuklingos mašinos, bet nuo tam tikro žmonių išsilavinimo, susipratimo.

Betgi Ortodoksais apsilenkia su tuo ir pasakoja nebutus dalykus. Pagal jo pasaką išeina, kad aš Burę vadinau utopistu, bolševikus taipgi utopistais. Vienok aš sakiau, kad įvyks bolševizmas, o tuomi priešinau Burei. Tai į ką panašus tokis užreiskimas?

Pagaliaus užreiskia: "Jeigu taip kalbėtū kitas kas, tai tiek to, bet taip kalba veikėjas ir L.S.S. Pild. Kom. ex-narys-autoritetas". Atsi-prašau, brolau Ortodoksai, perdaug augštini, o gal šmeiži: Aš niekad nebuvau L.S.S. Pild. Kom. nariu ir nesu jokis "ex", taipgi prasimanai.

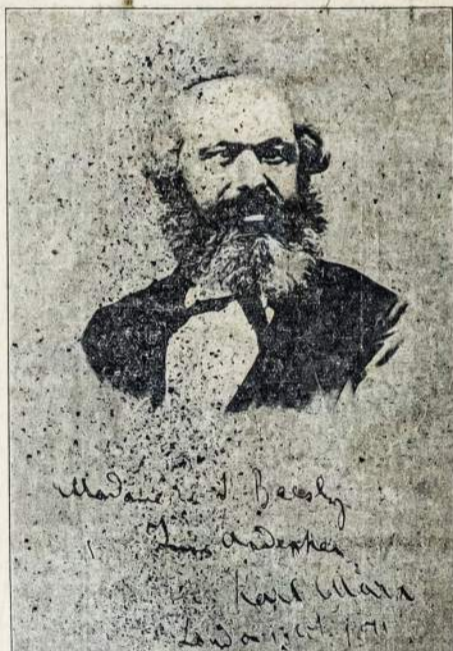
R. Merkis.

MOKSLISKAI PRIRINKTI

Akiniai

yra vieninteliai, kokius jūs neieši turėtumet, nes akiniai pirkti pas kaun-terius ir auksinių dainių krautuose jūsų akims yra KENKSMINGI. Reikalaujami akinų matykit D-RA H. A. MEDOFF JO APTEKOJ 500 Grand St., Brooklyn, N.Y. Ofiso valandos: 10-12 A. M.; 3-5 P. M.; 6-8 P. M.

Karolius Marxas

— Jo Gyvenimo Ir Mokslo Charakteristika

Kas nori žinoti, kaip prasidėjo socialistiškas mokslas, kaip už jį galvą guldė Marksas, kuo buvo patsai Marksas ir ko jis mokino — tai kiekvienas darbininkas turi įgyti tą knygą. Kas perskaitys tą knygą, tas pats žinos ir kitiems papasakot galės apie Marksą ir Socializmą. O tai šiandien reikia žinoti, nes kur eisi, kur neisi, visur girdi kalbant apie Socializmą.

Tai yra stora knyga su puikiais paveikslais. Ta knyga bus papuošimu darbininkiško namo. Įgyk ją tuojau.

Kaina be apdarų \$1.00
Gražiais apdarais \$1.50

Adresuokit: "Laisvė", 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Published by the
LITHUANIAN CO-OPERATIVE
PUBLISHING SOCIETY, INC.
Every Tuesday and Friday
455 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Yearly subscription rates: in U. S.
\$2.50, to foreign countries \$3.50.
Telephone Stagg 3378.

„Entered as second class matter
March 11, 1914, at the Post Office
at Brooklyn, N. Y. under the Act of
March 3, 1879.“

„Entered as second class matter
March 11, 1914, at the Post Office
at Brooklyn, N. Y. under the Act of
March 3, 1879.“

**SVEIKATOS APDRAU-
DOS KOMPANIJŲ AGEN-
TŲ ORGANIZUOJASI.**

Trijų didžiausių sveikat-
tos ir gyvasties apdraudo-
s kompanijų agentai rengiasi
sutvert savo organizaciją.
Apdraudos kompanijų agen-
tų padėjimas yra labai sun-
kus; jie yra stačiai kompa-
nijų vergais. Algas gauna
menkas ir turi su viens kitu
linktiniuoti, kad nuolat gauti
daugiau naujų klientų.
Kas iš agentų nesugeba ar
negali vis daugiau naujų
prirašyti (inšiuoti), tas bū-
na visai pajaukiamas, nie-
kinamas ir iš darbo pavaro-
mas.

Norėdami užlaikyti savo
vietą, agentai neretai yra
priversti net dovanas žmo-
nėms davinėti, kad tik pri-
kalbinti prisirašyti.

Taip-pat, kuomet kokis
žmogus neužsimoka savo sa-
vaitinių apdraudus mokes-
čių, arba neužsimokėjęs iš-
važiuoja kitur, tai agentas
turi savo pinigus užmokėti
ir tuojau po vieton išrašyti
naują žmogų.

New Yorko valstijos kon-
greso narys socialistas Gar-
finkel, kuris pats yra būvęs
apdraudos agentu, padavė
sumanytą visiems tokių
kompanijų agentams susior-
ganizuoti į savo uniją. Da-
bar iš visur atsiliepią dau-
gybė agentų, kurie nori ku-
greičiausiai susiorganizuoti
ir stengtis pagerinti savo
neužvydėtiną padėjimą. Or-
ganizacijos branduolys jau
padarytas. Unija užvardinta
Industrialės Apdraudos A-
gentų Apsaugos bendrovė.
Manoma pirma susiorgani-
zuot į galingą uniją, o jau
tuomet apskelbt kompani-
joms kovą.

**SENATAS UŽGYRĖ LĖ-
ŠAS ORGANIZAVIMUI
SLAVIŠKO LEGIONO.**

True translation filed with the
Postmaster of Brooklyn, N. Y., on
June 23, 1918, as required by the
Act of October 6, 1917.

Washington, 25 d. birže-
lio. — Senatas šiandien pri-
ėmė priedą prie 12 bilioninio
armijos lėšų billiaus, kuriuo-
mi paskiriama tam tikra su-
ma pinigų suorganizavimui
slaviško legiono ir lavinimui
Suvienytose Valstijose pan-
amerikoniškų kareivių.

Dievas — tai tušti toby-
cia, ant kurios nieko nerasi
apart to, ką pats parašei.
Martin Luther.

Mokslas yra galingiausia
vyduolė nuo entuziazmo ir
niektikystės nuodų.
Adam Smith.

Iš Lietuvos.

Grūdziai (Šiaulių apskr.).
Čia atsirado plėšikų, vagian-
čių naktimis mėsą ir javus.
Žmonės jų bijosi ir neišduo-
da policijai. Bet tuo plėšikai
dar labiau pasidrašina.

Medingenai (Telš. apskr.).
Šiemet vasario 10 d. Zarėnų
mokyklos naudai buvo suren-
gtas vietinio jaunimo spēko-
mis vakaras. Vaidino: „Au-
dra giedroje“ ir „Dėdė at-
važiavo“. Ponai Mentrynai
davė dykai šiam vakarui bu-
tą. Zarėnų mokykla gavo iš
to vakaro 40 rub.

Grinkiškis. Vietinio moky-
tojo rupesniu vasario 10 d.
mokyklos salėje buvo suren-
gtas čia pirmas lietuvių va-
karas. Buvo suvaidinta kom-
edija „Nesipriešink.“ Pas-
kui buvo padeklamuota ir
padainuota keletas tautinių
dainelių. Pagaliau jaunimas
pažadė ir pašoko. Salė buvo
gražiai papuošta vainikais
ir tautinėmis vėliavomis.
Scenos priekyje kabėjo Vy-
čio piešinys su parašu „Lai-
gyuoja Lietuva“. Tik dėlei
blogo oro ir kelio svečių ne-
perdaug tepribuvo, bet išsi-
skirstė visi linksmi ir paten-
kinti, nes tas pirmutinis
Grinkiškyje vakarėlis pasi-
sekė geriau, negu tikėtasi.
Pelnas skiriamas pavargė-
lių naudai.

Alunta (Utenos apskr.).
Prieš uždavėnes, vasario m.
10 d., jaunimo rupesniu bu-
vo sutaisytas čia lietuvių
vakaras. Buvo suvaidinta
dvi komediji: „Ekspropria-
torius“ ir „Girkalnio užga-
vėnės.“ Choras, vietinio var-
goninko vedamas, padainau-
vo nemažą tautinių dainų.
Dainavimo protarpis buvo
padeklamuota visokių eilių.
Teatras prasidėjo Lietuvos
himnu. Salė buvo papuošta
vainikais, Lietuvos kunigai-
kščių paveikslais, tautinė-
mis vėliavomis ir tt. Vaka-
ras pasisekė kuopuikiausiai.
Pelnas iš vakaro skiriamas
kelioms našlaičių šeimynoms
sušelpiti.

Vadzigirys (Raseinų
apskr.). Pas mus jaunuome-
nė iki šiol buvo tamsoka ir
nesusipratusi. Labai mėgo
lošti kortomis. Sunku buvo
ji įkalbėti pasiskaityti laik-
raštį ar kokią knygutę. Da-
bar, klebono rupesniu, išsi-
steigė čia „Gyvojo ražan-
čiaus“ draugija, į kurią iš-
rašė arti 50 bernaičių ir 75
mergaičių. Klebonas įsteigė
ir knygyną, iš kurio draugi-
ninkai gauna pasiskaityti
naudingų knygų. Čionai mo-
kytojas ir mokytoja pamoko
sekmadieniais draugininkus
geografijos, istorijos aritme-
tikos, dailiaraščio ir taip to-
liau.

Grinkiškis. Nemažas tai ir
dailus miestelis ant Šušvės
kranto. Dauguma gyventojų
miestelio ir jo apilinkių gy-
vena turtingai. Daugelis kai-
mų jau išsiskirstė į viensė-
džius. Tik, deja, šiame gana
gražiam Lietuvos kampelyje
nemaža užtiksimė išsiskir-
nėjusių blogų ydų, kaip tai
girtuokliavimą, lošimą kor-
tomis. Šiuo karo sunkiu me-
tu tatai visai peiktina.

Alunta (Utenos apskr.).
Paskelbta nepriklausoma sa-
varankiška valstybe, Alun-
tos jaunimas, lyg tarsi iš
miego pabudęs, tuojau grie-
dėsi darbo: įteikė viešųjų
valdžiai prašymą leisti įstei-
gti švietimo draugiją vardu
„Šviesa“ ir padidino savo
skaityklą (gyvuojančią Alun-
toje jau treči metai) naujo-
mis knygomis. Skaitykla
naudojasi per 70 žmonių.

Kaunas. Kovo m. 4 d. įvy-
ko čia steigiamasis „Dainos
bei scenos“ draugijos susirin-
kimas. Susirinkimą atidarė
mokytojas **Vireliūnas** pra-
calba apie šios draugijos rei-
kalingumą ir naudą. Po to
sekė narių užsirašinėjimas
ir valdybos rinkimai. Užsi-
rašė visi atvykusieji susirin-
kiman. Valdybон balsų dau-
guma liko išrinkti: komp.
Naujalis, p-lės mokytojos
Naujalytė ir Calkytė; p. p.
mokytojai: Naudžius, Jaro-
šunas, Baltrušis, Mickeliu-
nas ir k. Revizijos komisi-
jon p-ni Pikėlingienė, kun.
Šnapštys ir p. Jočionis.
Draugijos tikslas: plėtoti
lietuvių tautinis dainos bei
scenos menas.

D-ras Buzelis kovo mėn.
13 d. iš Aglonos (Rusijoje)
atvažiavo Vilniun. Jis rū-
pinasi perkelti jo vedamą li-
goninę Aglonoje į Lietuvą.
Tos ligoninės tarnautojai y-
ra visi lietuviai.

D-ras Kvedaras taip pat
atvažiavo Vilniun.

Traupis (Ukmergės aps.).
—Traupio miestelyje iš ru-
dens pradėjo žmonės sirgti
tifu (šiltinėmis); tolyn liga
ėjo vis platyn. Iš miestelio
liga perėjo į kaimus. Zie-
mai atėjus, o dabar baigian-
tis liga dar tebelanko žmo-
nes. Neseniai susirgo Trau-
pio klebonas; žmonės ligoje
neturi ko prisaukti prie Sv.
Sakramentų. Dažnai po ke-
lius miršta iš kiemo.

Gružiai. — Gružių apie-
linkės gyventojai neturėjo
lig šiol geros progos pra-
mokyti savo vaikučių skai-
tymo ir rašymo, nes prade-
damosios mokyklos buvo
nuo jų toli; reikėdavo vai-
kus mokyti namie. Dabar tik
karės metu, pasirūpinus pa-
rapijiečiams, tapo įkurta
Vienžindžių sodžiuje moky-
kla. Dėlei stigimo vietos,
tesimokė joje ligi 50 vaikų.
Mokytauja musų tautietis p.
Gaška. Jaunimas veržė ver-
žiasi į mokslą, todėl stei-
giami dar yra paaugusiajai
jaunuomenei vakariniai kur-
sai.

(„Liet. Aidas“.)
ZIGZAGAI.

Kasžin ar daug S. L. A.
narių žino, kad jie yra rė-
mėjais tautininkų partijos?
Susivienijimui netinka tas
„bepartyvės susisėlpmo or-
ganizacijos“ vardas. Jam ge-
riaus tiktų vardas „tauti-
ninkų partijos eleksyras“.

Tik ir visokių supratimų
yra ant svieto.
* * *
Nežinau, kas tai „Laisvėj“
rašė, kad be gramatikos, tai
dar šiaip-taip galima būtų
apsieiti, bet sintaksė — tai
jau būtinai reikia žinoti.
Rašėjas turbūt užmiršo,
kad sintaksė, tai yra tik ket-
virta dalis gramatikos. Ži-
nont gramatiką — žinosi ir
sintaksę. „Apseimant“ be
gramatikos — nežinosi nei
sintaksės.
* * *

„Naujienos“ praneša, kad
p. Račkauskas surinko daug
pinigų į Nepriguilybės Fon-
dą už „savo“ rūtas.
Gal tautininkai nupirks ir
„laisvė“ Lietuvai parduoda-
mi „savo“ rūtas?
* * *

Ar žinote iš kur „Vien.
Liet.“ bendradarbiai semia
savo raštams medžiagą?
Ugi išeinamosiose vietose (toi-
liuose)!

Jeigu netikit, pasiskaity-
kit tūlo Eisenos „Feljeto-
nų“ apie gimdymo kontrolę.
Abelis.

Korespondencijos

VALPARAISO, IND.
Prie ko prieis tie mūsų kle-
rikalai, sunku įsivaizdinti.
Nei doros, nei mandagumo
pas juos jau ir dienos švie-
soj su žiburiu nesurastum.
Palaikyti savo smunkančią
katalikystę, savo bjaurią po-
tiką jie imasi bjauriausio į-
rankio. Kaip jau plačioji vi-
suomenė žino, Valparaisoje
lietuvių moksleivių tarpe di-
džiama socialistų, klerikalų
vos keliolika, gi tautininkų
visai nėra. Šiam bertainiui
Literatūriškos Draugijos,
jrie kurios visi lietuviai pri-
klauso, pirmininkė ir rašti-
ninkas išrinkt socialistai.
(D. Juozevičius rašt., dr-gė
Žilvitaitė pirm.). Lietuvių
kalbos mokytoju išrinktas
irgi socialistas — d. Bimba
Tas, žinoma, „katalikams“
baisiai nepatiko. Nors ir pi-
miau mažiau galės turėję
už socialistus, bet duodavo
jiems išsirikinti bent vieną
draugijos viršininką, tai jie
dar taip bjauriai nesielgė.
Gi šiemet, šį bertainį į vir-
šininkus įėjo visi socialistai.
Neužganėdinti klerikalai
tuojau kreipėsi į mokyklos
valdybą įskųdami d. Bim-
bą neistikimu ir prašė ne-
duoti jam mokinti lietuvių
kalbos. Mokyklos valdyba
pasinaudojus tuom, atėmė
visai lietuviškas klesas. Ži-
noma, daugeliui nepatiko
nes atvažiavę išmokyti lietu-
vių kalbos ir jie parašė peti-
ciją mokyklos vald. reika
laudami duoti lietuvių kle-
sas. M. vald. išdaušė ir ati-
darė, bet atėmė teisę rinkti
mokytoją ir paskyrė nu-
savęs p. Bak-ū. Ponas B
yra bespalvis, bepartyvis
žmogus, dėl duonos prisi-
rengeš taikytis, visiems, ir
gal būtų viskas gerai, bet
deja, jis visai nemoka lietu-
vių kalbos. Užtad daugelis
atsisakė lankyti jo klesas
ir kreipėsi prie Bimbos, kad
jis mokintų. Jam (dr-g. Bim-
bai) pradėjus mokinti lietu-
vių kalbos savo kambaryje
(Liet. Knygynė), daugelis
pametė pono B—čio klesas
ir atėjo pas d. Bimbą. Žino-

ma, keli klerikalai liko, kad
palaikius, bet jiems nemalo-
nu, beto aklas aklą neves
toli.
Kad panaikinti lietuvių
kalbos klesas, kur mokina d.
Bimba, klerikalai sumanė į-
skųsti ji miesto valdžiai, kad
jis anarchistas, laiko savo
kambaryje anarchistų susi-
rikimus ir dar nesiregistra-
vęs. Pripasakojo ir daugiau
niekšysčių, bet miesto poli-
cijos viršininkas išskausinė-
jės viską, patyręs klerikalų
melus, nieko nedarė. Varnai
apsigavo, jie manė, kad čia
caro žandarai ir be jokio iš-
tyrimo uždarys žmogų. Poli-
cijios viršininkas pasirodė
doras žmogus esąs ir visas
niekšų darbas nuėjo niekais.
Vėliaus jie bandė primeluoti
mokyklos valdžiai, kad į kle-
sas eina merginos ir iki vėlai
nakties ten būna, bet ir čia
išėjo aikštėn jų melas. Da-
bar jau nieko negali veikti,
tai savo juodajame organe
„D.“ rašo visokius melus a-
pie soc. Daugiausia pasidar-
bavo tam bjauriam darbe
geras kunigų pastumdėlis,
dargi važinėjās su „prakal-
bomis“.

Žinoma, dėl vieno ar kelių
rebutų galima kaltinti kitus,
bet kad jie visi tam nepri-
tarty, tokį niekšą prašalin-
tų iš savo draugijų, kad jie
to nedaro, tai reiškia visi to-
kiais esą. Tiesa, atsirado po-
ra vaikini, kurie bandė kal-
bėti apie tai savo susirinki-
muose, bet veltui. Jie buvo
rašę apie blogus to šmeiži-
ko darbus į klerikalų „Mo-
ksleivių“, bet netalpina, mat,
kunigų pastumdėlis, melagis,
šmeižikas geresnis žmogus
klerikalams, negu dori vai-
kinai.

Tai kaip kovoja su savo
politiškais priešais mūsų
klerikalai. Ar gi reikia
stebėtis, kad Rusijoj juos ki-
ša į kalėjimus?
Beje, pasekmė to viso,
kad vietos Moks. Lit. Drau-
gijai uždraudė laikyti susi-
rinkimus, apart tris kartus
į bertainį. Tai vis „pasidar-
bavimas“ dėl tautos labo.
Retkarčiais tautiškuose
aikraščiuose tilpsta žinutės
iš Valpo., kad tautininkai
čia labai ramūs. Tas tiesa,
nes kaip minėjau, čia jų vi-
sai nėra. Vienas pusiau tau-
tietis, pusiau klerikalas, tai
jis kartais ir pabriežia, kad
jie (taut.) esą ramūs. Kaip
ik greit atvažiuoja į čia tau-
tininkas, jis tuojau stoja
su vienais arba antrais, t.y.,
su klerikalais, arba socialis-
tais. Tai dėlto tautininkai
„ramūs.“

Victinis.

SCRANTON, PA.
Birželio 16 d. buvo LSS. 2
kp. išvažiavimas į Rocky
Glen Parką. Nors tikietai
buvo gana brangūs, bet žmo-
nių atsilankė apščiai, ne tik
š Scrantono, bet ir iš Wil-
kes Barre ir Plymouth apie-
linkės. Apie antrą valandą
po pietų buvo duodami už-
gandžiai, gi vėliaus prasidė-
jo programos. „Mirtos“ miš-
rus choras, susidedantis iš
apie 20 narių, sudainavo 5
laines. Vėliaus buvo lenkty-
nės vyrų, moterų ir vaikų.
Greičiausiai laimėjo „Laisvė“
ant pusės metų; vaikai —
dėželė saldainių. Toliaus sekė
žaislai ir diskusijos temoje
„Ar reikalingi darbininkams

kapitalistai?“ Viskas pavy-
ko gana gerai; pelno liko a-
pie 70—80 dol.
Neprošalį bus priminti ir
apie chorą, kuris vos spėjo
pasirodyti ir mirė.
Nuo pradžios susitvėrimo
(iniciatyva kilo iš LSS. 2
kp.) kažin kodėl daugelis pri-
gulinčių kuopiečių nenorėjo,
kad choras būtų atskiras
nuo kuopos, t. y., kad kuopa
nesikištų į jo vidurinius rei-
kalus; prisirašius pašali-
niams, veik visi choristai to
reikalavo. LSS. 2 kp. susirin-
kime liko nutarta pareika-
lauti, kad choras arba būtų
po kuopos kontrole, arba vi-
sai atskiras. Tas tešėsi ligi
18 d. birželio, kuomet choras
kuopos kambariuose norėjo
laikyti praktę, bet atsirado
vienas draugas, kuris kažin
iš kur paėmė tiek drąsos,
kad uždraudė susirinku-
siems vartoti kambarį ir pi-
aną. Choristai, neturėdami
kito išėjimo, nutarė esančius
izde pinigus paaukauti Są-
jungos namo fondan ir pa-
tys privatiškai lavintis.
Kaip girdėt, tai dauguma

kuopiečių pasielgimu minė-
to draugo labai įsižeidė ir
net ketina rezignuot iš LSS.
2 kuopos. Tokiu būdu 5 d. lie-
pos tas klausimas kuopos su-
sirinkime buvo gildenamas.
LSS. 2 kp. gana greta vei-
kia su kitų tautų sociali-
stais. Yra išrinkti apie 8 so-
cialistų lokalo susirinkimų
lankytojai. Dabar manoma
pavaryti smarkią agitaciją
ateinantiems rinkimams. Gi
tam tikslui nutarta turėti
tarptautišką išvažiavimą.
Dabar lokalo susirinkimai
bus kiekvieno mėnesio 4-tą
ketvergą Socialist Party
kambariuose, 225 Washing-
ton Ave.
* * *

Kiek laiko tam atgal buvo
sustreikavę gatvėkarių dar-
bininkai: konduktorai ir ki-
ti. Po 8 dienų streiką laimė-
jo.
N.

ANSONIA, CONN.
LMPS. 15 kuopa rengia
puikų pikniką nedėlioį, 14 d.
liepos (July), ant P. Vosy-
liaus farmos, Ford St. Bus

TREČIOSIOS PASKOLOS
LAISVĖS BONDSAI
parsiuduoda pas Bankierių
Atnešanti 1/4 procentų.
HENRY C. ZARO 1 and 3 Third Ave., corner
7-th St., New York, N. Y.
Bondsai yra po \$50, \$100, \$500 ir augštesni. Gali-
ma pirkti ant išmokesčio, mokant po vieną dolerį kas
savaite.
Nėra geresnės vietos pinigams, kaip pavesti juos
Dėdės Samo globon.
Atlikite savo pareigą dabar ir tuoj kreipkitės į
mūsų banką pirkti Laisvės Bondsų. Mes kalbame
jusų kalba ir visus paaiškinimus suteikiame lietuviškai.
Bankas atviras kasdien iki 8 val., pėtnyčiomis iki
7 val. vak., o nedėdieniais iki 1 valandai po piet.
HENRY C. ZARO
1 and 3 Third Ave., cor. 7-th St., New York, N. Y.

Teatrininkai Temykit!
Tik ką išėjo iš spaudos la-
bai puiki 3 aktų Komedija
FARMAZONAI
Tokio užimančio ir juoko
pilno veikalo lietuviai dar ne
turėjo. Labai parankus per-
statyti, galima lošti ir prie
paprastiausios scenerijos,
Veikiančių ypatų įeina 12.
Kaina 50c.
Reikalaukit šiuo adresu:
„LAISVĖ“
455 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Badas
Tą knygą skaitydamas matysi pa-
sibaisėtiną gyvenimo vaizdą, kurį pa-
gamina badas, bet sykiu rasi daug
juoko ir smagumo. Toji knyga —
tai pašalnas mūsų literatūros. Įgyk
ją tuojau.
KAINUOJA BE APDARŲ 75c.
SU APDARAIS.. \$1.00
Agentai
Tuojaus Reikalaukit
Išplatiniui.
LAISVĖ 455 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

visokių žaislų, užkandžių ir tt.

Meldžiame visus vietas lietuvius atsilankyti smagiai laiką praleisti.

Rengėjos.

Atydai New Yorko ir apie linkės Taikos ir Teisių Komiteto draugijoms.

Jau antras mėnuo baigiasi, kaip komitetas išsiuntinėjo atsišaukimus visoms apie linkės draugijoms, kad rengtų didelius masinius mitingus ir išneštų protesto rezoliucijas su tikslu išgelbėti nekaltą žmogaus T. Mooney gyvastį.

Californijos kapitalistų pasikėsinimas ant to žmogaus nenusiėkė; susekta daugybė bjauriausių melagingų liudininkų ir tas paskleidė po visą pasaulį bjaurių kapitalistų pasidėsinimą ant nekaltų darbininkų organizatorių. Net S. V. prezidentas Wilsonas keičia sykius reikalavo dėl T. Mooney antro teismo.

Taigi Taikos ir Teisių Komitetas, laikytam posėdy 22 birželio, 1918, perleido tarimą, kad sekretorius per spaudą paragintų, kad tose vietose, kur iki šiol dar nieko neveikta, draugijos pasistengtų savo pareigą atlikti. Kuomet randasi surasta daugybė ant T. Mooney neteisėtybių, kol yra proga ir nepervėlu, reikia parodyti visuomenei kapitalistų bjaurius darbus ir užprotestuoti prieš neteisėtybę. Kiekvienas darbininko pareiga yra nepaleisti tytom nekaltą žmogaus ant kartuvių, kurios skriaudikų jau priręgtos.

Draugijos, atlikit savo pareigą.

J. K. Plungis,
N. Y. ir A. L. D. T. ir T. K. Sekr.

264 First St.,
Elizabeth, N. J.

GREAT NECK, N. Y.

L. D. ir S. D. pusmetinis susirinkimas bus 4 d. liepos (July) T. Plakščio svetainėje, 8 val. vakare. Būtinai visi susirinkit laiku, nes turėsim daug svarbių reikalų apsvarstyti. Taipgi nepamirškite, jog yra nutarta bausti 25 c. ir 50 c. už nebuvimą ant metinių ir pusmetinių susirinkimų.

Sekr. J. Blažiūtė.

ANSONIA, CONN.

Jau ilgas laikas kaip nieko nesimato laikraščiuose iš Ansonia lietuvių veikimo. Rados, kad čia gyvenimas būtų visai apmiręs. Bet taip nėra. Nors lietuvių čia ir ne daugiausia, bet veikimas eina gana sparčiai.

LSS. 186 kp. per 3 mėnesius laikė lavinimosi vakarus. Publika į tuos vakarus skaitlingai lankė ir draugai daug ko pramoko. Prie lavinimosi vakarų rengimo prisidėjo ir LMPS. 15 kp. Tas labai pagirtina.

S. L. A. 66 kp. buvo surengus kovo mėnesį prakalbas. Kalbėjo V. Račkauskas iš New Yorko. Kalbėtojas užduoti atliko gerai.

24 kovo visi vietas lokalai buvo parengę tarptautiską prakalbą paminėjimui vienu metų sukaktuvių nuvertimo Rusijos caro. Prakalbos atsibuvo 5 kalbose. Lietuviškai kalbėjo M.

Adomonis iš Bridgeport, Conn.

2 d. birželio LSS. 186 kp. buvo parengus pikniką ant Vosyliaus Farmos. Publikos buvo daug ir kuopai liko 60 dolerių pelno.

8 d. birželio laikytam susirinkime, LSS. 186 kp. nutarė paaukuoti į S. P. Milioninį Fondą 15 dolerių. Taipgi ir pavieniai nariai aukavo: P. Auštra, V. Ullis, A. Jakštys, A. Valantavich, P. Beliauskas — po \$1.00; K. Ramanuskas, K. Milinkevičia, A. Beliauskienė — po 50 c. Viso suaukuota \$22.00

15 d. birželio buvo L. S. draugijos susirinkimas ir pakėlus klausimą, kad paaukuoti S. P. Milioninui Fondui, aukavo šios ypatos: S. Bujenuskas, A. Brazdžiūnas, J. Valaitis, S. Žiuraitis, V. Steponkevič — po \$1.00; J. Andriulis, J. Vaitkevič — po 50 c.; B. Navickas, M. Demikienė, B. Lamsargienė, P. Auštra — po 25 c. Viso suaukuota -7.00.

Reikia paminėti, kad minėta draugija gerai gyvuoją, turi puikų knygyną, iš kurio nariai gauna knygas skaitymui dykai.

Taipgi gerai gyvuoja ir LMPS. 15 kp. ir atsižymi gerais darbais. Neseniai aukavo \$10.00 LSSAF., taipgi prisidėjo prie "Laisvės" bendrovės. Tai yra puikus pavyzdys ir kitoms kuopoms.

4 d. gegužės visi vietas lokalai buvo parengę vakarą paminėjimui 1 gegužės ir 100 metų sukaktuvių nuopaleisti tytom nekaltą žmogaus ant kartuvių, kurios skriaudikų jau priręgtos.

Draugijos, atlikit savo pareigą.

J. K. Plungis,
N. Y. ir A. L. D. T. ir T. K. Sekr.

264 First St.,
Elizabeth, N. J.

NEWARK, N. J.

"Moterų Balso" N. 5 tilpo korespondencija, kurioje J. Duobinis "aprašo" LMPS. 10 kuopos veikimą. Gal reikėtų plačiau atsakyti ant jo neteisingų užmetimų, bet kadangi J. Duobinis yra toks jau žmogus, kuris visuomet užsiima nepamatuotais tauškalais, tai padarysiu tik mažą pastabą.

Jis apgailestauja, kad atsitraukus senesnėms narėms veikimas sumažėjo. Žingaidu būtų žinoti, iš kur tai suradai?

Toliau svarbiausia rauda, tai kad kuopa prisidėjo su taip, tai jūsų kunigai nežino nei kelio į dangų, — aš atsakiau. Davatka nenorėdama toliau diskutuoti šituo klausimu, susigėdinus prasišalino.

di, prie "Laisvės" prisidėti su šėru galėjo tik prostitutės, o ne progresistės! Taip tai kalba ir tokius purvinus išsireiškimus vartoja tas "rimtas" patarėjas! Bet be reikalingai taip susirūpinai. "Laisvė," kaip socialistiškas laikraštis, gyvavo ir gyvuos, o mes tolei remsime, kolei gins darbininkų reikalus.

Apie "Moterų Balso" taipgi gali neverkti. Kuomet "M. B." atsišauks į mūsų kuopą su šėrais ar su aukom, mes nupirksime 5—6 šėrus arba paaukosime keletą dešėtkų dolerių.

Beto, J. D. iš kur tai surado, kad mūsų kuopa nutarė "vyrams užfundyti". Buvo taip. Mūsų kuopa nutarė surengti draugišką išvažiavimą. Tarta kviesti simpatizatorius ir simpatizatorius, arba rėmėjus LMPS. 10 kp. Prie to skyrė iš 10 \$10.00 ant sodės. Jeigu J. D. ten nepadoru dalyvauti, tai malonėkite pasilikti namie.

Narė.

LAWRENCE, MASS.

Nors šis miestas ir nedidžiausias, bet apgyventas gana skaitlingai. Viso gyventojų skaitoma apie 100,000, didžiama darbininkai. Tame skaičiuje yra lietuvių apie 5,000. Lietuviai labai pasiskirstę į partijas ir tarp jų verda aštri kova. Visi stengiasi apginti ir sustiprinti savo poziciją. Geriausia tai sekasi LSS. 64 kuopai. Jos ne tik įtekė auga, bet ir narių skaičius didėja. Pavyzdžiui, 2 birželio prisirašė prie kuopos 7 nauji nariai, 16 d. birželio — 3 ir taip kas kiekvieną susirinkimą narių skaičius auga. Viso dabar kuopa turi 150 narių. Jeigu kuopa ant toliau veiks dar su didesne energija, rengs lavinimosi vakarus, debatus, diskusijas ir tt., tai neužilgo gal bus virš 200 narių ir tada mūsų priešai pajaus didelį smūgį iš susiorganizavusių darbininkų pušės.

J. Jodelis.

Š PITTSTON PADANGES.

(Nuo mūsų korespondento).
Romos agentai gavo kinų drebėjimą, sako man tula davatka. Tai nieko, aš jai atsakiau, tik palauk tamsta, kada neprigulmingi kunigai pradės laikyt mišias lietuviškai, tai Romos agentams prisieis kraustytis ant Koxtono kalno. "Bet, — atsako man davatka, — mūsų kunigai nežino kaip užlipt ant to kalno, tenai nėra laiptų. Kad taip, tai jūsų kunigai nežino nei kelio į dangų, — aš atsakiau. Davatka nenorėdama toliau diskutuoti šituo klausimu, susigėdinus prasišalino.

Kuo arčiau tenka prisiziūrėti žmonių gyvenimą, tuo man daugiau pradeda apsi-reikšti kokis tai nepaprastas žiarumas tarpe visokios klesos žmonių ir nuo to nelieka pasiliuosavę net ir draugai socialistai.

Karės laikai, suprantama, ant to atsiliepia, bet visgi tas bent socialistų neišteisina. Leidimas nepamatuotų paskalų bei šmeižimų vienu ant kitų, turėtų būt paliktas atlikti nesupratiems dar

bininkams. Socialistams reikalinga kodaugiausia solidariskumo, o ne peštynių už menkniekius. Taigi bandykime pamiršt mažus nesupratimus ir stokime kaip mūras vienas į vieną kovon su klerikalizmu bei visais darbininkų priešais.

Jeigu Romos agentai tikėtų į dievą, tai jie nedrįstų skelbti melus savo paapijonams bažnyčioje. Žinoma, kad jie tikėtų, juk yra tokis daiktas, vadinamas grieku, tai jokiū būdu jie patys nedrįstų griesyti. Bet ar jie negriesyja?

Drauge Grigaiti! Ne visi balsavusieji už jūsų rezoliuciją Scratone pritaria ir Darbininkų Tarybos bei "Naujienu" principams. Geriau neužsitikėkite balsuotojams. Aš balsavau už rezoliuciją, tačiau nepritariu Taryboms ir jūsų taktikai.

RED. ATSAKYMAI.

J. A. Shuman, Worcester, Mass. — Apie prstatymą trumpai paminėjome anksčiau gautą pranešimą.

Propagandistui, Schenectady, N. Y. — Talpiname anksčiau gautą.

Piršliui. — "Laisvė" piršlybomis neužiima ir tame klausime straipsnelio negalime sunaudoti. Gal toks sumanymas ir geras būtų, bet mūsų laikraštis leidžiamas kitokiems tikslams.

J. K. Plungei. — Eilutės spaudai netinka. Laikraštį siunčiame.

S. Pašulniečiui. — Straipsnelių "Jai apie tai nerūpi" ir kitų negalime spaudoje sunaudoti. Jeigu juos patalpintume, tai ir draugas to numerio savo akimis nematytum. Pirmiau draugas privalote perskaityti laikraščiams įteiktus cirkuliorius. Tuomet turėsite supratinę kokie raštai gali pasaulį išvysti, o kokie negali.

Pittsburgiečių Atydai!

DIDELIS PIKNIKAS!

Rengia A.P.L.A. 17 kuopa Nedėlioje, 30d. birželio-June 1918 m., East Pittsburg, Pa. Prasišės nuo 11 v. ryte, tęsis iki vėlybam vakarui.

Bus vyrų ir merginų bėgtynės, sodinimas bulbių ir manebrai. Už šiuos žaidimus bus dovanos. Bus puiki muzika. Bus Klumpakojis, Suktinis, Saldaus miego, Mikitošokis ir kiti šokiai. Bus prakalbos ir deklamacijos. Bus saldžių gėrimų ir gardžių užkandžių. Piknikas bus puikioj Farmoj Ardmore.

Iš Pittsburgo imkit karą Trafford C'y Express No 63 (ant 6th Ave. arba Forbes St.). Kokia pusė mylios už Wilkinsburgo bus ta vieta: išlipti palei gasolino stotį ir ant Marien St. ir eiti kairę tik 4 minutes. Bus žmogus ir nurodys pikniko vietą. Iš Duquesne ir Bradford važiuokit per East Pittsburgą, imkit karą Ardmore No. 87 išlipti ant minėtos gatvės ir eikit po dešine.

Prašom visų lietuvių ir lietuvaicijų atsilankyti.

Ižanga vyru 35c.; moterims 15c.

KOMITETAS.

P. Krakaitis.

Tykus Balsai.

Ant rytojaus, kuomet motina, išleido įnamius į darbą, pagal papratimą priguldavo valandai, kitai, Aldona susidėjo savo reikalingiausius daiktus ir išėjo. Buvo be manius palikti raščiuką, kuriame būtų išdėstyta viskas, viskas, bet... vien tarė sau liūdnei: "nejaugi jie mane supras? Ir kas supras — atjaus?"

Tiktai toli nuo namų, ant greitųjų įmetė trumpo turinio laiškučių, adresuotą savo tėvui.

—Aš augu ir kartu didėja neapykanta Daugiau vargti ant turgavietės nenoriu. Nepykit, aš trokštu jums laimės ir geresnių laikų.

Ir čia atvykus Aldona susipažino su juom ir rado jame tą visą, ko taip trokšta atskirta nuo visų, išbujojusi, pražyduši, nuvarginta merginos siela. Norints ji nebuvo da tikra, kad su juomi bus laiminga visuomet, kad malonus, šventas šeimyniškas sugyvenimo akordas amžinai su šypsogmidins, — bet jautė, kad jįsai yra pirmutinis vyras, kursai ne šlykštus, mandagus kursai savo atvirumu verčia tuomi pat atsiteisti.

Jono ypatybės taip pat gana originališkos ir josios verta paminėti. Jisai jau septyni metai Suvienytose Valstijose. Uždirb: palyginamai gerai. Kadangi nemylė niekuomet būti atvirai išnaudotu, guodoja už vi labiausiai savystovumą, — nekenčia bile kokio nuolankumo, vergiškumo, tankiai slankioja gatvėmis be darbo, be cento kišeniuose.

Merginas ir ženybinį gyvenimą jisai persistatydavo maž-daug sekančiai: visos moteriškės yra žmonės, joms visoms tokis pat jungas trina žaizdas ant sprando ir jos taip pat trokšta ir vykina sulyg savo išgalės perversmą socialiam žmonių gyvenime. Visos visame lygios, tik viena, vienintėlė yra išskirta iš visų, būtent ta, kuri skirta pamylėti. Ji turi būti kitokia, visiškai nepanaši nei į vieną. Pas Joną buvo da viena daugumai svetima ypatybė, kuri turėjo vėliau svarbią įtekme jo gyvenime ir kuri taip skaudžiai atsiliepė jam pačiam vėliaus.

Jisai manė ir buvo absoliučiai tikras kad nežiūrint kokiose aplinkybėse tas įvyksta, vaikas turėjęs lytišką susinesimą su mylima mergina, jau netik sujūodina meilės šventumą, bet ir nemyli jos daugiau negali mylėti. Pas Joną ta mintis įsikverbė nuo tos nakties, kuomet kartą smarkiai išsigėręs atsilankė paleistuvių name. Ach kaip jis bjaurus buvo po tam pats sau!...

Koki santikiai turėtų būti ištikrųjų tarpe įsimylėjusių vaicino ir merginos, jįsai nežinojo tikrai, bet kad "ji" turi jam būti visuomet šventa, kad meilės skaitumas turi būti tyras visuomet, tame jisai buvo tikras.

Tankiai tamsus, nrolat žaibais varstomas debesis suteikia mažai lietaus ar visiška nebūna. Jonas ir Aldona apsišvedė staigiai, netikėtai. Pradėjo mobilizuoti jaunuomenę neseniai paskelbtajai karai. Jisai buvo vienas iš tų, kurie lieka savo principams ištikimi ant visuomet, nežiūrint, kokios ir kam tos pasekmės atsilieptų. Buvo pakliužęs į kalėjimą. Čia tai ir apsišvedė viena ypatybė, kuri juodu pastatė svetimais vienas antram, su savo skirtingais gyvenimo interesais. Jonas iš persitikrinimo tarptautinis socialistas, kuriam tiesioginis veikimas yra artimas širdžiai. Aldona taip pat Partijos veikli narė, bet jai yra svetimas, nesuorantamas ir net neapkenčiamas sekantis lalykas: kodėl tuli mūsų draugai ant tiek yra žiaurus, kad pas juos būdas, įrankis neturi svarbos, kad tikslas išteisina būdą, rankius? Jinai visuomet smerkė ir smercia tuos, kurie atsiekimui savo tikslų, norints ir idealiausias, nesidrovi prašalint nuo žemės paviršiaus savo idėjos priešai. Su Jonu tulam priemiestyj atsitiko nesmagi storija, kurią nieko nejausdamas papasatojo Aldonai. Ji labai tapo sujūdinta, verkė, naldavo permainyti savo taktiką. Jonas tu-ėjo savo supratimą tame klausime ir neaklausė. Ji kad ir nepyko viešai, bet pernainą linkui Jono užslėpti nemokėjo ir net tematė reikalo.

Kadangi jiedu vienas kitą pirmiausia

guodojo, o tik paskui mylėjo, tad pasijutę vienas antram svetimais, nesibarė, nesiskyrė. Pašalinė akis net nepastebėtų, bet jiedu tai žinojo ir jautė. Ir kaip draugai nemėgino tai slėpti nei vienas, nei kitas. Jonas ir pirmiaus retkarčiais gerdavo, norints ir nenusukdavo galutinai. Kartą prieš eisiant gulti, Aldona lėtai, nedrąsiai pasakė, kad ji tuojaus bus motina... Jonas apsikabino viena ranka, kitą uždėjo ant švelnių, pusiau palaidų plaukų, ilgai žiūrėjo jai į primerktas akis, paskui staigiai prispaudė savo galvą prie jos krūtinės ir pravrisko.

Asmeniškios aplinkybės pastaruoju laiku Jonui buvo nelinksomos. Dirbtuvėje tapo kartą gana smarkiai sužeistas. Besigydydamas pasidarė pušėtinai skoly. Jau jam ir pirmiau retkarčiais buvo jaučiamas sunkumas krūtinėje, kaip kada naktimis kvėpavosi taip sunkiai... Jai nesakydavo nieko. Stengdavosi nuoduoti sveiku, visu kuom užganėdintų. Ir jeigu Aldona kartais norėdavo sužinoti priežastį jo permamos, kodėl šiandien jisai atsiduoda alkoholiui, jisai susinervuodavo ir išeidavo, duodamas jai progą manyti ir suprasti savaip. O jisai norėdavo surastį išėjimą tam visam, norėjo pasiskusti kam ant savo kurdaus lškimo, rasti nuoširdų suraminimą. Jis nuo jos slėvė, nesakė nieko. Kaip ir daugumas, pradėo tankiau lankytis girtuoklių verpetuose, pradėjo ilgiau tenai užsilikti. Aldona žinojo ai ir tylėjo. Tylėjo, nes jai buvo duota proga suprasti savaip.

Jam dą vis viena nebuvo užgesę bei užnuodyti tie jausmai, kurie iššaukė linkui Aldonos meilės šventumą, ir girtutėlis sugryžes namon, tyliai ant galų-pirštų eidavo gulti. Ryte jausdavosi jai baisiai kaltu ir tankiai nevalgęs išeidavo... Ji tylėjo, nes jai buvo duota proga suprasti savaip. Mažu pamažu Aldona persitikrino, kad ji jam kenkia, kad pati verčia jį girtuokliauti ir nuolat būti nuliūdusiu, nusiminusiu. Nežiūrint ant didelio visų nusistebėjimo, jinai pradėjo eiti į dirbtuvę uždarbiauti, ne tiek idant padidinus įplaukas, kiek su tikslu nekenkti jam. Jai rodėsi, kad juo mažiau jisai matys ją, juo menkesnę progą turės girtuokliauti, juo jam ir paskui abiem kartu bus smgiau. Kadangi Aldona nemėgino jam paaiškinti, kad jį tapo tokia keista, kodėl lanko dirbtuvę, viena iš tų, kuri baigia jau jam čiulbti sveikata, Jonas da labiau pasijūto save kaltu ir pradėjo gerti nejuokais, taip kad net daugumas nusistebėjo.

Ir Aldona reguliariškai, kaip penkiolika po dvylikait, išlipdavo kartu su vyrais iš mažiuko, suklerusio gatvekario ir žingsniuodavo namon...

Kartą beinant jai akysė pasidarė tamsu ir ji tylėjai, be mažiausio balso parpuolė ant kieto šalygatvio. Pribėgo pažystami ir nunešė ją į jos namus. Tenais laukė apskniaubęs stalą pusgirtis Jonas. Tapo pašauktas gydytojas ir kokia tai moteris. Jo neleido į miegamąjį kambarį. Tik ant rytojaus vakare jam išėjusi moteriškė, kaip jam pasirodė, kokėtiškai pasakė: "Mama nori Tamstą matyti."

Jisai tyliai įžengė. Aldona gulėjo lovoje, ranką pasidėjus po netikėtai paraudonavu-

Toliaus bus)

ŠEIMYNIŠKA LAIMĖ.

(Satyra).

Strošna buvo, oi, minutė,
Kai supyko man' pačiuotė.
Tapo juoda, net drebėjo,
Kai perkūnas siuto, ėjo:
Šaukė, kriokė, šokinėjo,
Blaškės, daužė, bėginėjo;
Plaukus rovės, laužės, draskė,
Dantims griežė, raitės, spardė...
O nuo mano plikos galvos,
Paskutinius plaukus, net, bra,
Su skura, oi, draskė, rovė...
Gį, į žandą kumščia movė.

J. A. Svyrunėlis.

Birželio 5, 1918.

Iš Baltimorės ir Philadelphijos Kriaučių judėjimo.

I. Baltimorės kriaučiai.

Iš darbininkų klesos istorijos lapų niekad negalės išnykti tas juodas savitarpinės kovos taškas, kuris buvo Baltimorėj tarp kriaučių už pastaruosius kelis metus. Tai buvo vienas iš liūdniausių apsišėkimų darbininkų kėsmų judėjime. Tuos visu vaidus, tas plovynes visuo menė žino, ypatingai ta vi suomenė, kuri skaitė laik raščius ir tėjimo kiekvien apsišėkimą darbininkų ju dėjme. Placiosios visuomenės supratimas ir atsinešimas link tų vaidų buvo skirtingas. Vieni iš gilumos širdies ir jausmo apgailestavę tą viską, kas ten dėjosi, kiti ramiai ir šaltai, be jokio susirūpinimo žiūrėjo į tai, o buvo ir tokių, kurie rankas iš džiaugsmo sau trynė. Tai buvo tie, kurių tiesiogini išmokymas, jų materiališki reikalai liepė jiems džiaugtis. Ir jie džiaugėsi, nes turėjo iš to naudą.

Prie geros tvarkos, ku gyvuoja stipri unija, bosa išnaudoja darbininkus ir juos skriaudžia. Jeigu ji neišnaudotų jų, jeigu jie neturėtų iš savo biznio pelnė jie nelaikytų jo. Darbininka stipriai susiorganizavę ne gauna savo darbo vaisiaus tai ką gi čia kalbėti apie tuos laikus, kada darbininkai tarp savęs mušėsi. Ta buvo rugiapūtė dėl bosų krikus vienybei, unija rbtuvėse, darbininkai pri klausė pilnai nuo bosų malonės. O tai žinoma, kiel darbininkai gauna mokėt kad jie priklauso nuo bosų malonės. Tai yra seniai patirtas faktas, kaip bosai ne svietiška "myli" darbininkus, kada tarpe jų nėra unijos. Ypatingai Baltimorėj lietuviški bosai, taip jau pamylėjo savo darbininkus, kad nežiūrė, nors ir 2-3 mašinos šapose sukasi o Fordus kas nors ir nedidžiausias bet visgi randasi ir pas tok "fabrikantą".

Darbininkai tiesiog dirbo už pusdykį, jų išnaudojimai buvo nesvietiškas. Bosa džiaugėsi, kad darbininka tarp savęs kovojo, kada pakriko unija. Tas jiems buvo labai sveika.

Dalykų stovis negalėjo ilgai taip tęstis. Darbininka buvo priversti organizuotis juos spyrė prie to gyvenimo reikalas. Nežiūrė į tą pasėta tarp jų kerštą, pagiežą pradėjo rašyti į Amalgamitų unija.

Vaziuodamas į Baltimorė nemaniau taip greit atsiekti tikslą. Bet su pagelba vieto draugų, darbas atliktas gana trumpą laiką. Visi draugai dėjo pastangas ir gelbėjo visokiais būdais organizavimo darbe. Daugiausiai tame atvejuje išpuolė pasi darbuot unijos delegatu drg. J. Bulotai.

Baltimorės kriaučiai šian vien vėla suorganizuoti ir gedidžiautis nemažiau už kitų miestų darbininkų organizacijas. Tai lietuvių tokią psichologija. Jie labia linksta prie organizacijų, ne

gu kitos tautos tam pačiam amate. Atsiranda ir tarp jų priešų organizacijos, bet susilyginant labai mažas nuosiminti. Paskutiniu laiku visi priklausė prie I. W. W. unijos. Po tų visų "fightų" tam tikrą laiką buvo viskas pakriko, neturėjo jokios unijos. Prabėgo metas su viršum laiko ir vėl visi unijai. Tai ypatinga lietuvių darbininkų charakteristika leigu būtų įvykę tarp kitų tautų tokios riaušės, tokios uirutės, kokios buvo Baltimorėj pastaraisiais keliais metais — prie tokių žmonių neprietum nei per 10 metų lietuviai tą viską užmiršta. Tiesa, yra draugų, kurie laugiau buvo įveltį į tą satarpinę kovą, kurie buvo užmė vadovų vietas, šian ten tie draugai, nors ne visi, žiūri į organizacijos dalykus kurstomi kokios tautiečių ir kur-nekur statet skerspaines jos bujoniui. Išdalies tai nenuostau, pažvelgus į tą viską, kas ėjosi keli metai atgal tarp riaučių Baltimorėj. Tas eistumas vėliau turės, be bejonės, išnykti.

Pa pusė metų, kuri reikėjo oraleisti Baltimorėj, nežiūrė ant visokių mažmožių valiko ant manęs gerą išpūlį ir tas darbas, kurį prisieo man atlikti organizavime r Greifo streiko vedime, paiks mano atmintyje visados Lietuviai paprastai atsiolinę nuo abelnos organizacijos bėgio, jie tuom nelabai interesojausi ir įvykstarai nauja permaina sutinka vasipriešinimą. Kadangi tu permainų organizacijoj šiais metais buvo gana daug ir ypatingai, kaip naujiems kariams neapsipratusiems organizacijos bėgiu, tai risai nenuostabu, kad kildavo iš jų pusės ne sykį ir vasipriešinimai, nesupiratinai. Bet tas viskas praėjo, taip-taip susitvarkė. Sunčiausias laikotarpis organizacijos gyvenime buvo gegužės mėn. š. m., kada susidėo visokios extra mokestys. urios atrodė mūsų draugams biskį keistos. Lietuviai Baltimorėj tiek daug ykių buvo suvedžioti, priklausė į kelias unijas, kad labar jau net nepasitiki sarami. Tai blogiausia ypatybė. Čia tai ir yra visas blozumas. Jeigu ir ateityje bus blaškymasi nuo vienos unijos prie kitos, nebus nusistojusio pastovumo, gero draugai, iš to nebus, vien logo. Dabar, kada visi priklausote į vieną uniją, jūsų areiga tėmyti organizacijos dalykus, kad joje viešpatuotų tvarka ir teisybė. Lietuviai pagal prigimtį ir išuklėjimą daugiau mylinti eisybę ir neturi savyje tiek daug blogų ypatybių, negu itos tautos, todėl pastebėę menkiausį krislelį bent okios techniškos klaidos, spraptę tuojaus kelti lermą, riūkšmą. Kas kartais visai ereikalinga. Vieton kelti riūkšmą, reikia mokėti dalyką pataisyti, užbėgti tam iskam kelią. Klaidos, neteilisybė, visur buvo ir bus, tas

gali būti ir dabartinė organizacijoje jūsų mieste, to negalima užginčyti, bet reikia imti daugiau dalyvumo, tėmyti į dalykus ir tą viską taisyti. Tą galima pilnai padaryti. Argi, draugai, mes neatsiekėme viską, ką tik tik norėjome mano buvime? Kiekvienas mūsų teisingas reikalavimas buvo paremtas District Council narių ir likosi išpildytas. Tas turi būti ir ateityje taip veikiamas.

Daugelis unijistų mano, kad mums reikia užsimokėti savo mokestis ir žiūrėti, kad gauti daugiau pinigų ir trumpesnes darbo valandas. Taip, tas reikalinga ir Amalgamitų unija kovoja toje rityj, kiek nei viena unija gal nekovoja už tai. Bet tai nėra galutinai darbininkų desos tikslu. Kovodami už pagerinimą savo būvio, mes urime tuom pačiu sykiu zengti visą darbininkų klesą prie galutinio savo išsiluostavimo, prie panaikinimo šnaudojimo ir pravedimo pendoros savasties ant produktų ir darbo irankių. Tai mūsų tikslas. Prie ko turime ir zengti.

II. Philadelphijos kriaučiai.

Kaip Baltimorės, taip Philadelphijos kriaučiai pastauoju laiku nepalaikė organizacijos. Ir čia taip pat diluma lietuvių priklausė pirna prie I. W. W., mažesnė lalis prie Amalgamitų unijos. Lietuvių pastaruojū aiiku labai mažai dirba šian amate, nedaugiau, kaip 300.

Atvykau į Philadelphiją 4 l. birželio ir tuojaus grie diausi už darbo. Čia gyvuojai 9 lietuviškos dirbtuvės, sur beveik išimtinai dirba ietuviai ir jie visi nepriklausė į organizaciją. Buvo sušauktas 8 d. birželio ekstra riaučių mitingas reikalauti laugiau mokesties, kur buvo sušaukti ir lietuviai. Paredėlyj, 10 d. birželio, buvo sustabdytos šios dirbtuvės: Mačio, Balsiuo, Stukaucko, Vasiliaucko, Tamulio, Zalnieraičio, Petrikio ir Laskevičiaus. Darbininkai visų tų šapų susirinkę nutarė prisilėti prie Amalgamitų unijos ir į dvi dienas buvo visi pasiūsti atgal į darbą, laimėdami nedėliniai po \$2.00 daugiau mokesties, o štukiniai 10%.

Likosi dar nesuorganizuota Okinskio šapa, bet ir jis zadėjo savo darbininkam pakelti po \$2.00 ir 10%, kaip ir kiti. Bet tas paliko tik prižadą, atėjus subatai, 15 d. birželio, negavo nei vienas pakelti, todėl panedėlyje, 17 d. birželio, išrtyo, buvo priversti išeiti į streiką. Visi susirašė į uniją ir tą pačią dieną p. Okinski susigražino atgal į darbą, pripažindamas uniją ir pakeldamas mokestį taip, kaip ir kiti bosai.

Dalykai dar nėra galutinai susitvarkę, tik faktas tas, kad ir Philadelphijos lietuviai kriaučiai visi priguli į Amalgamitų uniją. Tas tik parodo, kad lietuviai niekur nepriešingi darbininkiškos organizacijom ir syki prie jų pristoję, jie jas palaiko.

J. A. Bekampis.

Švenčiausias Katalikų Bažnyčios Išradimas.
Inkvizicija!
Plati istorija tos baisios įstaigos ir katalikų tikėjimo išplėtimas. Vienatinė knyga, kur yra didžiojo inkvizitoriaus Torleveda paveikslas, inkvizicijos vėliavos, teismai, kankinimai, žudymai nuteistų ir kiti istoriški paveikslai, surinkti iš senų slepiamų knygų.
Tik per trumpą laiką tą didžios vertės knygą paroduodami, apdaryta, po \$1.25.
Pinigus siųskite Money Orderiu adresuodami taip:
MAIL ORDER AGENCY
.P.O. Box 129, Penn Sta.
NEW YORK, N. Y.

Bell Phone Dickinson 3905 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.
Ofiso Valandos:
Nuo 9 rito iki 5 po pietu
Vakarais, Ketverge nuo 6 iki 9 P.M.
Nedėliomis iki 4 po pietu.

ATDARA VISĄ VASARĄ.
Per 38 m. žinoma, kaip geriausia šokių mokykla. Prof. Sterno šokių mokykla po num. 952 Broadway, kamp. Myrtle Ave., prie elevatorio stoties, Brooklyn, daveša visi karai ir elevatoriai. Mokina: Waltz, Foxtrot, One Step, Tyo Step, Boston Gude ir vis naujausias mados šoknių balių ir stadijų. Mokinu vyrus ir mergulanku ja nuo trijų šimtų iki keturių šimtų. Duodu privatiškas lekcijas ir klaseje. Atidaryta nuo 9 ryto iki 11 vakaro, taip pat ir Nedėliomis. Išlygos: \$5.00, \$10.00 ir \$20.00. Išmokti nu visus šokus. Mokinu žiemą ir vasarą. Mokinu pagal naujausią madą. Visada mokikis pas specialistą. Mektis ISKALNO.
THE STERN SCHOOL OF DANCING
952 Broadway, Brooklyn, N. Y.

Brooklyn LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ISTAIGA.
Salės dėl Balių, Koncertų, Banskietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t. Pulkis stiečius su naujaisiais įtaisymais. Keturių balių alieys.
KAINOS PRIENAMOS.
949-959 Willoughby Ave.
Tel. 3842 Starg.

Philadelphijos specialistas VYRŲ IR MOTERŲ
DR. WASSERMAN kuris gydo pasekmingai įvairias ligas pilvo, plaučių, širdies, vidurių, reumatizmą ir visas kraujo ligas. Paminėtas ligas greitai pagydo, net nereikalinga pertraukti nuolatinio darbo.
Jis turi naujausio išradimo mašinas ištyrimui ligos. Taipgi vartoja X-RAY mašina, kuri būtina reikalinga gydymoju. Pirmas vizitas dykai, kad pertikrinus, jog galima išgydyt. Jeigu neįsistatoma liga — visai neapsima.
1335 Arch Street,
PHILADELPHIA, PA.
Ofiso valandos: nuo 9 v. ryto iki 8 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 v. ryto iki 2 val. popietų. Per pačią negydu. Galima susikalbėti lietuviškai.

VISUOMET PIRKITE ČEVERYKUS
Naujausias mados PAS
J. MARTINAITI
157 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

AR SERGI?
Jeigu tu kenti nuo užsienėjusios ar naujos ligos ir reikalauji pataravimo nuo specialisto tai
Ateik pas mane — turesi rezultatus.
Greitai ir ant visados už mažą atlyginimą be pertraukimo Jūsų darbo. Jau daug metų kaip aš užlaikau ofisą tame viename name, todėl aš esu žinomas kaip geras ir atsargus specialistas. Su vienu atsilankymu į mano ofisą ir per mano atsargų išegaminavimą tavęs busi pertikrintas, kad aš galu tau nurodyti teisingą kelią prie sveikatos.
Jeigu tavo kankina
nuolatinis galvos skaudėjimas, svagulyš, ištinimas žemiaus akių, menka atmintis, silpni nervai, negalima užmigti, skaudėjimas nugaroje ir kakle, reumatizmas, gerklės skaudėjimas, kraujo ar odos ligos, pilvo liga, neuralgija, ar negromuliviavimas vidurių, tai ateik pas mane
ELEKTRIKOS IR ABSORPACIJOS ISSIGYDYMO BUDAI VISUOMET TURI GERAS IR UZTIKRINANČIAS PASEKMES.
PATARIMAI VISAI DYKAI!
ATEIK SIANDIEN—NEATIDELIOK!
Dr. HANNON SPECIALIST
146 East 22nd Street
prie Tammany Hall New York City
OFISO VALANDOS: nuo 9 val. ryte iki 4 val. po piet; nuo 6 val. iki 8 val. vakare. Nedėliomis ir šventadieniais nuo 10 val. ryte iki 2 val. po piet.
PALAUKIMUI YRA ATŠKIRI KAMBARIAI.

SERGANTIEJI!
AR NUSTOJOTE SVEIKATĄ IR PRIEZASTIES LIGOS?
Diena po diena, metas po metų užsimanau gydyti sergančių žmonių. Persistatykite sau, kiek aš išgydžiau, kiek palinksinau gyvenimą. Jeigu jums gyvenimas įkirejo vartojant visokias gyduoles ir jaučiatės nuolat blogiau, tuomet, nieko nelaukdamas, kreipkitės pas gerai suprantantį daktarą ir specialistą
DR. LEONARD LANDES
Jis jums be pinigų patars, ką daryti, kad išgelbėtį gyvastį ir paaiškins apie ligą. Gydam 20 metų visokias ligas su didžiausiomis pasekmėmis kaip tai:
pilvo, širdies, plaučių jankų ir tt.
Dėl gydymo nervų ir ligų turū visiems gerai žinoma elektriską aparatą ir X-spindulius, per kurią matyti liaurai kume. Ne kiekvienas daktaras turi tokius aparatus, dėl to, kad labai brangs. Chemikas ištyrinėjimas šlapime. Neatidėliokite ant rytojaus, bet tuojaus atokite pas gerai žinomą:
DR. LEONARD LANDES
Ofiso val.: nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakare. Šventadieniais nuo 10 v. ryto iki 4 val. po pietu.
140 E. 22nd St., Lexington ir 3rd Ave., New York City.

PERSKAITYK TUOJAU!
R. G. INGERSOLL'O
KNYGA
VELNIAS
VERTĖ
FERDINAND de SAMOGITIA
Daugybė žmonių bijo velnio, todėl visi turėtų perskaityti tą knygą, nes susipažins su velnio istorija, jo darbais ir galybe.
KAINA 20 CENTAI
LAIŠVĖ
Brooklyn, N. Y.

Kuomet žmogus serga jis visu pirmiausia pasiklausia savęs:
Kur rasti gerą gydytoją? Jeigu nueisi į DR. LEWIS ofisą, 749 Sixth Ave., New York, ten rasi tą gerą ir užtikrinantį specialistą. Nereikės tau daugiau vaikštinėti pas kitus gydytojus, aikvojant savo laiką ir pinigus.
Kuomet nueisi ten, atrasi, kad šitas gydytojas atydziai peržiūri tave, kad tikrai sužinotus kur tau kenkia. Jo ofisas įtaisytas su moderniausiasiais ir moksliškais aparatais. Jeigu būtų reikalinga, tai čion jis gal' padaryti tyrinėjimą tavo kraujo arba šlapimo, taipgi ir "X-ray" egzaminacija. Šitie tyrinėjimai ir platus žinojimas vyriškų ligų išvengia pavojų, klaidų. Gydytojas pasakys tau kainas už išgydymą. Kiekvienas sergantis darbininkas gali gaut šito gydytojaus pagalbą, nes iš priezasties didelio praktikalavimo, kainos yra labai mažos. Nėra reikalo mokėt viską ant syk, išmokėjimus galima daryt kas savaitę arba kas mėnuo.
Pas jį randasi kiekvienas moderniškas aparatas, reikalingas prie išgydymo vyriškų ligų, kaip tai: "Static", "Galvanic", "Faradic", "High Frequency Electric" ir "Electric Oscillators" (elektros prietaisai) ir daug kitų.
Gydytojas vartoja vėliausias mados "serum" injection (įleidimą) "phylacogens", Bacterines ir "Vaccines".
Jis gydo pasekmingai naujai atsiradusias ir įsisėnėjusias ligas vyrų ir moterų, kaip tai: kraujo nešvarumas, odos ligas, katara, skaudėjimą gerklės, plaučių, pilvo ir inkstų ligas, nerviškumą ir nusilpėjimą.
Ateik pas mane ir pasveik. Patarimas dykai.
Jo kainos yra žemos.
Ofiso valandos: nuo 9 val. ryte iki 8 val. vakare. Nedėliomis: nuo 10 val. ryte iki 2 val. po pietų.
DR. LEWIS
749 SIXTH AVE., tarpe 42-nd ir 43-rd Sts NEW YORK

DYKAI DYKAI! Aš ištraukiu dantis be skausmo ir veltu tiem, kurie duoda taisyt ir naujus idetl. Visas darbas visiškal be skausmo. Dr. Chas. Teschberg yra gerai žinomas kaip specialistas įvairiose atsitikimuose. Ateik ir duok išegaminuot. Informacijos dykai. Mano karunos ir tiktikai 22 karato. Darbas svarantotas. Ofiso valandos: nuo 9 A. M. iki 8:30 P.M. Penktolomis ofiso uždaryta. Nedėliomis nuo 10 A. M. iki 1 P. M.
DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S. Liet. Dentistas
500 Grand St., Kampas Union Ave. Brooklyn, N. Y.
Kalba Lietuviška, Lenkiškai, Rusiškai. Tel. Stargz 998

AR NORI VALGYT GERĄ DUONĄ? JEIGU TEIP, TAI IMK DUONĄ IS
GARSAS SENIASIA IR KEPTUVE
GERIAUSIA
Kepa geriausią duoną iš Cystų ruginių miltų. Teipat mes kepame geriausius keiksus vevelijoma ir kitokiems pokišams.
Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą, skanią, puikiai padarytą duoną, tai visados kreipkitės į mus. Duona siunčiame ir kitą miestą.
F. MASIULEVIČIUS ir SUNAI, Savininkai.
209 BEDFORD AVE. (Tel. 2876 Greenpoint) BROOKLYN, N. Y.

MANHATTAN HATS
YRA ŽINOMOS KAIP GER AUSIOS.
Pirm negu pirksi šiaudinę ar panama skrybelę, įsitėmyk į mūsų langus, kur išdėtos naujausias mados skrybelės.
Niekad nepirk pigio išdarbio skrybelės, nes kaip tik sulis, tuojaus susigadina šėpas. MANHATTAN skrybelės turi jau išsidirbę vardą, kaip geriausios rūšies ir pilnai užganėdina kiekvieną. Jeigu nešiojai mūsų skrybelės, tai be abejonės žinai, jeigu ne, tai išbandyk. Mūsų skrybelės yra rankų darbo ir užlaiko šėpa. Kainos nuo \$1.50 iki \$3.00. Panamos importuotos — nuo \$2.50 iki \$7.00. Todėl pirk geriausias skrybelės.
MANHATTAN HAT STORES
230 Grand Street, BROOKLYN ir 479 Grand Street,
New Yorke krautuvė: 159 E. Broadway

VIETINĖS ŽINIUS

Daro ablavas.

Pastaruoju laiku New Yorke ir Brooklyne policija pradėjo daryti ablavas ir gaudyti tuos, kurie nesiregistravę arba ir užsiregistravę, bet slapstosi nuo kariumenės. Nedėlioj veik ant visų didesnių stočių kaip gatvekarių, taip elevatorių ir subway buvo padarytos ablavos ir kurie tik neturėjo registracijos kortų, visus sulaukė. Tokiu būdu kelias lietuvių turėjo pernaktoti policijoje ir ant rytojaus, kada iš namų pristatė registracijos kortas, paliuosavo.

Panedėlio vakare, važiuojant žmonėms iš darbo tapo padaryta ablava Brownsvile ant didesnių elevatorių stočių ir sulaukta apie 300 žmonių, tarpe kurių surasta 22 nesiregistravusių.

Patartina lietuviams visuomet su savimi turėti registracijos kortas, nes be kortų galima policijos nuovade pernaktoti.

Otelius sergsti policija.

Pasklydus gandui, kad New Yorke tūluose oteliuose visuomet paleistuviai gaudomi prieglaudą, todėl New Yorko prokuroras Swann pranešė, kad palei 30 otelių yra pastatyta policijos sargyba, kuri perspės atvažiasius porėles neapsistoti tuose oteliuose.

Jeigu kartais atsirastų tokių porėlių, kurios nepaklausytų policijos perspėjimų ir norėtų tuose oteliuose apsisistoti, tai tos porėlės bus "pakviestos" į policijos nuovadas dėl pasiaiškinių, todėl jos nori tuose oteliuose apsisistoti.

Šeiminkės privalo taupyti cukrų.

Nuo 1 d. liepos bus įvestos dėl cukraus gavimo tam tikros kortos. Su kortomis gaus cukrų visi pardavėjai, oteliai, restauracijos ir tos šeimos, kurių skaitlius susideda nemažiau kaip iš 25 ypatų. Cukraus bus duodama po 3 svarus į mėnesį kiekvienai ypatai. Mažoms šeimynoms kortų nebus išduota, todėl maisto tvarkymo komitetas atsišaukia į visas šeiminkes, kad jos stengtųsi cukrų taupyti ir neišeikvotų daugiau 3 svarų į mėnesį ant ypatos.

Užmuštas drg. Volodarskis.

Brooklyno ir apielinkių lietuviams gerai pažįstamas drg. M. Volodarskis, buvęs savo laiku "Novy Mir" redakcijos narys, Petrograde tapo nušautas.

Drg. M. Volodarskis pasukutinį sykį kalbėjo lietuvių mitinge McCaddin salėje sykiu su draugu V. Kapsuku tuojau po caro nuvertimo. Pasakęs savo paskutinę prkalbą iškeliavo į Rusiją. Ten Tarybų Valdžios tapo paskirtu komisaru spaudos reikalais.

21 d. birželio telegrama pranešė, kad jis, nieko nemydamas, ėjo gatve ir iš revolverio tapo nušautas.

Draugiškas vakarėlis. Subatos vakare, 29 d. birželio, bus L.S.S. 19 kuopos draugiškas vakarėlis. Prasi-

dės 8 val. vak., socialistų kambariuose, 308 So. 5-th St., Brooklyn, N. Y.

Draugai ir draugės, nepamirškite šio vakarėlio, nes bus dainų, monologų ir deklamacijų. Taipgi bus gera muzika, prie kurios galėsite pašokti. Ateikit visi.

Rengėjai.

Ablavos ant otelių ir aidoblistų.

Subatos vakare ir nedėlioj New Yorke tapo padarytos ablavos 34 New Yorko oteliuose ir aidoblistų ofise. Suareštuota apie 350 žmonių.

Aidoblistų ofise taipgi suareštuota keliolika žmonių, tarpe kurių buvo ir kelios moterys. Tuo tarpu, kada darė ablavą, aidoblistų ofise buvo susirinkimas, kuriame dalyvavo ir iš kitų valstijų atvykę atstovai. Tūli jų buvo nesiregistravę.

40,000 žmonių turės pasijiešoti tinkamesnio užsiėmimo.

Nuo 1 d. liepos New Yorke 40,000 karinio amžiaus vyrų turės pasijieškoti tinkamesnio, tai yra, naudingamesnio užsiėmimo. Jeigu kurie nesutiks jieškoti naudingamesnio užsiėmimo, turės eiti į kariumenę. Prie nenaudingųjų priskaitomi otelių patarnautojai, kailiūnai, bolinių ir kitų panašių įstaigų darbininkai, krautuvėse par davėjai ir t.t.

Ketverge, 27 d. birželio, 1918

Bendras visų Soc. Party skyrių susirinkimas įvyks ketvergo vakare, 27 d. birželio, 14-to A. D. svetainėje, 308 So. 5-th St. Brooklyn.

Susirinkimas nominuos kandidatus į assemblymanus nuo 14-to A. D., į senatorius nuo 11-to senat. distrikto ir į kongresmanus nuo 7-to kongress. distrikto. Visi partijos nariai privalo ateiti. Pašaliniai nebus įleidžiami.

PAJIEŠKOJIMAI.

Reikalingas darbininkas mokąs dirbti ant lynotype. Atsišaukit greit.

"L." Adm.

U. Vainauskaitė, po vyrų Baranauskienė, Jieškau Adelfs Pranaitis-Samo-lienė, Kauno gub., Ukmergės pav., Kupiškio parapijos, Gendvilų kaimo. Turiu pranešti žinutę iš Lietuvos, meldžiu greit atsišaukti.

U. Baranauskienė, Box 211, Great Neck, N. Y.

Pajieškau . Sofijos Šimanskytės, Kauno gub.; 2 metai atgal gyveno Chicago, Ill. Meldžiu atsišaukti arba žinanti pranešk.

J. Mažeika, P. O. Box 153, Mine 86, Carolina, W. Va. (62-53)

Pajieškau savo moters Petronės Masaitienės (Rusijos), Kauno gub. Raseinių pav., Girkalnio parapijos, Mūrūnų kaimo. Ji prasišalino nuo manęs gegužės 11, pasimdama mergaitę 3 metų ir 7 mėnesių. Ji turi 38 m. amžiaus, geltonais plaukais, 3 1/2 pėdų augščio, kalba biskį ir lenkiškai, biskį švepla. Kas ją patėmysit, malonėkit man pranešti.

W. Mastitis, Forestville, Conn. (50-55)

Pajieškau Petro Mikalaucko, Kauno gub. Raseinių pav., Rietavo parapijos, Kunigūnų kaimo. 9 metai atgav atvažio iš Lietuvos į Elizabeth, N. J. Jis turi dėmių ant burnos — išdeginę žandai. December 19, 1917 m. prasišalino palikdamas mane su 2 vaikais. Kas žinot malonėkit pranešti.

B. Mikalauskienė, Elizabeth, N.J. (50-53)

REIKALINGA PRESERIŲ prosyt siules prie overkoto ant 4-tų lubų. Browning King and Co. 16 Cooper Sq. New York. (52-53)

REIKALINGA VYRŲ dirbt prie presu, mokama 37 1/2 centų į valandą. Atlantic Linseed Oil Works, Hudson Ave. and East River, Brooklyn, N. Y. (51-51)

PARSIDUODA FARMA geroj vietoj, 67 akrų geros žemės, 12 raguočių, 2 arkliai, 12 kailiūnų. Kaina \$6000, imokėti reikia 35 šimtai, o 25 šimtai ant skolos. Kas norit pirkti atsišaukit šiuo adresu: J. Sirvinskas, R. 2, Box 83, New Lisbon, Wis.

SMUKAS \$50.00 arba duoda \$25.00 tik už Kas norėtų pirkti, lai kreipiasi į "Laisvės" ofisą.

ATYDAI BROOKLYNO IR APIELINKĖS LIETUVIAMS. TAISAU namus kaip iš lauko, tai ir iš vidaus; mūrinių, plestaruoju, cementuoju ir pentinu. U savo darbą garantuoju. Kainos pri einamos. Duoda rodą dykai. An reikalavimo važiuoju ir toliau. Rei kale kreipkitė į spaudos ar laišku PRANAS GRAŽYS Šapos adresas: 46 Power Street Gyvenimo vieta: 522 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. kampa Myrtle Ave.

Reumatizmas.

NEPADRUSTA NAMINĖ GYDUOLĖ, KURIA PAFARIA VARTOTAS, KURIS ISSIGYDĖ YPAČ PATARIA TIEMS PASINAUDOT, KURIE SUNKIAI KENCIA NUO REUMATIZMO. Nesiskų pinigų, prisišk tik adresa. Kentėjimas ir vargas per daugelį metų supažino šita vyrą Mark H. Jackson iš Syracuse, N. Y., kaip didelis priešas žmogaus gyvenime yra reumatizmas. Iš šitos priežasties pas jį išaugo simpatija dėl tų nelaimingų žmonių, kurie papuoė ir panašią nelaimę. Jis nori kad kiekvienas sergantis ta liga žinotų, kaip jis išsigydė. Skaityk ką jis sako.

Aštrus skausmai tarytum žaibo greitumu pereidavo per mano sąnarius.

Pavasaryj 1893 m. mane smarkiai kankino uždegimo ir sąnarių Reumatizmas. Kentėjau labai sunkiai, ir tik tas gali įsivaizdinti, kuris sirgo, daugiau kaip tris metus. Bandžiau įvairias gyduoles, daktarų pasikui daktarų, bet pagelba buvo tik laikina. Galų gale radau gyduolę, kuri mane visiškai išgydė ir daugiau neatsikartoja. Aš galiu nurodyt daug ypatų, kurios sunkiai buvo apimtos Reumatizmo ir net iš lovos negalėjo pasikelti, bet tos gyduolės jas išgydė.

Aš noriu, kad kiekvienas kenčiantis nuo Reumatizmo, kokioj nors formoj, pabandytų šitos pastebėtinios išsigydymo spēkos. Nesiskų nei vieno cento, tik iškirpa prisišk šį kuponą, aš prisišk jį išbandymui. Po svarbių, jeigu tos gyduolės pagelbėjo nuo Reumatizmo, tada prisišk tik vieną dolerį. Turite suprasti, kad aš nenoriu jūsų pinigų, pakol jūs nebusite pilnai užganėdinti. Ar tas ne teisybė? Kam kentėt, jeigu galima pasigelbėti be jokių iškaščių. Neatidėliok, bet rašyk tuojau, šiandien.

DYKAI IŠBANDYMU I KUPONAS Mark H. Jackson, 483 D. Gurney Bldg., Syracuse, N.Y. Aš priimu jūsų pasiūlymą. Siušk Vardas Adresas

KIEKVIENAM REIKALINGAS Lietuvos žemlapis Taisė M. Šalčius. Kaina 60c. Kultūros Istorija, trijuose tomuose, puikiais apdarais. Kaina \$3.00. Gaunama "Laisvės" knygyne.

SUSTOK ir pamislyk!

Koki smagumą ir naudą duoda tavo valgis. Visi žmonės valgo, bet ne su vienuokiu skoniu. Vieni pagaminą valgi valgo su didžiausiu apetitu ir jaučiasi labai užganėdintais su kiekviena kąsniu. Kiti gi valgo be jokio apetito, be noro, be skonio, su dideliu vargu ir kashj ryja su dideliu vargu. Priežastis to yra, kad vidurių mšinerija nėra gerame stovyje. Viduriai nėra normališkaime stovyje, todėl reikia pataisyti tuojau.

Vartok KALWARYJSKIE Vynas-Gyduolės Kas pagelbės kiekvienam atsitikime ir panalkins visus nesmagumus. KALWARYJSKIE VYNAS GYDUOLĖS užlaiko vidurius tvarkoje ir sutvarko skilvį. Jausiesi labai smagus ir miegosi gerai, tada pripažinsi gyvenimą vertu. Atsimink, jog sugrąžiname pinigus iki vienam centui, jeigu kas darodys, kad pagarsėjusis KALWARYJSKIE VYNAS GYDUOLĖS nėra tokiomis, kaip mes čia rašome.

KAINA BOKOS \$1.10. Galima gauti geresnėse aptiekose, nuo mūsų agentų arba staciai nuo išdirbėjo.

D. Wroblewski & Company. 196 East 4-th St., New York, N. Y. Dept. L. L.

LIGŲ PRIEŠAS — MŪSŲ DRAUGAS.

Žmogus linksmas ir rarus, kol jis sveikas. Paprasta liga padaro žmogų nelaimingą. Tankiausiai žmogų kankina vidurių arba skilvio ligos — nemalimas, dispepsija, diegliai ir skausmai, išputimas, diegliai šonuose, krūtinėje ir nugaroje, užstojimas gerklėje ar krūtinėje ir t. t. Tas paeina nuo nereguliariško ir normališko skilvio. Geriausias vaistas, kuris apsaugoja nuo tų ligų arba greit jas pašalina — tai Provizoriaus Vinco J. Daunoros TREJOS DEVYNERIOS arba TREJANKA. Tai neįveikimas ligų priešas, o kartų mūsų draugas. Reikalaukite to draugo pas agentus arba tiesiog prisiškdami 50 centų pačtos ženkleliais. Vincas J. Daunora, Provizorius, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Phone Stagg 3534 V. VAIVADAS. Aš norėčiau su jumis susipažinti. Mel-džiui užėiti. Adresas: 442 Grand St., Brooklyn.

Ar turi tą naują knygą apie lytišką gyvenimą? Jeigu neturi, tai pasiskubink gauti, nes knyga gali greit išsibaigt. Apie tos knygos naudingumą paklausk tų, kurie jau ją turi. Knygos vardas Patarmės Merginoms apie Lyties Dalykus.

Parašyta žinomos lytiškų dalykų aiškintojos ponios M. H. SANGER.

Joje aprašoma lytiškų organų išsivystimas, jų veikmė ir svarba visame moteries ir vyro gyvenime; apsisivainimas; vaisiaus augimas; nėštumo higiena; motinystė ir jos higiena. Taipgi aprašoma lytiškos ligos, savižagystė ir daug kitų įdomių dalykų.

Knyga turi 120 pusl. ir papuošta paveislais, kurie palengvina aprašomus dalykus suprasti.

Kaina tik 50c.

Ar verta būti teisingu? Visada yra žmonių, kurie stengiasi dora ir teisingai gyventi, bet koki jie gauna už tai atlyginimą ir koks jų likimas, — parodo vieno tokio žmogaus istorija. Jo gyvenimas taip užimantis, jog skaitosi, kaip gražiausia pasaka. Tos knygos vardas.

Kovotojas už Teisybę. Jeronimas Savorolla. Kas nori žinoti apie teisingo žmogaus vargus senovėje ir apie dvasiškosios darbus, tam ši knygelė būtinai reikalinga. Kaina tik 25c.

Pasaulių Ratas. Tai yra puikus ir labai įdomus aprašymas pasaulio planetų, kurios keliauja po plačią erdvę. Kaina 25c.

Kerštinga Meilė. Labai puikus sceniškas veikalėlis ir lengvas sulošti. Kaina 10c.

Reikalaudami knygu, pinigus siuškite Money Orderiu arba dėje į laišką. Stampų neprimisiu.

Mrs. F. STROPUS 6 Loring Street, So. Boston, Mass.

Pol. 2322 Greenpoint. J. GARSVA. GRABORIUS (Undataker) LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS. Balsamuoju ir laidoju numi ant visokių kapinių. Pasamdau Automobilius ir Karinetas Veselijoms, Krikštynoms ir kitas pasivažinėjimams. Ofisai: 144 N. 5th St., 264 FRONT ST, Brooklyn, N. Y. C. Brooklyn, N. Y. Telephone 7867 M.

KONSERVATORIJA.

Lietuvių Muzikos konservatorija, 769 Broadway, South Boston, Mass., muzikos mylėtojų patogumui atidaro vasarinį kursą, specialiai

Choro bei Orkestrams dovams

Tegul važiuoja šiek-tiek suprantas bile kuri instrumenta. Kursas bus vestas teoretisku ir praktisku būdu. Baigę kursą gaus Konservatorijos pažinėjimus.

Kursas prasideda 8 d. liepos; baigiasi 28 d. liepos. Mokslas eis labai sparčiai, su varža. Mokestis už kursą tiktai 25 dol.

Parankumas ir proga turi būt išnaudojama. Susižinojimui: M. PETRAUSKAS

769 Broadway, So. Boston, Mass.

Sveikata priguli nu gerumo danti. Gydyk savo DANTIS pas gerą LIETUVIŠKA DENTISTĄ. Dantis yra ištraukiami be jokio skausmo. Dvigubos kepuraitės (caps) geriausi tildeliai (bridge) ir visi kiti darbai padaromi u vidutiniskais kainas. DR. J. LIEBERMAN DENTISTAS 408-410 So. 2-nd St., BROOKLYN, N. Y. Telephone Stagg 1533. Kalbu lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

MYLĖTOJAMS MUZIKOS ir DAINŲ

Be mokytojaus išsimokimmas net ant visokių instrumentų arba dainavimo knyga, 8 lekcijos \$1.50, paroduodu už \$1.00, lietuviški visoki šonkai del orkestros, 11 knygu kompletas \$4.50, del beno kompletas \$4.00, del piano arbo vargonų \$1.00. G.A. BARONAS, P. O. G. D. McKees Rocks, Pa

MACYS BROS. NAUDOKITĖS PROGA!

Didelis išpardavimas Aisbaksių, Vežimukų (kuri rečiukų) ir daug kitokių daiktų pigiausia kaina. Išlygos lengvos \$1.00 SAVAITEJ

Sykiu mokant, atiduodame fabrikos kainomis. Turime skyrių gramofonų įvairaus didumo. Pristatome į namus.

MACYS BROS. 198-200 Grand Street, BROOKLYN, N.Y. Tarpe Driggs ir Bedford Ave's. Tel. 2372 Greenpoint

MEILĖS LAIPSNIAI JŲ IŠSIVYSTYME. Toje knygoj aprašyta meilė senovėj; kaip ji vystėsi ir daėjo iki šių laikų. Praeties ir dabarties faktais rementis, nurodoma meilė ir jos rolė drauginiam gyvenime, ir prie ko ji veda žmoniją. Tai yra viena svarbiausių mokslisų knygu ir ją reiktu kiekvienam vyrui ir moterei atdžiai perskaityti. Knyga didelio formato, 217 pusl. Kaina be apdarų \$1.00. su apdarais \$1.25. "Laisvė", 455 Grand St., Brook., N.Y.

PUIKIAUSIA, MODERNIŠKA "LAISVĖS" SPAUSTUVĖ. Gražiai padaryti spaudos darbai patraukia kiekvieno aki. Atsiekantis pagarsinimas pridoda žmogui norą eiti ant rengimų pramonę. Todėl, draugystė ir kuopos, kada rengiat ballus, teatrus, ar šilp paslinkimimus, visados duokit darbus "Laisvės" spaustuvei. Mes padarome visokius spaudos darbus gražiai, greit ir pigiai. "LAISVĖS" KNYGYNE Randaš įvairių naudingų knygu, kurias patariame kiekvienam perskaityti. Kas skaito, tas daugiau žino ir jam nereikia prašyti kitų paalkinimo. Reikalauk kataloga. LAISVĖ BROOKLYN, N. Y. VINCAS J. DAUNORA APTIEKORIUS TIKRA LIETUVIŠKA APTIEKA LIETUVIS PAS LIETUVI 229 BEDFORD AVE. KAMPAS-NORTH 472 GATVĖS BROOKLYN, NEW YORK

Kritikos Dienos

Paskutiniu laiku mūsų spaudoje labai daug kritikuojami kalbėtojai, redaktoriai, geri ir negeri socialistai, bolševikai ir menševikai, mokyti ir nemokyti, o galų gale ir moksleiviai. Moksleiviai, žinoma, turi savo organą "Naujienose", — J. S. ir M. K. Šiuose skyriuose tai ir gauna vėjo moksleiviai. Vieni jiems primeta neveiklumą, antri — negalėjimą nieko veikti, aiškiau sakant — nežinystę. Daugiausia iš moksleivių gauna kritikos valparaisiečiai. Mat, suvažiavę visi beturčiai, turi dirbti ir mokintis, tai kas čia jų galėsis! Kad keliatas iš nedidelio skaičiaus yra veiklių ir gerų socialistų, tai ką tas reiskia Tarpe Chicagos inteligentų, medicinos studentų daugumos, nei vieno nėra gero darbininko (apart August.), bet tai kas, jie moka girtis augstu mokslu ir tam panašiai, tai kritikuoti tokius baisu. Gi Valparaiso mokinius bile kas gali kritikuoti. Daugelis nei temų neturėtų, jeigu ne moksleiviai. Kiti bile temoj rašydami naudoja si pavyzdžiams moksleivių tamsumą.

Štai, žiūrėkite, "N." N. 141, J. S. d. Nemokytas aiškina, kad galima tapti apšviestu veikėju ir pagarsėti visai nelankant mokyklos ir taipgi lankant mokyklas galima pasilikti nežinėliu, tamsūnu. Patvirtinimui savo aiškino jis, žinoma, naudoja si moksleiviais. Jis sako, kad žinas vieną tokį, kuris sėdėjęs tris ar kelis metus moksleinėje ir pasilikęs nežinėliu ir dar siūlisis rajonams ir kuopoms kalbėtoju ir tai dar ne paprastu, bet tokiu, kuris kalba apie "priededamąją vertybę" ir "kapitalą". Ar girdite, kaip mokyklose nieko neišmoka. Neverta eiti ir tiems, kurie turite progą, neikite, nes kas gali užgincyti, kad jūs tokis likimas nelaukia. Nebuvę mokykloj jūs jau tikri, kad išmoksitė, pagarsėsite ir tapsite veikėjas. Netikite? Štai jums Maksimas Gorkis, Jack'is London'as ir garsus Augustas Bebelis, jie visi nelankė mokyklų ir buvo garsūs. Drg. Nemokytas taip gražiai kalba, kad man galima, kam Marksas, Engelsas, Lassalle, senis Liebnichtas, Kautskis, Leninas ir kiti lankė mokyklas ir kam ėjo augstus mokslus. Juk jie būtų dar didesni mokslo, — socializmo mokslo, — milžinai buvę, negu kad dabar.

Bet kam čia jieskoti viršūnėse pavyzdžių. Pasiimkime tik savo lietuvių socialistų tarpe ėjusius mokslą ir nėjusius, tuojau pamatysime, kad eiti mokslas, mokyklose, supraskite, nėra geru.

Ve, paimkime mūsų ėjusius mokslą redaktorių. Nei vienas iš jų nedrįso parodyti Bebelio nesocialistiškumo, nei vienas iš jų neturėjo drąsos sukritikuoti Kautskio ir Bebelio veikalus, o štai, vienas kalbėtojas, pasiskaitęs E. Untermano knygą, tuojau sukritikavo Bebe-

lį. Tėmykite! Augustą Bebelį, tą, kuris Bismarkui nei žingsnio nesitraukė iš kelio, tą, kuris sėdėjo kalėjime dėl balsavimo prieš karės kreditus Fanco-Prūsijos karės laike, tą, kuris dargi parašė didelę knygą "Motėris ir Socializmas." Aš žinau, kad mūsų redaktoriai nedrįso ir nedrįs dėlto, kad ėjo mokslus.

O jeigu dar prie to pridėsimė drąsą redaguoti žurnalą nesimokinus gramatikos, sintaksės ir retorikos. O tuos laikraščius, dargi savos idėjos laikraščius, boikotus. Kiek tai didelių darbų! Ale kaip čia viską ir suskaitys. Geriausia pasakyti, kad nereikia mokytis ir gana, o jeigu kas nori, tai laibent neina į mokyklą, bet namie mokinasi.

Mano pavyzdys perilgai užsitęsė. Čia galima buvo pasakyti trumpiau, bet norėjau patvirtinti viską, kas pasakyta, o patvirtinimui reikia pavyzdžių, tai ir turėjau pratešti.

Baigiant, aš noriu pasakyti, kad nebandžiau užgincyti fakto, kad savamokslis negali praslavinti. Galima, tik, žinoma, reikia noro, kantrumo ir tvirtos valios. Kur kas sunkiau tiems, kurie nemoka kitų kalbų, bet ir mūsų literatura didinasi su kiekviena diena, tas kaip tik palengvina lavinimąsi tiems, kurie negali skaityti kitomis kalbomis knygų. Pasakyti, kad savamokslis negali apsišviesti, būtų taip lygiai juokinga, kaip kad dėl vieno ar kelių, lankusių mokyklas, neapsišvietusių žmonių kaltinti visus, arba sakyti, kad mokyklose negalima nieko išmokti, negalima apsišviesti. Trokštantis visur, mokykloj ar ne, apsišviečia ir tampa veikėjas pirmaeiliais arba antraeiliais.

KELIA NEAPYKANTA TARPE DARBININKŲ

Tautininkai ir klerikalai tankiai išmetinėja mums, kad mes nemylim savo tautos, kad nedarom taip, kaip jie daro. Girdi, socialistai pirmon vieton stato Internacionalą, o ne lietuviystę.

Manau, mums nėra reikalo pulti ant kelių ir teisintis, kad mes taip nedarome. Mūsų užduotis, mūsų tikslas ir troškimas stoti už darbininkus, darbininkų reikalus stautyti pirmon vieton, gelbėti jiems liuosotis iš alginės vergijos; dėlto mums lietuvis darbininkų išnaudotojas, arba išnaudotojo papirktas pakalikas, visados bus priešas, nors jis ir geriausias lietuvis, t. y., labiausiai mylintis savo tautą. Kuomet išnaudojamas darbininkas, nežiūrint kokios tautos jis būtų, visados bus atimiesnis draugas. Juk darbininkų klesos išnaudotojai nesiskirsto į tautas, jie visi, kaip vienas, griežtai stovi prieš darbininkus, tad ir darbininkams reikią visiems, be skirtumo tautų, religijų, vienytis, kad sudaryti tvirtesnę spėką gimimuisi nuo išnaudojimo. Dėlto mes visados pasirenkame eiti su darbininkais, ne su tautininkais. Mes manom,

kad tarnaudami darbininkų klesai, kartu tarnaujame ir lietuviams, t. y., didžiumai lietuvių, nes lietuviai didžiumoje yra rankpelniai-darbininkai. Tai tiek apie jų užmetimus.

Dabar pažiūrėkime, kaip jie dirba dėl lietuvių gerovės. Statydami pirmon vieton lietuviystę, jie žemina kitų tautų žmones. Žinoma, jie tuo ginasi, bet mes matome iš jų darbų. Tik paimkime jų atsinešimą į žydus, lenkus, o pastaruoju laiku ir į rusus. Ant žydu, be skirtumo klesos, jie pagatavi drabstyti purvais. Lenkai jiems didesni priešai, negu vokiečiai junkeriai, kurie vergia Lietuvą ir Lenkiją kartu. Pastaruoju laiku pilna spauda neapykantos prieš lenkus, tarsi jie didžiausi priešai Lietuvos, ar geriaus, lietuvių laisvės. Prieš kaizerį ir jo pakalikus junkerius, prieš Karevičių, kuris pardavė Lietuvą, jie nei pusės žodžio, bet prieš tuos vargšus lenkus, kurie taip skriaudžiami junkerių, mūsiškiai "patriotai" rodos sušauks visą dangų ir visą pragarą. Žinoma, lenkiški "patriotai", "braciškai", "rodacai" irgi nesnaudžia, jų jų spauda irgi pilna karčios neapykantos prieš lietuvius, tarsi lietuviai būtų lenkų didžiausi priešai.

Pagalvokimė kas iš to viso išeis, arba išeitų, jeigu tokie "patriotai" turėtų daug pasekėjų? Vieni prisikaitė savo laikraščiuose tos karčios neapykantos, antri savo laikraščiuose ir žiūrėtų vieni į antrus kaip į ne žmones. Kuomet abeji yra didžiumoje vargšai darbininkai, kuomet abeju vienas ir tas pats priešas kapitalas.

Vietoj tokios neapykantos, jiems reikia aiškinti, kad jie abeji žmonės, darbininkų klesos žmonės, ir jų reikalai vieni ir tie patys. Vietoj neapykantos, reikia skelbti solidarumą. Bet deja, tie tautų mylėtojai to viso nedaro.

Išivaizdinkime, jeigu abi šalys, tai yra, Lietuva ir Lenkija, gautų savyvaldas, jeigu abejose salyse nebūtų socialistų, kurie skelbtų darbininkų vienybę, nežiūrint į tautas, religijas ir jų skirtumus, kas tada būtų? Minios, neapsišvietusių vargšų, sukurtytos "patriotiškų" agitatorių ir jų spaudos, užpuldinėtų vieni antrus ir pjautų. Juk čia dabar, abeji bijo, neturi galės, ir tai kaip neapkenčia vieni antrų, tarsi laukiniai.

Tokis "mylėjimas" savo tautos yra blėdingas darbininkų klesai. Jis kelia didelę neapykantą vienos tautos darbininkų prieš kitą. Jis skirsto darbininkų spėkas, kuomet reikia labiausiai jas vienyti. Dėlto visi susipratę darbininkai privalo neiti su tokiais "tėvynės mylėtojais", neremti jų spaudos ir ignoruoti visus jų darbus.

Darbininkų spauda, yra socialistų spauda, ir dėlto jie visi privalo ją remti. Rusijos darbininkai suvienytomis spėkomis jau pasiuntė tokius tėvynainius prie naudingo darbo. Taip ir reikia. Ateis laikas mūsiškiams ir kitų tautų "patriotams".

Burdingtonas.

Skirtumas tarpe Rusijos ir Amerikos Studentų.

Sulyginimas Rusijos ir Amerikos studentijos parodo daugelį reiškių skirtumų intelektualiam vieny ir kitų išsivystymė ir abelname atsinešime į aplinkinį gyvenimą. Kadangi abelnas studentų jaunuomenės pobūdis yra maždaug vienodas visuose abiejų šalių miestuose, todėl mes kalbėsime apie studentus dyjejuose miestuose, — Varšavoje ir Chicagoje. (Čia verta patėmyti, kad Varšavos universitete visuomet daugiau yra rusų studentų, negu lenkų). Ši charakteristika, suprantama, paliečia prieškarinius laikus.

Didelė didžiama Chicagos universitete studentų visiškai nesuinteresuoją dvasiniu nei draugijiniu visuomenės gyvenimu, jei bent tokiuose dalykuose, kurie paliečia mušamąją ir spardomąją bolė (baseball ir football). Varšavos gi studentų didžiama ne vien dalyvauja intelektualiam ir draugijiniame visuomenės gyvenime, bet formuoja tą gyvenimą, pakreipia jį ton ar kiton vagon ir išdalies juomi vadovauja. Amerikietis studentas yra palinkęs visuomet skirti mokslą nuo gyvenimo. Varšavos studentas visuomet vienija mokslą su gyvenimu. Šis charakteringas skirtumas apsiėjime priklauso daugiausiai nuo to, jog abi studentų grupos turi visai skirtingą protišką nuomonę apie apšvietą. Chicagos studentų didžiama žiūri į gyvenimą ir mokslą amerikoniško vertelgos akimis. Jie skaito save vien mokiniams ir mokinėmis, mokyklos vaikais, tol kol neužbaigia mokslą ir nepradedą užsidirbt pinigų — tikrųjų pinigų. Net nei savo tarpe jie nepriduoda svarbos savo nuomonėms arba idejoms, kadangi tos nuomonės ir idejos nėra kokių nors visuomenėj pasižymėjusių žmonių idejomis. Studentai vien tik rengiasi prie gyvenimo; jų veikimas ir jų pasaulis randasi ateityje. Jiems reikalinga vien savais reikalais rūpintis. Jiems daugiau nieko nereikia, kaip prisirengti prie pasekmingos profesionalės karjeros. Todėl Chicagos studentai labai atidžiai studijuoją savo lekcijas. Darbščiai jie stengiasi tapt giliukingais ir turėti gerą pasisekimą gyvenime. Kaip studentai taip ir vertelgos turi savotišką atlyginimą už sunkų darbą. Vertelgos atlyginimu yra pinigai, — studento gi, — "garbės laipsniai". Vienas visuomet kalba apie tai, kiek jis ir jo draugai pelnė; kitas visuomet kalba, — kiek jis gavo "laipsnių". Tuo tarpu nei vienas, nei kitas neturi laiko užsiimt visuomenės dalykais. Abu palieka visuomenės dalykus tiems žmonėms, kurie užsiima visuomeniškais reikalais kaip pramonė, t. y., politikieriam. Jeigu jie atsieks savo ypatingus tikslus, tuomet jau jie gal ras laiko ir visuomenės reikalais užsiimti.

Dėlei šitų tai priežasčių Chicagos studentai daugiau skaito, negu mąsto; jie nemato reikalo vienyti ir jungti savo galvose tas žinias, kurias jie įgiją įvairiuose universiteto skyriuose. Jie nei patys nežino, kiek jie abelnai su kokia-nors mokslo šaka yra apsipaziinę. Jie krauja savo žinojimą kaip ir į atskirus smegenyse sandėlius, kur ateityje, reikalui esant, tiksį tą žinojimą at-rasti ir pavartoti. Tame tai priežastis, kodėl tiek daug žmonių, baigusiu kolegijas ir universitetus, skundžiasi, kad jie mažai ką arba visai nieko tose įstaigose neišmoko.

Dabar pažvelgkime į Varšavos studentus.

Didžiama Varšavos universiteto studentų į gyvenimą ir mokslą žiūri iš draugijinės pusės. Savo profesionali išsilavinimą jie stato antroj vietoj. Pirmoj vietoj jie stato buvimą inteligentišku draugijos nariu-piliečiu. Jų pasisekimas gyvenime nėra piniginiu mastu mastuojamas. Jie pasekmingu gyvenime vadina tą žmogų, kuris pagerina draugijinio gyvenimo aplinkybes, kuris lavina visuomenės nuomonę. Užbaigę gimnazijos kursą, kuris lyginasi čionai-pia jį ton ar kiton vagon ir išdalies juomi vadovauja. Amerikietis studentas yra palinkęs visuomet skirti mokslą nuo gyvenimo. Varšavos studentas visuomet vienija mokslą su gyvenimu. Šis charakteringas skirtumas apsiėjime priklauso daugiausiai nuo to, jog abi studentų grupos turi visai skirtingą protišką nuomonę apie apšvietą. Chicagos studentų didžiama žiūri į gyvenimą ir mokslą amerikoniško vertelgos akimis. Jie skaito save vien mokiniams ir mokinėmis, mokyklos vaikais, tol kol neužbaigia mokslą ir nepradedą užsidirbt pinigų — tikrųjų pinigų. Net nei savo tarpe jie nepriduoda svarbos savo nuomonėms arba idejoms, kadangi tos nuomonės ir idejos nėra kokių nors visuomenėj pasižymėjusių žmonių idejomis. Studentai vien tik rengiasi prie gyvenimo; jų veikimas ir jų pasaulis randasi ateityje. Jiems reikalinga vien savais reikalais rūpintis. Jiems daugiau nieko nereikia, kaip prisirengti prie pasekmingos profesionalės karjeros. Todėl Chicagos studentai labai atidžiai studijuoją savo lekcijas. Darbščiai jie stengiasi tapt giliukingais ir turėti gerą pasisekimą gyvenime. Kaip studentai taip ir vertelgos turi savotišką atlyginimą už sunkų darbą. Vertelgos atlyginimu yra pinigai, — studento gi, — "garbės laipsniai". Vienas visuomet kalba apie tai, kiek jis ir jo draugai pelnė; kitas visuomet kalba, — kiek jis gavo "laipsnių". Tuo tarpu nei vienas, nei kitas neturi laiko užsiimt visuomenės dalykais. Abu palieka visuomenės dalykus tiems žmonėms, kurie užsiima visuomeniškais reikalais kaip pramonė, t. y., politikieriam. Jeigu jie atsieks savo ypatingus tikslus, tuomet jau jie gal ras laiko ir visuomenės reikalais užsiimti.

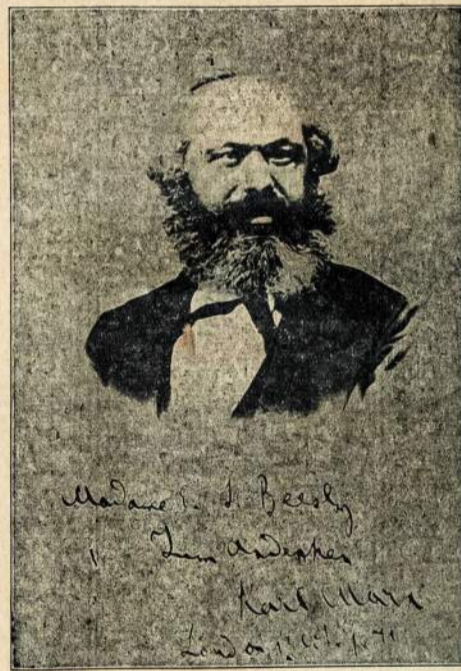
dutinis vertelga arba darbininkas, kuris dalyvauja visuomenės gyvenime ir balsuoja. Jie neatideda savo draugijinio veikimo ateitin. Jie jaučiasi ne vien studentais, bet ir piliečiais. Todėl tai jie sunaudoja visuomeniškam veikimui savo studijavimo metus. Jie nesirūpina tuo, kad reguliariškai lankyti universiteto lekcijas. Pas juos nėra jokios atlyginimo sistemos. Tačiau jie veik visuomet išlaiko ekzaminus ir ten veik nežinomas ekzaminams rengiamų raštų vogimas, kas neretai atsitinka šios šalies universitetuose. Apart to viso Varšavos studentai yra skelbėjais visuomenei naujų minčių ir idealų. Faktiškai rusai studentai, — tai kovojančioji dalis visos rusų tautos. Senoji Rusijos valdžia Varšavos ir kitų universitetų studentų idejas stengdavosi kontroliuoti su pagelba policijos. Tenai daug sykių policija išgriaudavo į universitetų sales, į studentų gyvenimus ir ten darydavo savotišką tvarką. Šioji gi šaly mes negalime įsivaizdinti, kad žmonės siųstų policiją tyrinėti arba kontroliuoti Chicagos ar kokio kito universiteto studentus dėlei jų radikališkumo.

Svarba tame, kad Rusijoje, kaip ir visose kitose Europos valstybėse, į mokslus baigusius žmones žiūrima kaip į tautos grietinę, šalmet jau skaito save tiek-pat prasilavinusiais, kaip ir vi-

cionai gi, Suvienytose Valstijose, publika abelnai žiūri į mokslus baigusius kaip į tokius žmones, kurie nestengia arba bijosi taip drausai ir energiška veikti, kad susilaukti pasisekimo vertelgystėje ar pramonėje. Juos skaitoma vienintėliu aristokratišku ir per tai demokratijai pavojingu elementu. Čionai angštesnius mokslus išėję skaitom vienatinium Europos palikimu, kuris užsiliko šioj šaly prašalinant iš čia Anglijos autoritetą laike revoliucijos.

Tokių pažiūrų į moksleivius ir mokslą prisilaiko net tūli daktarai ir advokatai. Tokie gi žmonės, kurie yra baigę augštesnius mokslus ir neužiima kokia-nors vertelgystė, skaitomi visai netinkančiais užimt kokia-nors publišką tarnystę. Jeigu kokis augštesnius mokslus baigęs žmogus arba kokios mokyklos profesorius padaro ką peiktino, tai publika paprastai paniekina čia išsi-reiškia, jog "tai mokytyas žmogus", o kaip iš tokio, "nieko geresnio ir tikėtis negalima". Tyrinėdami miestų, valstijų ir net valstybės įstaigose tarnaujančius, atrasime tarp jų labai mažą nuosimti mokslus baigusiu žmonių. Rusijoje gi, priešingai, pirmutinė ir svarbiausia rekomendacija norint užimti kokią valdišką ar visuomenišką tarnystę yra platus apsipazinimas su augštesniais mokslais. Tą patvirtina net

(Tęsa ant 4-to puslapio)

Karolius Marxas

— Jo Gyvenimo Ir Mokslo Charakteristika

Kas nori žinoti, kaip prasidėjo socialistiškas mokslas, kaip už jį galvą guldė Marksas, kuo buvo patsai Marksas ir ko jis mokino — tai kiekvienas darbininkas turi įgyti tą knygą. Kas perskaitys tą knygą, tas pats žinos ir kitiems papasakot galės apie Marksą ir Socializmą. O tai šiandien reikia žinoti, nes kur eis, kur neisi, visur girdi kalbant apie Socializmą.

Tai yra stora knyga su puikiais paveikslais. Ta knyga bus papuošimu darbininkiško namo. Įgyk ją tuojau.

Kaina be apdarų \$1.00
Gražiais apdarais \$1.50

Adresuokit: "Laisvė", 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

19352

The Lithuanian Semi-Weekly
"LAISVĖ"
 Published by the
 LITHUANIAN CO-OPERATIVE
 PUBLISHING SOCIETY, INC.
 Every Tuesday and Friday at 455
 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 Yearly subscription rates: in U. S.
 \$3.50, to foreign countries \$3.50.
 Telephone Stagg 3878.

Eina du sykū savaitė: Utarin-
 kas ir Pėnyčiomis, 455 Grand St.,
 Brooklyn, N. Y. Leidžia Lietuvių Ko-
 operatyvška Bendrovė.

"LAISVĖ"
 Prenumerata metams: Amerikoje —
 \$3.50, Kanadoje ir užrubežiuose —
 \$3.50, paše metų Amerikoje — \$1.25,
 Kanadoje ir užrubežiuose — \$1.75.
 Telephone Stagg 3878.

Entered as second class matter
 March 11, 1914, at the Post Office
 at Brooklyn, N. Y. under the Act of
 March 3, 1879.

**SKIRTUMAS TARPE
 RUSIJOS IR AMERIKOS
 STUDENTŲ.**

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

Tas faktas, kad renkant at-
 stovus į dūmą ir į tarybas,
 net tamsiausi kaimiečiai
 stengiasi išrinkti kiek galint
 daugiau prasilavinusius ir
 mokytesnius.

Tos dvi skirtingos nuomo-
 nės apie mokslo vertę, vie-
 noj ir kitoj šaly, yra svar-
 biausia priežastis skirtingo
 pačių studentų atsinešimo į
 mokslo. Tame tai priežastis,
 todėl Varšavos universiteto
 studentas žiūri į savo moka-
 slą, kaip į paties savo gy-
 venimo dalį, ir kadėl nepa-
 siseikimas laike egzaminų
 neretai priveda jį prie sau-
 žudystės. Tokis nepasiseiki-
 mas jam reiškia netekimą
 vietos visuomenėj. Gi Chica-
 gos univers. studentui nepa-
 siseikimas laike egzaminų
 reiškia vien netekimą kelių
 garbės laipsnių, bet visai ne-
 atsiliepia ant jo padėjimo vi-
 suomenėje. Amerikos stu-
 lentas, savo studentavimo
 metuose negyvena dėl visuo-
 menės ir nepriklausos visuo-
 menei, ir visuomenė nespre-
 nžia apie jį sulyg to, ką jis
 žino ir ką jos veikia, bet vien
 sulyg to, ką jis arba jo tė-
 vas turi.

S. P. Gurman.

**ATSAKYMAS NEW
 HAVENO LIETUVIŲ
 KLIUBUL.**

"Laisvės" N. 47 mačiau,
 kad New Haven, Conn. Lie-
 tuvių Kliubas pajieško ma-
 neš. Ačiu. Tik man tas na-
 vatna, kad apie pusantros tu-
 zino to kliubo narių turi ma-
 no antrašą ir dabar kliubie-
 čiai nežino kur aš esu. Tai-
 gi, draugai, mano antrašas
 sekantis: 1438 Wright St.,
 Los Angeles, Cal. Neuzilgo
 vėl būsiu New Havene ir
 tuomet padarysime atskaitą.
 Ten jums yra viskas priduo-
 ta ir todėl nevertėtų karš-
 čiuotis.

Ačiu už pagirimą, kad e-
 su geras kriaučius ir kad
 giriuos daug žinančiu. Tas
 neužginčinama.

Jei sveikata pavelis, tai
 greitai laiku pasimatysime.
 Velinu viso gero kliubo
 nariams.

Jonas Rado.

Nuo red. — Sykiu su lai-
 ku Rado atsiuntė ir apyskai-
 tą, bet dėl vietos stokos jos
 laikraštį nededame. Iš apy-
 skaitos išsina, kad dar klu-
 jas Rada yra skolingas \$2.
 39.

Žinių-Žinėlės.

Gimdymo mašina.

Panama mieste gyvena
 moteris, Ellie Tourgeman;
 jinai yra pati tūlo sirijiečio
 pirklio.

Minėta moteris bėgy 32
 mėnesių pagimdė 7 kūdikius
 1 d. liepos, 1916 m. poni
 Tourgeman pagimdė dvynu-
 kus, birželio mėn. 1917 m.,
 pagimdė trynukus (3 kūdi-
 kius), o 30 d. gegužės, 1918
 m., vėl pagimdė dvynukus.

Tai tikra gimdymo maši-
 na.

**Tris mažiausios pasauly
 respublikos.**

Ar jūs esate kada girdėję
 apie tris respublikas, St.
 Goust, Andorra ir Tavola-
 ra? Tačiau, jei neesate apie
 jas girdėję, tai galite nesigė-
 dinti tą prisipažinti, nes
 tos respublikos tokios mažy-
 tės ir taip saugiai paslėp-
 tos, kad ištikro mažai kas
 apie jas žino. Galimas daik-
 tas, kad tūli tų šalių gyven-
 tojai dar nėra girdėję apie
 didžiąją karę, o jei jie ir pa-
 tirtų apie tą, tai jų tas nei
 kiek neinteresuotų.

Mažiausia pasauly sauval-
 diška valstybė yra respubli-
 ka St. Goust. Jos plotas uži-
 ma tik vieną ketvirtainę my-
 lią. Jinai randasi vienoj iš
 sunkiausiai pasiekiamų vie-
 tų Pyrenejų kalnuose (tar-
 pe Francijos ir Ispanijos).
 Gyventojų skaitlius toj vals-
 tybėj nesiekia nei dviejų
 šimtų žmonių, kurie patys
 save valdosi pasidėkavojant
 daugiausiai tam, kad prie-
 tos mažos valstybės prieiti
 taip sunku, jog niekas nenori
 net ir kėsintis kitokią val-
 džios formą jiems uždėti.

Kita valstybė, Tavolara,
 žmonių skaitliumi yra dar
 mažesnė ir už St. Goust val-
 stybę. Vėliausios iš tenai ži-
 nios sako, jog viso labo gy-
 ventojų tenai randasi 70.
 Valstybės plotą sudaro sala,
 turinti apie 5 mylias ilgio ir
 pusę mylios pločio, kuri ran-
 dasi netolimą šiaurinio Sar-
 dinijos krašto.

Nepaisant to, kad ji nepa-
 žymėta ant daugelio mapų
 neigi aprašyta geografijoje,
 Tavolara yra laisva respub-
 lika. Jos gyventojų saujalė
 apskelbė savo nepriklausom-
 mybę 1886 m. Seniaus, 1836
 m., Sardinijos karalius buvo
 pavedęs tą salą tūlai Barto-
 leoni šeimynai. Dabar šalį
 valdo prezidentas ir 6 pata-
 rėjai, kurie visi tarnauja
 valstybei be jokio atlygini-
 mo.

Trečia iš tų mažai žino-
 mų respublikų vadinasi An-
 dorra. Ši irgi randasi labai
 sunkiai prieinamoj vietoj,
 rytinėj Pyrenejų kalnų daly,
 apie 150 mylių nuo respubli-
 kos St. Goust. Ši valstybė
 tapo apskelbta neprigulmin-
 ga dar devintame šimtmetj.
 Ją valdo prezidentas, kurį
 kas keturi metai renka tam
 tikra iš 24 žmonių susidedan-
 ti taryba.

Andorra, tai jau, be abe-
 jonės, žino apie didžiąją ka-
 rę, nes jos 7,000 gyventojų
 pirkliauja vilnomis ir medi-
 nėmis anglimis, o taipgi užsi-
 siima žemdirbyste ir galvijų
 auginimu. Jinai turi net sa-
 vo stiprią armiją, susidedan-
 čią iš 1,100 žmonių.

**Kunigas sako, — dvasios
 meluoja.**

Neseniai New Yorke tū-
 las Pirmėviškos Minties sek-
 tos kunigas, John Hill, buvo
 teisiamas ir pripažintas kal-
 tu nešvariame pasielgime ir
 melagystėje.

Hill buvo kaltinamas pasi-
 remiant įstatais prieš žy-
 nius ir laimės spėjikus.

Kunigužį patraukė atsak-
 omybėn dvi moteri-detek-
 tyvai. Mat kunigužis buvo
 žinomas kaipo žynys ir dva-
 sias matantis, ir užsiimdavo
 ateities pranašavimu. Viena
 jį areštavusių moterų sako,
 kad Hill papasakojęs jai
 kur jinai atras savo pamest-
 tus brangumynus. Teisme ji-
 nai pasakė, jog ji jokių bran-
 gumynų nepametusi, o tik
 tyčia taip kunigužiu sakiu-
 si. Kunigužis dar pasakęs
 jai, kad jos brolis mokinasi
 daktarystės ir jam tas gerai
 seksis, tuo tarpu jinai bro-
 liu visai neturi. Antra mote-
 ris irgi kaltina kunigužį ne-
 teisybėje ir nešvariame pa-
 sielgime.

Kunigužis teisinasi, būk
 tai ne jis pamelavęs, bet
 dvasios. Jis sako, kad neku-
 rios dvasios esančios didelės
 melagės ir mėgstancios ap-
 gaudinėti. Jis gi esąs nekalt-
 as, nes negalys žinot ar dva-
 sia teisybę sako, ar ne.

Na, jeigu jau ir dvasios me-
 luoja, tai jau visai blogi da-
 lykai! Tur būt jau ne prieš
 gerą.

**Nepaprastas žemės dre-
 bėjimas.**

Pereitą balandžio mėnesį
 pietinėj Californijoj įvyko
 gana smarkus žemės drebė-
 jimas. Miestai San Jacinto
 ir Hemet liko veik visiškai
 sunaikinti.

Šis žemės drebėjimas nepa-
 prastas tuomi, kad po įvy-
 kuso drebėjimo vanduo kal-
 nų šaltiniuose pakilo dviem
 pėdom augščiau ir taip lai-
 kos. Daugelis kasamų šul-
 nių, kur dar nebuvo pasiekta
 vandeni, tuojaus po žemės
 drebėjimo prisipildė geru
 tyru vandeniu. Keliose vie-
 tose atsivėrė nauji šaltiniai
 ir geyseriai (vandentryš-
 kiai, kur vanduo stačiai iš
 žemės trykšta augštai į vir-
 šų).

**Persiskirdama su vyru, mo-
 teris davė jam \$65,000.**

Pradėjęs turtingai ponias
 Rogers reikalauti nuo savo
 vyro persiskyrimo, pastara-
 sis nusiskundė, kad pati pa-
 lėks ji visai vargingame pa-
 dėjime. Tuomet moteris do-
 vanojo jam iš savo turto
 \$65,000.

Poni Rogers reikalavo per
 siskyrimo kaltindama vyrą
 sulaužyme šliūbo prisiegos.

ZIGZAGAI.

Lietuviai socialistai smer-
 kia Lietuvos klerikalus už
 pardavimą Lietuvos kaizeri-
 niui.

Et, vyručiai, jūs visai iš-
 rokavimo neturite. Nežino-
 tē, kad ką galima parduot,
 tą galima ir nupirkt.

Dabar reikia tik įsteigt
 Lietuvos Atpirkimo Fondą
 — ir Lietuva bus atpirta.

Prastas gešeftas?
 Nešamone. Ar gi būt bu-
 vęs geresnis gešeftas ati-
 duoti Lietuvą bolševikams

dykai, nuo kurių paskui nie-
 kas negalėtų nupirkti už jo-
 kius pinigus?

Su bolševikais tokio ge-
 šefto nepadarysi!

Kasžin, kur Širvydas pa-
 dėjo tą "geltonąjį bilietą",
 kurį teikė Kapsukui važiuo-
 jant į Rusiją "pagelbėti Ru-
 sijos carams sugrįžti ant
 sosto"?

Kartą vienas iš Lawrence
 tautininkų, ginčiuose su soci-
 alistu, pasakė: "Sajungoje
 nėra nei vieno žmogaus, ku-
 ris nebūtų Lietuvoj pavogęs
 keliato arklį!"
 Dabar Sajunga taip auga
 ir gyvenimo aplinkybės jo-
 sias augimui yra taip geros,
 kad greitai laiku ji gali iš-
 augti į tokią didelę, kad jo-
 je rasis daugiau arkliavagių,
 negu Lietuvoj arklų.

Vienas iš "Laisvės" rašy-
 tojų sako, "kad sintaksė,
 tai tik ketvirta dalis gram-
 tikos".

Gerai, kad jis nepasakė,
 kad ji yra tik penkta dalis
 gramatikos.

Gal gi ir gerai, kad mūsų
 gramatikoj tokia betvarkė,
 — kiekvienas gali jaustis ge-
 riau ją pažįstančiu, kiekvie-
 nas savaip gali ją į dalis pa-
 skirstyti.

V—d—s.

Dr. Šliupas, kalbėdamas
 apie bolševikų kopustus, pa-
 sakė, kad Rusijos "narodas"
 esąs užsikrėtęs mažitizmu
 (gaila, kad daktarui nebuvo
 daugiau vietos Rusijoj, gal
 būtų išgydęs, nuo mažitiz-
 mo). Bet kaip jis tą maži-
 tizmą prirodė? Nugi nuvy-
 kus jam į Maskvą, bolševi-
 kai davė tik kopustų toriel-
 ką už rublį ir pusę. Ar tai
 nemažitizmas?

Mat, Rusijoj dabar tokie
 įstatai, kad beturčius gali
 gerai pavalgyt už 10 kapei-
 kų, kuomet turtingas ir už
 5 rublius alkanas. Tai ga-
 dynė.

Išrodo, kad Bielskio biu-
 ras žino net Amerikos šni-
 pus Berlyne. Mh!... Argi
 tai nejuokas?

Katalikai slapstosi po
 New Yorką su konferenci-
 jomis. Bet nuo ko jie slepia-
 si, ar nuo socialistų? O, nei!
 Slapybė — geras daiktas
 pasikalbėti apie jo majesto-
 tą, nes paskui gali neįleisti į
 Lietuvą.

Šliupas aiškina bolševikų
 žiaurumus, kaip pastariejį
 išsivedė kunigą už miesto
 peiliais, štikais subadė ir pa-
 leido. Kunigas parbėgo na-
 mo. Bet palaikit dar šliu-
 pas neturi programo pasi-
 daręs pasakyti, kaip jis su-
 badytas galėjo bėgti?

Klerikalai giriasi turėję
 net 50 kopijų memorandumo
 prisūsto iš Lietuvos, tik ty-
 lėje. Jie manė pradėt jį pla-
 tint, bet kada gavo gerai
 per nosį, tai tuojaus pasi-
 priešino.

Tarpe Lietuvos ir Ameri-
 kos klerikalų nėra skirtumo.
 Jie vieną vištuką peri.

Senasis L.S.S. IV Rajono
 kom., nepasiklausęs konfe-
 rencijos, surengė K. Mark-

so jubilėjaus paminėjimui
 maršrutą. Už tai sulaukus
 konf. tapo nukryžiuotas
 Račkaus metoda. Ir toje pat
 konf. tapo nutarta tuojaus
 surengti maršrutą drg. Šu-
 kiui. Dabar gi naujasai kom-
 be konf. pavelijimo, nutarė
 maršrutą nerengt. Faktiš-
 kai lauzo teises ir tarimus
 Rajono konf.

Nors konf. tarimą ir lau-
 žo, bet mano nuomone kom-
 kartais, turi daugiau sen-
 so, negu visa konf.

Vienas iš New Yorko apie
 linkės didelių reformatorių,
 niekina A. Bebelio raštus,
 bet L.S.S. 19 kp., visai ne-
 pasivėlijus naujo reformato-
 riaus, išrinko visą kuopos
 komitetą iš moterų.

Kas bus? Ar nereiktų už-
 stot ant kojos?

A—ras.

**NEVEDŽIOKITE
 MUS UŽ NOSIES.**

Atviras žodis
 mūsų inteligentams.

Šiandien įėjo į madą tam-
 sesnį žmogų vedžioti už no-
 sies. Jei būtų retas atsitik-
 mas, — nesakyčiau nieko, bet
 kaip pasirodo, kad kasdieni-
 nis ir paprastas epizodas.

Kas tie už nosies vedžio-
 tojai, beveik visiems žinoma,
 kad tūli inteligenteliai, — ku-
 rie rėkia: "Ką mes sakome,
 šventa teisybė, kaip mokina-
 me — mokykitės — šiuokštū,
 neprasitarkite prieš." Ko-
 kius iškepsim "blynus" —
 valgykit, nes jųs "besgramo-
 tni" ir t.t. Panašiai ir taip
 kalba šių dienų inteligentai
 — mokytojai! Beto, pamėg-
 džioja, kad per 5—8-nis me-
 tą neišmokstam parašyti
 "nei vieną" be klaidos žodį.
 Na, ką sakysit? Nugi turiu
 paklausti štai ko: Kiek įstei-
 gėt mokyklų? Ar daug su-
 tvėrėt suaugusiems bemok-
 liams vakarinių kursų?
 Kiek jūs parašytų turime
 kalbamokslų? Ar daug jųs
 randasi, kurie būtų tikrais
 ir teisingais "besgramotnų"
 mokytojai? Kiek jums rūpi
 mūsų apšvietimas ir t. t.?

Jus traukia rašyti visokias
 polemikas per laikraščius.
 Taipgi rašyti ir leisti su "de-
 vyniom galvom burtininkus"
 ir tam panašiai. Pagaliaus
 sakyti: 2—3—4—5—6 susi-
 dėję užsidavinėkite lekcijas
 ir mokykitės... Ačiu ponu-
 liai. Mes ir be jūsų tokį mo-
 kinimosi būdą žinome ir taip
 mokinamėsi, už tat jums ne-
 garbė...

Pasirodo, kad mūsų inte-
 ligitantai tas pačias lekcijas
 ir tose pačiose mokyklose
 uždavinėja, kuriose mes jau
 mokinamėsi. Nieko naujo ir
 pavyzdingo nepasakant, iš
 kukavimų ir tų pačių pasak-
 kų nėra mokinimas "besgram-
 motnų".

Mūsų inteligentams pa-
 tarčiau vieton kukavimų ir
 niekam tikusių polemikų,
 parašyti kalbamokslų, su-
 tvėrti mokyklos draugijas,
 suaugusiems bemoksliams—
 vakarinius kursus ir pa-
 tiems stoti ir mokyti nemo-
 kancius.

J. V. Žilinskas.

Nuo redakcijos: Labai į-
 domus šių dienų dokumen-
 tas, kuris aiškiai parodo,

kaip tūli darbininkai žiūri
 į inteligentus ir ko nuo jų
 reikalauja. Inteligentas gali
 gyventi dvasia šventa, gali
 rašyti rankvedžius, knygas,
 kurti mokyklas, visokius kur-
 sus, mokyti darbininkus ir
 sykiu, įsitėmykite, nevedžio-
 ti jų už nosies, nesakyti, kad
 čia teisybė, o ten neteisybė,
 mokindamas neprivalo mo-
 kinti, nes tuomet jau bus iš-
 keptas blynas, siūlomas dar-
 bininkams.

Na, ar dar gali ką gudre-
 snio išgalvoti "mokantis" ra-
 šyti filosofas, kaip kad da-
 bar išgalvoja "nemokanti"
 rašyti? Rodosi, kad ne!

Dabar paimsime trumpą
 palyginimą darbininkų ir in-
 teligentų gyvenimo.

Kaip darbininkas, taip ir
 inteligentas pirmiausia pri-
 valo užsidirbti sau pragyve-
 nimą. Nei vieno tarpe lietu-
 vių, ypatingai socialistų, ne-
 rasį inteligento, kuris nedir-
 bdamas galėtų gyventi. Inte-
 ligitantai, kurių čia veik ir ne-
 turime, dirba daug ilgesnes
 valandas, negu paprasti dar-
 bininkai ir gauna daug ma-

žesnes algas. Pavyzdžiui,
 "Laisvės" redaktoriai ir ad-
 ministratoriai dirba po 12—
 14 valandų į parą ir prie da-
 bartinio pragyvenimo bran-
 gumo, jų algos neperviršija
 20 dol. į savaitę. Na, ar gali
 inteligentas, dirbdamas po
 14 val. į parą ir gaudamas
 24 dol. į savaitę, važinėti po
 visą Ameriką, kurti moky-
 klas, steigti kursus, rašyti
 rankvedžius ir dar mokyti
 bemokslus? Rodosi, kad
 kiekvienas protaujantis žmo-
 gus to negali nuo inteligento
 reikalauti, nes inteligentų
 gyvenimas yra daug sunkes-
 nis, negu darbininkų. Da-
 bar darbininkai, ypatingai
 amatninkai, dirba 8 val. į
 dieną ir uždirba nuo 25 iki
 40 dol. ir kartais daugiau į
 savaitę.

Toliaus. Sankia, kad inte-
 ligitantai nesirūpina darbinin-
 kų apšvieta. Ne inteligentai
 privalo rūpintis darbininkų
 apšvieta, bet patys darbinin-
 kai, nes inteligentai irgi dar-
 bininkai, sunkiai dirbdami
 privalo sau ir šeimynai pa-
 rūpinti pragyvenimą. Kas

TREČIOSIOS PASKOLOS

LAISVĖS BONDSAI

parsiduoda pas Bankierių

Atnešanti 1/4 procentų.

HENRY C. ZARO 1 and 3 Third Ave., corner
 7-th St., New York, N. Y.

Bondsai yra po \$50, \$100, \$500 ir augštesni. Gali-
 ma pirkti ant išmokescio, mokant po vieną dolerį kas
 savaitę.

Nėra geresnės vietos pinigams, kaip pavesti juos
 Dėdės Samo globon.

Atlikite savo pareigą dabar ir tuoj kreipkitės į
 mūsų banką pirkti Laisvės Bondsų. Mes kalbame
 jusų kalba ir visus paaiškinimus suteikiame lietuviškai.
 Bankas atviras kasdien iki 8 val., pėnyčiomis iki
 7 val. vak., o nedėldieniais iki 1 valandai po piet.

HENRY C. ZARO

1 and 3 Third Ave., cor. 7-th St., New York, N. Y.

Teatrininkai Tėmykit!

Tik ką išėjo iš spaudos la-
 bai puiki 3 aktų Komediija

FARMAZONAI

Tokio užimančio ir juoko
 pilno veikalo lietuviai dar ne
 turėjo. Labai parankus per-
 statyti, galima lošti ir prie
 paprasčiausios scenerijos.
 Veikiančių ypatų įeina 12.

Kaina 50c.

Reikalaukit šiuo adresu:

"LAISVĖ"

455 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Badas

Tą knygą skaitydamas matysi pa-
 sibalsėtiną gyvenimo vaizdą, kurį pa-
 gamina badas, bet sykiu rasi daug
 juoko ir smagumo. Toji knyga —
 tai pažibals mūsų literatūros. Įvyk
 ją tuojau.

KAINUOJA BE APDARŲ 75c.
 SU APDARAIŠ.. \$1.00

Agentai
 Tuojaus Reikalaukit
 išplatiniimui.

LAISVĖ 455 Grand St.
 Brooklyn, N. Y.

darbininką privertė mokintis kokio nors amato? Gyvenimas! Vadinasi, jeigu gyvenimas privertė jį mokintis amato ir jis per save, nelaukęs augštesnių mechanikos kursų, tapo geru mašinistu, tai kodėl negali išmokyti ir rašyti?

Toliaus. Kiek mes Amerikoje tarpe darbininkų turime tokių inteligentų, kuriems turtas ir perteklius davė progą tapti inteligentais? Didžiama taip vadina mūsų inteligentų — savamoksliai. Pavyzdžiui, dabartiniu abudu "Laisvės" redaktoriu — savamoksliai, kurie, dirbtuvėse dirbdami, tapo "inteligentais." Pradėkime perkrauti daktarus, advokatus ir kitus mūsų inteligentus ir pamatysime, kad jų didelė didžiama atsiėkė savo profesijas — inteligentų "čina" dirbtuvėse dirbdami ir sykiu mokindami.

Pagalios, šiam "Laisvės" numeryje telpa moksleivio straipsnis "Kritikos dienos", kuriame jis kaip tik primena, kad Valparaiso mokiniai turi dirbti ir mokintis, dieną privalo užsidirbti ant maisto, o naktimis mokintis.

Teisybė, mes mažai turime rankvedžių, ypač kalbos ir rašybos klausime, bet su noru, su pasišventimu ir iš tų pačių galima žmoniškiau pamokti rašyti. Galima nau dotis ir Damijonačio gramatika, pagalios, jeigu kas negauna Damijonačio, net ir Tananevičiaus išleista gramatika galėtų pasinaudoti, nors pastaroji daug prastesnė.

Yra tarpe darbininkų tokių, kurie jau pusėtinai prasilavinę lietuvių kalboje ir jų skaičius vis didinasi, bet bėda su tais, kurie skaitosi žymiais darbininkų tarpe vadovais, visur ir visuomet peria inteligentams kailį, visuomet sako: aš nekvailas ir nesiduosiu inteligentams save už nosies vedžioti, kurie griebiasi tikrus filosofus kritikuoti, kurie net Bebelio, Kautskio ir kitų veikaluose randa klaidų, o patys nemoka rašyti!

Pavyzdžiui, New Yorke buvo Prop. ir Agitatorių Ratelio lavinimosi programoje ir lietuvių kalba. Nors atsakančio mokytojo nebuvo, bet visgi galima buvo paviršutiniškai susipažinti su gramatika. Ir kas iš to išėjo? Į mokyklą lankėsi ke liolika draugų, kurie truputį geriau moka rašyti, o kurie visiškai nemoka rašyti, buvo užėmę įvairiose draugijose ir įstaigose sekretorių vietas ir į mokyklą nei akių neparodė. Tuo tarpu tie patys "sekretoriai" visuo met tvirtina, kad nereikia inteligentų klausyti, nes jie darbininkus už nosies vedžioti. Vadinasi, tokiam "filosofui" baugu pasakyti, kad jis eitų į mokyklą ir mokytojū, nes gausi atsakymą: "Meldžiu manęs už nosies nevedžioti!"

Ir štai kame pavojus: Dabar Amerikoje, tarpe socialistų, tik pora ar trejetas randasi inteligentų ir tų greitai laiku nebus. Jų vietą turės užimti patys prasilavinę darbininkai (jau ir dabar užima), bet kas bus tuomet, kuomet taps vadovais-

rašėjais ir red. tie "filosofai", kurie nemoka rašyti? Permatant tą pavojų, prisieina kritikuoti ir raginti "filosofus" prie mokimosi rašyti ir skaityti. Tuo tarpu nuo jų gaunū ve koki atsakymą: "Nevėdžiokite mus už nosies! Nesiūlykite mums savo iškeptų blynų, nes mes jų nereikalaujame!" Bet už tai: "Įkurkite mums mokyklas, įkurkite vakarinius kursus, parašykite rankvedžius ir, nenusigąskite... mokininkite mus!"

Na, ar ne filosofiški reikalavimai?!

Korespondencijos

WATERBURY, CONN.

Kunigo Mockaus teismas su Waterburio klerikalais atidėtas.

Birželio mėnesyje turėjo įvykti kun. Mockaus byla su Waterburio klerikalais. "L." skaitytojai gerai prisimena, kad Waterburio klerikalai buvo apskundę kun. Mockų už pasakytą prakalbą, kurioje Mockus, kaip klerikalai tvirtina, apšmeižęs panelę švenčiausią. Ta byla jau seniai tęsiasi ir niekaip neužsibaigia. Dabar vėl tapo atidėta iki rugsėjo mėnesio.

Vietos klerikalai, ypatin-gai lietuvis kunigėlis, deda visas pastangas, kad tik Mockų apkaltinus, bet vargiai klerikalams pavyks savo tikslą atsiekti. Ar tik neapsilaužys sau ragus, kurie jau perdaug užaugo.

Mockaus advokatas yra pasiryžęs mūsų klerikalams ragus aplaužyti. Jis pasakė, jeigu čia, ant vietos, klerikalai ir laimės bylą, tuomet ji bus perkelta į augštesnį teismą ir ten teisybė turės imti viršų.

Vietinis.

WATERBURY, CONN.

23 d. birželio buvo pusmetinis susirinkimas LSS. 34 kuopos, kuriame tapo išrinkta valdyba. Taipgi išrinktas ir korespondentas. Pereitą pusmetį kuopa mažai veikė.

Sumanyta sutverti "Teatralų Ratelį" po kuopos priežiūra. Tam darbui išrinkta ir komisija. Gerai būtų, kad naujai sutvertas ratelis ir suktysi, bet jeigu sumanytojai to ratelio taip darbuosis, kaip pereitą sezoną kuopoje, tai tik iš vardo bus ratelis.

Buvo pakeltas klausimas, kad I Rajonas sušauktų nepaprastą konferenciją apkalbėjimui šiandieninio Sąjungos suvažiavimo. Apsvarščius tą dalyką, nutarta paraginti Rajono komitetą, kad jis sušauktų savo posėdį taip greitai, kaip galės ir kad tame posėdyje galėtų dalyvauti nariai.

Mūsų tautininkai pradėjo tarpe savęs peštis. Dalykas štai kame: p. St. Šimkus užkvietė Aušros choro vedėją surengti jam koncertą, bet nepamiršo ir tautininkų lyderį P. pakviesti. Pastarasis, norėdamas šimkui pasigerinti, tuojaus nubėgo ir nusamdė Edan teatro svetainę dėl minimo koncerto, nieko nesakęs Aušros chorui. Pastarasis, apie tai sužino-

jes, labai išsiėdė ir tą pačią dieną surengė Aušros choro išvažiavimą. Suprantama, veik visa publika pasėkė paskui Aušros chorą, o į Šimkaus koncertą atsilankė keliatas saluninkų. Rengėjams prisiėjo pridėti. Iš tos priežasties dabar tarpe tautininkų eina didelė kova.

Mat, kas nori kvailos garbės, tas visuomet privalo savo kišenių patuštinti.

Abelnai, mūsų tautininkai smunka ir nėra vilties, kad jie sustiprės. K. K.

MOUNDSVILLE, W. VA.

Kada išgirdo vietos klerikalai apie susitvėrimą LS S. kuopos, tai nabagai labai nusiminė. Pagalios atsirado ir tokių, kurie pradėjo plepuoti, kaip išsigelbėjus nuo nelabųjų socialistų, apie kuriuos jie ikišiol nieko negirdėjo.

Tuojaus pradėjo organizuoti vyčių kuopą, kuri, girdi, tuojaus pradėsianti socialistus bombarduoti.

Darbuokitės sveiki, tik aš dar patariu pasikviesti savo generolą Račkų į pagelbą, nes vieni esate persilpnę tokį darbą padaryti.

J. Lingevičius.

NEWARK, N. J.

Atsišaukimas.

Kurie buvot Sietnyo choro surengtam autinge 23 d. birželio, gal kas iš buvusių radote moterišką laikrodėlį su branzaliu. Užpakalyje laikrodėlio yra 2 didelės raidės "O. D." Jei kas radote, malonėkite pranešti man šiuo antraštu: Ona Dobinienė, 20 Warwick St., Newark, N. J. O. Dobinienė.

SCRANTON, PA.

Aukos surinktos per kun. Mockaus prakalbas bylos vedimui su Waterburio klerikalais. Aukojo šios ypatos: V. M. Shonienė, A. Vanslauskas, J. Kasparunas, M. Balasinskas, J. Cepulis ir And. Kamarauskas — po \$2.00; J. Bartkus, J. Šalna, J. Kizela, J. Bradauskas, J. Medelis, M. Šalna, S. Puras, K. Butkus, J. Grinavickas, M. Sourutienė ir J. Yurkus — po \$1.00; Andr. Revuckas, J. Katkus, ir S.P. Shonas — po \$2.00; A. Kašinskas, J. Mockus, M. Picus, J. Gegžna, K. Yucus, E. Jovarauskas, A. Vežienė, F. Rakelis, J. Elinskas, J. Stanaitis, T. Valerskis, F. Shonas, A. Kuchinskas, J. Antanaitis, J. Galinis, J. Časeika ir M. Kudirka — po 50 c.; J. Keturakis — 75 c.; J. Bugarda, J. Kamarauskas, J. Janušauskas, A. Urbšis, J. Krasnickas, A. Šliegus, J. Levinskas, J. Davila, J. Kašinskas, P. Čypas, J. Buzas, J. Morinas, A. Černauskas, J. Kupstas, M. Kupčiūnienė, J. Sadauskas, J. Branušlavičius, J. Juodka, M. Selvanis, J. Raudonikis, W. Kašinskas, M. Višniauskas, B. Juodaičiūnas, W. Sajeta, J. Juodsnukis, J. Damulis, M. Černiauskas, K. Ramaška, W. Sartanavičia, Jur. Juodsnukis, L. Kizelevičia, J. Rutkauskas, J. Lankani, J. Rinkevič, J. Pabalas, P. Jurevičia, A. Naujokas, W. Mazurkevičia, A. Čelkis, M. Augustas, K. A. Genis, Ona Rakauskienė, A. Rakauskytė, A. Plentu-

kas, Ona Šiniauskienė, M. Šermukšnis, M. Lavanavičienė, P. Gelaziūsis, A. Samulaitis, P. Reklaitienė, F. Straišgis, M. Krumelis, J. Lastauskas ir J. Pranckus — po 25 c.; P. Kupstaitis — 35 c.; W. Ragaišis, J. Kliučinskas ir P. Danušienė — po 30 c.; Smulkių \$11. 71. Viso surinkta \$64.71.

Jeigu kurių vardai nepaminėti, teiksitės atleisti, nes aš iš kolektorių užrašų visus susirašiau.

S. P. Shonas.

KAIP IR RAPORTAS.

LSS. X Rajonas surengė prakalbų maršrutą drg. K. Petrikienei, kuri važinėdama rinko aukas LSS. Apsigygnimo Fondui. Viso surinkto \$390.30. Apart to, per jos prakalbas nemažai narių prisirašė prie LSS. kuopų. Iš tų vietų, kur Petrikiene kalbėjo, gavau žinių, kad publika likosi pilnai užganėdinta. Tulos kuopos nepranešė pasekmių.

Aukų surinkto sekančiai:

1. Westville, Ill., per du vakaru, \$49.20;
 2. Cherry, Ill., \$8.80;
 3. Spring Valley, Ill., LSS. 23 kp., \$12.20;
 4. Moline, Ill., LSS. 179 kp., \$15.75;
 5. Rockford, Ill., LSS. 75 kp., \$30.39;
 6. Pana, Ill., LSS. 48 kp., \$10.85;
 7. Springfield, Ill., LSS. 29 kp., \$37.49;
 8. Benld, Ill., LSS. 77 kp., \$21.45;
 9. Maryville, Ill., LSS. 106 kp., \$8.85;
 10. Collinsville, Ill., LSS. 18 kp., \$26.50;
 11. St. Louis, Ill., LSS. 87 kp., \$13.60;
 12. St. Louis, Mo., LSS. 44 kp., \$17.65;
 13. Doreville, Ill., LSS. 187 kp., \$18.75;
 14. Johnston City, Ill., LSS. 63 kp., \$24.07;
 15. Herrin, Ill., LSS. 21 kp., \$28.60;
 16. Christopher, Ill., LSS. 238 kp., \$17.25;
 17. Buckner, Ill., \$6.45;
 18. W. Frankfort, LSS. 72 kp., \$42.45;
- Viso labo \$390.30.
Tai tokios pasekmės yra jos maršruto.
X Raj. Rašt. A. Meldažis.

RED. ATSAKYMAI.

Rygos Milionui. — Straipsnį "Ar reikalinga šaukt S. P. suvažiavimą?" dėl tam tikrų, ne nuo redakcijos pa einančių, priežasčių, negalime sunaudoti.

A. Liutkui, Norwood, Mass. — Dar viešos diskusijos neprasiėdė, apie referendumą centras nieko nepranešė, todėl ir jūsų polemikos negalima dėti, nes j nelaiuku užvedama. Rudaičių pastaboje jokios platesnės polemikos nebuvo ir jis patis pasakė, kad dar nelaiuku.

Choro Korespondentui, Waukegan, Ill. — Atsakymo Aldonai negalime sunaudoti, nes ten daug ypatišku mūš. Atsakant reikia kalbėt apie dalyką, bet neįsileisti ypatiškumų.

Onai Purviniutei, Cleveland, Ohio. — Apie tas prakalbas talpiname paties kalbėtojo straipsnį, parašytą toje temoje.

Tykus Balsai.

sio veidu. Šalė jos mirgėjo krutancios kotutės mažo, vos išvydusio pasauli, kūdikio. Jisai, kaip ir kada tai, ilgai žiūrėjo jai į pusiau primerktas akis, paskui nuleido savo galvą ant jos jaunos krutinės ir pravirko.

Bet šis verksmas buvo truputį skirtingas, bent tuomi, kad Jonas netikėtai, niekeno net neprašomas, jautriai kalbėjo jai ir visiems, kurie buvo kambaryje: "Aldona aniuolėli mano, o koks aš negeras! Aldona aš duodu žodį, kad negersiu daugiau niekuomet. Ar neteisybė? Sakyk, klausyk, ne būk tokia..."

Jinai linksmomis akimis žiūrėjo į jį, į savo skausmuose pagimdytą kūdikį... Jina jau netylėjo, nes buvo atimta proga mąstyti savaip, bet kalbėjo, klausinėjo, bučiavo jausmą, dar nepažyduosią gėlę.

Už mėnesio laiko įėjo į galę naujas įstatymas, sulyg kurio užsadarė aludės. Jono tai buvo naujiena. Jisai savyje senia atsitolino nuo alkoholio ir nuo to visko kas rišasi su juom.

Ir bepradėję iškilti nesusipratimai tarpe Jono ir Aldonos, išnyko amžinai. Jona jautė, kaip kiekviena diena suteikia jai vis daugiau sveikatos ir noro gyventi, kaip yra prakilnu ir dora vargti ir kentėti, kentėti ir jausti viltį, kad neužilgo bus geriau kad yra ypata, kuri viską jaučia ir duodas suprasti...

Aldona vėlei tapo linksma, šneki, ne nebuvo progų daugiau spręsti savaip, iš jai šis nesimatydavo išlipant iš gatvekario. Ji tuomet klausydavosi tylių, naujai pražydusios širdies, balsų.

(Pabaiga).

Velnio Bažnyčia.

ant rytojaus ponai Montespan ištikro pavko prikraukti prie savęs karalių, kuris dabiau, negu pirmiau prie jos prisirišo. (Do kumentai paimti iš dr. Leges veikalo Me decins et Empoisonneurs. Jis savo veikalu emė visą medegą iš raganų procesų.)

Mūsų liaikuoose tokie aprašymai dideli retenybė ir sunku jų tikrenybę patirti. Ty rinėtojai daug vargo padėjo, pakol galėję susekti, nors mažą dalėlę tų dokumentų Guesmanas, rašydamas įžangą dėl veikal "Le satanisme et la magie" suteikia šiam klausime platesnių paaiškinimų.

Neseniai Paryžiuje liberalė buržuazij: džiaugėsi, kuomet Leo Taxil krėtė baikas tyčiodamasis iš klerikalų, bet galima pilna tvirtinti, kad Šetono garbintojų sekta yra skilus į dvi dalis.

Viena šaka — palladai, — kurių atsinesimas linkui italų ir franko-masonų, pasilieka neaiškiu klausimu, — stačiai iškraipė katalikų tikėjimą. Jie neva panašūs į t sektą, dėl kurių Liuciferis — Adonaju: (viešpatis ant viešpačių). Jis dievas šviesos principas gero, tuo tarpu Jehova — Adonajus viso pikto, dievas tamsos. Iš to matosi kad senovės mavičeizmas yra giliai įleide: savo šaknis ir niekaip negali galutinai išnykti.

Šetono garbintojai atbulai, labai gerai žino, kad Šetonas — yra pikta dvasia, prasikaltęs prieš dievą aniuolas, amžinas ir atkaklus kovotojas su dievu, gudrus žaltys: ir visuomet kurstantis žmones. Šetonas — tas pats, ką dėl viduramžių Šetono garbintojų buvo tamsos karalius, su kurio pagelba galima viską nuveikti, viską atsiekti, įgyti nepaprastus gabumus ir po kurio globa galima atlikinėti didžiausius prasikaltimus tuo labiau, kad juodoji magija įstatymuose nebuvo pažymėta. Jų tarpe paprastai randasi kunigas, kuris skaito messijas, plustančias dievą ir kuris turi nepaprastus gabumus ir supratimą apie magiją.

Tokią messą Guesmanas sėbėtinai puikiai ir vaizdžiai aprašo savo veikle La bas suteikdamas labai svarbų ir puikų dokumentą.

Tai vis ta pati tikėjimą niekinanti mesa, bjaurojanti šventus sakramentus, užsibaigianti lytiška orgija, sukelta ir prie nebėtojo straipsnį, parašytą toje temoje.

kunigas sergantis proto liga ir ta pati isterikė moteris. Tas keistas psichologinis apsiereikimas ir veikimas taipgi neišaiškina-mas, kaip ir kiekvienos religijos. Nes Šetono religija tokia pat, kaip ir kitos visos religijos, tik jo religija a rebours, religija neapykantos, keršto ir ištivirkimo. Kur nėra lytiško susivaldymo, ten viskas galimas ten gema visoki prasižengimai, ten nesuvaldomi jausmai, stengimasis prie papildymo visokių beprotysčių, kur žmogus randa sau užsiganėdinimą vien naikindamas visus įstatymus, kurie paprastai riša žmogaus sielą ir suteikia dorą ir sąžinę.

Normalis žmogus taip mažai gali suprasti apie juodasias messas, kaip ir apie sodomiją arba turėtiną lytiškų ryšių su gyvuliais, vienok niekam į galvą neateina mintis, kad tą viską užgynus, jog taip nebuvo. Ir taip, sekta auga po globa liberalės buržuazijos ir liberalės bažnyčios; ji auga, bujoja ir tampa galinga.

Bažnyčia, kuri, kaip žinoma, buvo didžiausiu priešu visokios mistikos, materialė bažnyčia, išsižadanti savo pirmų pamatų, apie tai nieko nenori ir žinoti, nors ji ištikro turėtų daugiauo pamato ta sekta užsiimti, tuo tarpu bijosi, kad ta visa medega neišvystų pasaulio šviesos.

Prie užbaigos dar keliatas žodžių apie sektą, įkurtą Ventro, kuri vadinasi Karmel kurioje sykiu su kitomis sektomis augo ir bujojo ištivirkimas ir paleistuvystė. Paryžiaus rozenkreiceriai daug turėjo vargo pakol gavo galutinai pilną išaiškinimą tos sektos slaptingo mokslo. Tuos aiškinimus paskelbė Stanislovas de Hueta savo žingeidžiame veikle "Le serpent de la gènese."

Kiekvienas privalo dirbti dėl savęs ir imti dalyvumą bendrame darbe. Kaip įgyti išganymą? Į šį klausimą, vieton atsakymo, didžiausia Karmelio paslaptis: "Paplildant nuodėmingą meilės aktą (Jieva sugriešijo su žalcium) mes netekome rojaus: tikibinės meilės aktų tą rojų vėl galima įgyti".

Vadinasi, lytišką meilę galima atlikti nuodėmingai, kaip kad Jieva atliko rojuje ir šventai — dangiškai, kaip kad atliekama Karmeliuėje.

Ir štai karmelitai tarpe savęs atlieka "draugišką meilės aktą," norėdami tuomil gauti rojų, kurį Jieva pražudė.

Hors des unions, point de salut! Visi sektos vyrai naudojami visomis sektos moterimis ir atbulai — visos moterys naudo jasi visais vyrais. Jų mokslas — lytiškas komunizmas. Altorius — lova, pasibučiavimai — pamaldos ir priešgamtiškas Onan pasielgimas tapo panaudotas vien dėl to kad tos ypatos būtų augščiau iškeltos; vie ši lytiški susinesimai, kuriuos atliekant net šviesų negesindavo, begėdiškiausia prostitucija pasidarė švenčiausiu, augščiausiu ir prakilniausiu darbu, aktu pasišventimo.

Rozenkreiceriai, kurie tyrinėjo šios sektos paslaptis gana atydziai, remdamiesi daugybe įvairios medegos ir pačio sektos pranašo Jono Baptisto, išnešė jam nuosprendį, kuris turėjo būti išpildytas slap-tai, jeigu tik jis nepaliaus kėlės tų savo oigijų. (Skaitydamas savo parašytos knygos korektą sužinojau, kad tas pranašas buvo abbatas B. Jo vardas yra slepiamas. Jis mirė 1893 m. prie labai keistų aplinkybių. Buvo tvirtai persitikrinęs, kad jį kas nors užžavėjo. Veikiausia jis žuvo nuo inkubato. Štai, pavyzdžiui, kaip jis tą darė: In ventrem culans, manu stupratur. Tunc folurinei crebro Spiritus vocati apparent quorum formas modo laterius vicinus sibi submis-sus sentit.)

Štai keli pavyzdžiai, kaip pranašas pasventina naujai įstojančius narius:

"La famille G... ne disant que deux lits, les Unions avaient lien dans l'ou ou le Pere couchait avec les deux filles a la fois."

"En mars 1883 le Carmel était dans toute son action" — dalykas eina apie juodąją messą, kuris priėjo net prie pavydumo scenų. Tula moteris "ne trouvait pas une compensation suffisante a la perte de son mari, qui était violemment épris de M-le G. G..." Ji grąsino išduoti sektos paslaptį. Paskui tarpe sektos narių atsitiko tas, ko jie visiškai nesitikėjo. Moteris išgavo savo vyrą atgal, tuo tarpu kaip panelė "Dut demander pardon a genoux a Madame, tandis que cette dame, couchée avec son mari, accomplissait une union celeste."

S.S. IV Rajono Konferencija.

Birželio 9 d., 1918 m., įvyko LSS. VI Rajono konferencija So. Boston, Mass.

Konferencija atidarė Rano organizatorius d. K. Žiurinskas 10:20 val. ryte. Delegatų su mandatais daryavo 83 nuo 16 kuopų.

Pirmininku tapo išrinktas g. V. B. Ambrozaitis, palydininku — M. Plepys; protokolo raštininku — P. Alsys, pagelbininku — J. Irelionas; presos komisija — K. Žiurinskas, J. Pakausis, J. Raulinaitis; rezoliucijaminimo komisija — N. Muška, A. Liutkus; įnešinių tvarkymo komisija — Akačauskas, H. Kričer, Reika.

Po perskaitymui protokolas išdėdė dienotvarkę. Pirmausia tapo perskaitytas laiškas nuo Norwoodo Soc. namo B-vės, kuriame buvo rašoma užuojautos ir finansinės paramos.

Kadangi minėtas namas atomas ant grynai darbininkų pamatų, tad nutarta paaukauti iš VI Raj. išdo 10 dol. ir išnešti užuojautos rezoliuciją.

Laiškas nuo drg. A. Liutkaus, prašančio išrinkti komisiją perkratinti dalykus, tilpusio "Kovos" N. 33, 17 m., dėlei p. Bagočiaus įsikišimo, kur komisija "Kovos" N. 46, 1917 m., neisingai paskelbė, būk d. utkaus pranešimas buvęs teisingas — likosi priimtas, bet didžiama balsų rimas komisijos atmetas. Antra sesija prasidėjo 1 val. po pietų.

Iš Raj. komisijos raporto išaiškėjo, kad į VI Raj. "K." psigynimo Fondą įplaukė 22.

Drg. Žiurinskas paaiškino, kaip kuopų stovėjimas LSS. 133 kuopos, "Kovos" spaustuvė būperkelta į Brooklyną, priimtas. Kadangi "Kovos" perkeltas risasi su Sąjungos namo statymu ir kadangi tas klausimas pakeltas 2 kp., tuomet daug nediskusiuota, tik duota išreikšti nuomonę tiems, kurie stovėjo už Philadelphia. Didžiūna balsų likosi nutarta, kad "Kovos" spaustuvė ir Sąjungos namas būtų statomas Brooklyn.

129 kp. įnešimas, kad Rujos Politinių Kankinių ir rezoliucijos Rėmimo Fondas būtų perkrikštytas į Lietuvos Socialdemokratų Fondą — didžiūna balsų ritarė, kad pasiliktu tuo pačiu vardu su paraginimu ant toliaus veikti.

Įnešimas I. Plepio, kad 23 konferencija išreikštų savo nuomonę apie Socialist Party St. Louis suvažiavimą išvesti didžiūnos rezoliuciją, o apkalbėjimo išnešta seinti rezoliucija: "Kadangi St. Louis'o konferencijos (? — Red.) didžiūnos rezoliucija stovi ant lesų kovos pamatų ir tarpautinės darbininkų vienybės, ir kadangi reakcija vis riau siaučia ir gyvenimo sąlygos blogėja, todėl mes galime savo taktikos mai-

nyti ir kviečiame visus savo draugus stovėti ir tvirtai laikytis už St. Louis'o didžiūnos rezoliuciją."

Rajono sekretorius I. Balysys pakėlė klausimą apie tu-lą Lukšių Juozą, kuris "Keleivio" N. 12, 1918, parašė, būk 22 VI Rajono konferencija norėjusi išnešti kokią ten rezoliuciją prieš "Keleivį" neva už rėmimą kapitalistiškos politikos, bet susilaikiusi, kad nenorėjusi "K." gero padaryti. Vienbalsiai nutarta atšaukti. Kadangi d. J. Raulinaitis buvo presos komisijoje, po priėmimo to įnešimo rezignavo iš presos kom. dėlto, kad jis nesutinką pasirašyti po tuo Lukšių Juozo atsišaukimu. Atšaukimui įgaliotas P. Balysys.

Vienbalsiai nutarta ir išnešta rezoliucija prieš pamerkimą Tamo Mooney mirtin.

Nutarta surengti VI Raj. naudai koncertą. Komisija tapo išrinkta iš 5 narių: iš Worcesterio 3 surengimų koncertinės dalies ir 2 iš So. Bostono, kurie rūpinsis iš "bizniškos" pusės.

Paduotas klausimas d. A. Liutkaus kaslink "Laisvės" šerų pardavinėjimo, likosi priimtas, bet neperpratus dalyko (mat, palaikytas nesvarbiu) likosi neapkalbėtas. Drg. Liutkus motyvojo taip: kadangi tarpe kuopiečių nuolatos kyla ginčai kaslink "Laisvės" šerų: vieni sako, kad "Laisviečiai" negerei elgiasi siūlydami pirkti kuopoms šerūs be pasikalbėjimo su LSS centru, nes tai esą rėmimas "privatiško" biznio (nors "Laisvė" nėra privatiška), kiti sako, būk "Laisvė" tapsianti Sąjungos organu, kuomet visos kuopos nusipirksi šerūs. Idant išvengus ginčų, Liutkus ir Žiurinskas stovėjo, kad išrišti tą klausimą ir nutarti, ar kad visos kuopos pasipirktų "L." šerūs, ar kad ap-rubežiuotų skaitlių šerų pirdimo.

Įnešimas, kad sekanti konferencija atsibūtų Norwoodo, atmetas. Įnešimas, kad delegatams į Sąjungos suvažiavimą kelionės lėšos būtų apmokamos proporcingai visų kuopų, priimtas. Buvo ir daugiau įnešimų, bet dėl laiko stokos įnešta ap-rubežiuoti įnešimų skaitliu.

Abelnai imant, ši konferencija buvo viena iš nerimčiausių. Delegatų ūpas nors buvo daugiausiai bolševikiškas, vienok nupuolęs dvasioje, Delegatai buvo begalo nerimti, susidemoralizavę; daug laiko paleista sutvarkymui nesvarbių dalykų, o į svarbesnius mažiau atydos atkreipta; pavyzdžiui, labai daug diskusiuota apie seningimą VI Raj. koncerto ir Norwoodo Namu Bendrovės. Priežastis to viso — tai pervirus išdidumas nekurių delegatų!

Pažymėtina ir tai, kad mūsų moteris delegatės per daug nedrąsios; iš 13-kos kalbėjo tik drg. Puišutė; kitos gi visą laiką tylėjo. Kad pas jas yra daug sveikatos nuovokos, parodo faktas balsavime; visada jos balsuoja už tą pusę, kuri ištikrųjų geresnė. Būtinai re-

kėtų joms įsigauti daugiau drąsos ir savo nuomone pasidalinti su kitais, ne vien pasiganėdint vyrų riksmas.

Presos Komisija: J. P. Pakausis, K. Žiurinskas.

Laiškas į "L." Redak.

Gerb. "L." Red.:

Kelioms dienoms tam atgal jūsų laikraštyje tilpo iš Clevelando korespondencija, kurią tik ką patėmijau, kada tulas mano draugas man apie ją pranešė. Kadangi korespondentas rašo, kad aš esu užsidėjęs kraucių biznį Clevelande ir kad biznis geriaus sektusi, korespondentas sako, kad susidraugavau su koku tai kunigužiu, kad sutvėriau kokią tai "kriaučių klubą, kad kitiems pamažinti kišenių. Nors ir susivėlinau, vienok turiau "Laisvės" skaitytojams pranešti, kad tai yra bjaurus ant manęs šmeižimas. Aš su joku kunigužiu nedraugauju ir jokių "kriaučių klubo" nes suorganizavęs.

Tokius melus galėjo parašyti tik doraiškai nupuolęs žmogus. Tad šiومي pranešiu "Laisvės" redakcijai, kad ji tokius melus ant manęs netaipintų ir kad trečios kp. narys, Kaz. ir drauge Sim. paliautų tokias kalbas platinę tarpe vietos lietuvių. Jeigu draugas Kaz. nebūtų sąjungietis, tai jau būtų seniai pašauktas kapitalistiškan teisman.

Teisybė, kad aš esu užsidėjęs kriaučių krautuvę, bet kadangi iki 22 d. birželio ne aš vienas valdžiau tą biznį, tai ir už jokių kunigužius ir "kriaučių klubus" atsako mybės neturiu. Tik kada nuo viršminėtos dienos visas biznis perėjo į mano rankas, aš visokius bizniaus nesmagumus paimu savo atsakomybėn. Aš jokių "kriaučių klubų" neužlaikau ir nedraugauju nei su jokiais kunigužiais dėl geresnių bizniaus pasekmių. Jeigu tie draugai Kaz. ir Sim. nepaliaus taip pasakoję kitiems ant manęs, kad atkalbėti ma no pirkejus, aš kreipsiuosi į Clevelando socialistų centrinę komitetą, kad juodu išbrauktų iš socialistų partijos, o vėliaus patrauksiu teisman. Aš nekenčiu skusti kapitalistų teisman tuos, kurie yra sąjungiečiai, tad pirmiaus jie turėtų būti prašalinti, nes tokis pasieligimas tai yra šlykštus.

Aš reikalauju, kad šitas mano pranešimas tuojaus tilptų "Laisvė", kurioj tilpo ant manęs apšmeižimas.

A. A. Karalius.

Mes neprivalome niekam — net pačiam dievui — daleisti atsistot tarpe mūsų ir mūsų proto.

Kun. H. W. Thomas.

DIDELIS PIKNIKAS!

Rengia L.D.L.D. 72 kuopa atsisbu Subatoje, 6 Liepos-July, 1918, Freet Denz Parke, Great Neck, N.Y. Pradžia 7 val. vakare. Gerbiameji! — Šis piknikas bus vienas iš jau seniai tokių kada buvusių Great Neck, nes tas parkas Freet Denz buvo užgintas, bet jau vėl pavėlino. Todėl, kaip vietiniai taip ir apielinkti lietuvi, esat kviečiami atsilankyti, o būsit užsiginėdine smagumu. Kviečia KOMITETAS. P. S. Atvažiuosieji nuo stėšino turite imti Base car, kuris iki ten nu-eina. Reikia klausiti. (63-64)

IVAIRIOS ŽINIOS.

NAMŲ SAVININKAS VAIRO LAUK KAREIVIŲ ŠEIMYNAS.

Kapitalistas bijosi, kad jam neteks rendos, jeigu Amerikos kareiviai numirs.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on July 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Allentown, Pa., 26 d. birželio. — Bjauriausias visose Suvienytose Valstijose namų savininkas randasi čia, Allentowne.

Nepasiganėdindamas pelnu iš pakeltų karės laiku pasinaudojant rendų, tas puikus patriotas stačiai persekioja tas šeimynas, kurių tėvai, sūnai arba broliai tar nauja armijoje arba laivyne.

Šis namų savininkas, regimai, vien prie savęs ypatiška taiko priežodį, "kas numiršta jeigu Amerika gyvuoja?" Jisai labai rūpinasi, kad jo kišenių nenukentėtų, jeigu kokis Allentowno kareivis taptų užmuštu Francijos mūšių laukuose.

Jisai pats eina per visus jo namuose gyvenančius įnamius ir jei tik patiria, jog šeimyna bent iš dalies priklauso nuo kareivio arba jureivio algos, tai tuojaus išmeta tokią šeimyną iš savo namų. Jisai, matote, nenorizikuoti netekti rendos, jei-

gu taptų užmuštu vienas kitas už jo šalį kariaujančių žmonių.

23 d. birželio, Glendale giraitė, buvo L.M.P.S. 1 kp. išvažiavimas. Kadangi diena buvo labai šalta, daugelis gatvėmis vaikščiojo apsilvėję žieminiams drabužiais, tai ir išvažiavimas nepavyko — žmonių nesusirinko nei šito.

ATYDAI BROOKLYNO IR APIELINKĖS LIETUVIAMS.

TAISAU namus kaip iš lauko, taip ir iš vidaus; mūriniu, pletstaruoju, cementoju ir pentinu. Uį savo darbą garantuoju. Kainos priimanamos. Duodu rody dykal. Ant reikalavimo važiuoju ir toliau. Reikale kreipkitės ypatiška ar laišku. PRANAS GRAZYS Šešpos adresas: 46 Power Street Gyvenimo vieta: 622 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. kampa Myrtle Ave.

Brooklyn LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ĮSTAIGA. Salės dėl Balių, Koncertų, Bunkietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t. Puikus stėišus su naujaisiais įtaisy-mais. Keturių bolų alleys. KAINOS PRIEINAMOS. 949-959 Willoughby Av. Tel. 3842 Stagg.

Bell Phone Dickinson 3965 M.

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Lietuvis Daktaras ir Chirurgas. Ofiso Valandos: Nuo 9 rito iki 5 po pietu Vakaris, Ketverge nuo 6 iki 9 P.M. Nedėliomis iki 4 po pietu.

VISUOMET PIRKITE ČEVERYKUS

Naujusias mados PAS J. MARTINAITI 157 GRAND ST. BROOKLYN, N.Y.

AR SERGI?

Jeigu tu kenti nuo užsisėjusios ar naujos ligos ir reikalauji pataravimo nuo specialisto tai

Ateik pas mane — turesi rezultatus.

Greitai ir ant visados už mažą atlyginimą be praturkimo Jūsų darbo. Jau daug metų kaip aš užlaikau ofisą tame viename name, todėl aš esu žinomas kaip geras ir atsargus specialistas. Su vienu atsilankymu į mano ofisą ir per mano atsargų išegaminavimą tavęs busi pertikrintas, kad aš galiu tau nurodyti teisingą kelią prie sveikatos.

Jeigu tave kankina nuolatinis galvos skaudėjimas, svaiugybė, istinimas žemiaus akių, menka atmintis, silpni nervai, neralima užmigti, skaudėjimas nugaroje ir kakle, reumatizmas, gerklės skaudėjimas, kraujo ar odos ligos, pilvo liga, neuralgija, ar negromulviamas vidurių, tai ateik pas mane ELEKTRIKOS IR ABSORPACIJOS IŠSIGYDYMO BUDAI VISUOMET TURI GERAS IR UŽTIKRINANČIAS PASEKMES.

PATARIMAI VISAI DYKAI! ATEIK ŠIANDIEN — NEATIDELIOK!

Dr. HANNON SPECIALIST 146 East 14th Street priel Tammany Hall New York City OFISO VALANDOS: nuo 9 val. ryte iki 4 val. po pietų; nuo 6 val. iki 8 val. vakare. Nedėliomis ir šventadieniais nuo 10 val. ryte iki 2 val. po piet.

SERGANTIEJI!

AR NUSTOJOTE SVEIKATĄ IR PRIEŽASTIES LIGOS?

Diena po dienos, metas po metų užsimu gydymą sergančių žmonių. Persistatykite sau, kiek aš išgydžiau, kiek palinkaminau gyvenimą. Jeigu jums gyvenimas įkriėjo vartojant visokias gyduoles ir jaučiatės nuolat blogiau, tuomet, nieko nelaukdamas, kreipkitės pas gerai suprantantį daktarą ir specialistą DR. LEONARD LANDES Jis jums be pinigų patars, ką daryti, kad išgelbėti gyvatį ir paaiškins apie ligą. Gydaus per 20 metų visokias ligas su didžiuliais pasisekmėmis kaip tai: pilvo, širdies, plaučių jankų ir tt. Dėl gydymo nervų ir ligų turiu visiems gerai žinomą elektriską aparatą ir X-spinduliu, per kurią matyt kiauurai kune. Ne kiekvienas daktaras turi tokius aparatus, dėlto, kad labai brangus. Chemiskas ištyrinėjimas šlapume. Neatidėliokite ant rytojaus, bet tuojau atekite pas gerai žinomą: DR. LEONARD LANDES Ofiso val.: nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakare. Šventadieniais nuo 10 v. ryto iki 4 val. po pietu.

140 EAST 22 ST., N.Y.

140 E. 22nd St., Lexington ir 3rd Ave., New York City.

PERSKAITYK TUOJAU! R. G. INGERSOLL'O KNYGA VELNIAS VERTĖ FERDINAND de SAMOGITIA Daugybė žmonių bijo velnio, todėl visi turėtų perskaityti tą knygą, nes susipažins su vieno istorija, jo darbais ir galybe. KAINA 20 CENTAI LAISVĖ Brooklyn, N.Y.

Kuomet žmogus serga jis visu pirmiausia pasiklausia savęs: Kur rasti gera gydytoja? Jeigu nueisi į DR. LEWIS ofisą, 749 Sixth Ave., New York, ten rasi tą gerą ir užtikrinantį specialistą. Nereikės tau daugiau vaikštinėti pas kitus gydytojus, aikvojant savo laiką ir pinigų. Kuomet nueisi ten, atrasi, kad šitas gydytojas atydziai peršūri tave, kad tikrai sužinojus kur tau kenkia. Jo ofisas įtaisytas su moderniausiasiais ir moksliskais aparatais. Jeigu būtu reikalinga, tai ilon jis gal padaryti tyrinėjimą tavo kraujo arba šlapumo, taipgi ir "X-ray" egzaminacija. Šitie tyrinėjimai ir platus žinojimas vyriškų ligų išvengia pavojų, klaidų. Gydytojas pasakys tau kainas už išsigydymą. Kiekvienas sergantis darbininkas gali gaut šito gydytojaus pagalbą, nes iš prieštastine delio praktikavimo, kainos yra labai mažos. Nėra reikalo mokėt viską ant syk, išmokėjimus galima daryt kas savaitę arba kas mėnuo. Pas jį randasi kiekvienas moderniausias aparatas, reikalingas prie išgydymo vyriškų ligų, kaip tai: "Static", "Galvanic", "Faradic", "High Frequency Electric" ir "Electric Oscillators" (elektros prietaisai) ir daug kitų. Gydytojas vartoja vėliausios mados "serum" injection (leidimą) "phylacogens", "Bacterines" ir "Vaccines". Jis gydo pasekmingai naujai atsiradusias ir įsisėnėjusias ligas vyrų ir moterų, kaip tai: kraujo nešvarumus, odos ligas, katarr, skaudėjimą gerklės, plaučių, pilvo ir inkstų ligas, nerviskumą ir nusilpėjimą. Ateik pas mane ir pasveik. Patarimas dykali. Jo kainos yra žemos. Ofiso valandos: nuo 9 val. ryte iki 8 val. Nedėliomis: nuo 10 val. ryte iki 2 val. po pietu. 749 SIXTH AVE., tarpe 42-nd ir 43-rd Sts NEW YORK

DYKAI, DYKAI! Aš ištraukiu dantis be skausmo ir veltu tiem, kurie duoda talyt ir naujus ideti. Visas dršbas visiška be skausmo. Dr. Chas. Teschberg yra gerai žinomas kaip specialistas įvairios atsitikimuose. Ateik ir duok išegaminuot. Informacija dykali. Mano karunos ir šilukai 22 karato. Darbas svarantuos. Ofiso valandos: nuo 9 A.M. iki 6 P.M. Petnyomis ofiso uždarytas. Nedėliomis nuo 10 A.M. iki 1 P.M. DR. CHAS TESCHBERG, D. D. S. Liet. Dentistas 500 Grand St. Kampa Union Ave. Brooklyn, N. Y. Kalba Lietuviška, Lenkiška, Rusiškai. Tel. Stagg 3698

AR NORI VALGYT GERĄ DUONA? JEIGU TEIP, TAI GARSAS SENIASIA IR KEPTUVE GERIAUSIA. Kepa geriausią duoną iš Cystų ruginių miltų. Teipat mes kepame geriausius keiksaus veselijoms ir kitokiems poki-hiams. Turėdami kokį nors užskymą ir norėdami valgyti gera, ekania, puikiai padarytą duoną, tai visados kreipkitės į mus. Duoną siunčiame ir kita miesta. F. MASIULEVIČIUS ir SUNAI, Savininkai. 209 BEDFORD AVE. (Tel. 2876 Greenpoint) BROOKLYN, N. Y.

MANHATTAN HATS YRA ŽINOMOS KAIPU GERASIOS. Pirm negu pirksi šiaudinę ar panama skrybelę, įsitėmyk į mūsų langus, kur išdėtos naujusias mados skrybelės. Niekad nepirk pigio išdarbio skrybelės, nes kaip tik sulis, tuojau susigadina šėpas. MANHATTAN skrybelės turi jau išsidirbę varda, kaip geriausios rūšies ir pilnai užganėdina kiekvieną. Jeigu nešiojai mūsų skrybelės, tai beabejonės žinai, jeigu ne, tai išbandyk. Mūsų skrybelės yra rankų darbo ir užlaiko šėpa. Kainos nuo \$1.50 iki \$3.00. Panna-mos importuotos — nuo \$2.50 iki \$7.00. Todėl pirk geriausias skrybelės. MANHATTAN HAT STORES 230 Grand Street, BROOKLYN ir 479 Grand Street, New Yorke krautuvė: 159 E. Broadway

Atsakymas S. Grinienei

Laisvėje, tilpo korespondencijai, kurioje S. Grinienei aprašė apie neteisingą išbraukimą 3 narių iš LMPS. 46 kp. Nors labai dalykas buvo iškraipytas ir mano vardas pašiepamas, bet nutylėjau ir maniau, kad tuomi viskas užsibaigs. Vienok tuomi neužsibaigė, toliau vėl pradėjo mane šmeižti, todėl privirsta esu atsiliepti.

Pirmiau, negu nurodysiu tų jos korespondencijų neteisingumą, privirsta esu paaiškinti, kaip ištikro dalykas buvo.

10 vasario buvo mitingas LMPS. 46 kp., į kurį atėjo trys moterys prisirašyti prie kuopos ir pranešė, kad Balnionienė, Vasiliauskienė ir Švilpienė streiklaužia. Švilpienė buvo tame susirinkime ir kada ją užklause narės, tai ji nieko neatsakė. Vadinas, tylėjimu prisipažino, kad streiklaužia. Narės paaiškino, kad priklausančios prie LMPS. negalima streiklaužianti ir manė, kad ji paliaus dirbus.

Bet minėtos streiklaužės nesiliovė streiklaužianti sakydamos, kad mes iš tos kuopos duonos nevalgome. Kam, girdi, dirbti už \$10.00 į savaitę, kuomet galima uždirbti \$25 ir tt.

Man būnant organizatore ir kalbinant naujas nares prisirašyti prie kuopos, prisieidavo tankiai išgirsti išmetinėjimą, kad mūsų kuopoje randasi streiklaužiai.

T. Miliauskas, aprašydama "Laisvėje" apie tą streiką, taipgi paminėjo, kad LMPS. 46 kuopoj randasi streiklaužiai, kurio dar ir kitas moteris agituoja streiklaužianti.

Minėtos moterys buvo perkaltos ir streiklaužia 7 savaites. Jų vardai buvo įtraukti į streiklaužių sąrašus, kuriuos turėjo streikieriai. Jos gi gynėsi sakydamos, kad dirbo tik tris dienas. Aš pati buvau nuvažiavus pas unijos prezidentą paklausti, ar tikrai jos streiklaužia tik tris dienas. Gavau atsakymą, kad neteisybė — streiklaužia gana ilgą laiką.

Laike K. Petrikenės maršrutu, kalbant Richmond. Grinienei liepė man parašyti raštelį ir paduoti Petrikeniui, kad ji savo kalboje užsimintų apie streiklaužius ir nupeiktų tokį darbą. Petrikenė plačiai apie tai kalbėjo ir pasmerkė tokį jų darbą. Po prakalbų ypatingai klausėme Petrikenės, ką darė su tokiomis narėmis, kurios neklauso perspėjimų. Ji patarė braukti laukan. Švilpienė ir Petrikenė pasakė, kad iš kuopos duonos nevalgo. Reiškia, jos buvo persergėtos visokiais būdais.

Štai mano visa kaltė ir netaktiškumas, kurį Grinienei ir "komitetas" man primeta: aš, pasirenndama kuopos nutarimu, ypatingai tas nares užkvičiau į kuopos susirinkimą pasakydama, kad apie jų tokį pasielgimą bus kalbama ir jeigu neateis, tai bus iš kuopos išbrauktos.

Jos į susirinkimą neatėjo

ir likosi iš kuopos išbrauktos. Balnionienė pranešė, kad ji prieš išbraukimą nieko neturi. Tuo tarpu Grinienei emė jas kurstyti, kad pasiremdamos tuo, jog joms raštiškai nebuvo pranešta, paduotų kuopai skundą apie neteisingą jų iš kuopos išbraukimą. Švilpienė padavė skundą. Į kuopos susirinkimą tapo pakviestas ir J. Šukys — "Kovos" administratorius, kad pasakytų, ar ji teisingai iš kuopos išbraukta. Grinienei, aprašydama 9 d. balandžio kuopos susirinkimą, daugiau rašė apie mane, negu apie tikrą dalykų stovį.

Aš matydama, kad narės nenori savo nutarimo atšaukti, paprašiau J. Šukį išreikšti savo nuomonę. Ir niekas jokiai narei per ranką nemušė, kada ji norėjo balsuoti. Tą Grinienei parašė dėl pamarginimo savo korespondencijos.

Toliau rašoma, kad Švilpienė prisipažino prie kaltės ir streiklaužius todėl, kad nežinojus organizacijos principo, iš to kilę dideli ginčai.

Ginčai kilo ne dėl to, kad ji prisipažino prie kaltės ir teisinosi, bet dėl to, kad visą laiką sakė, jog streiklaužiusi tik tris dienas ir kad tos moterys ir kiti, kurie sakė, kad jos dirbo septynias savaites, meluoja. Bet kada pamatė liudininkus, kurie buvo pakviesti tuomet jau pasisakė, kad dirbusi dvi savaiti. Ir kada buvo užklausta, kodėl pirmiau sakė, kad dirbo tik tris dienas, vėl pradėjo gintis, kad taip ji nesakius. Ir štai kilo triukšmas, kad ji melagingai teisinosi. Ji sakė, kad konstitucijos nemačiusi, tuo tarpu susitvėrus kuopai pirmame susirinkime konstitucija buvo dalinama ir ji ją gavau, bet tyrinėjant užsigynė.

Ji aiškinosi, kad tik dvi savaites dirbo, paskui apsirgo ir paliovė dirbus. Kada Švilpienė aiškinosi, kad jau streikas buvo veik pralaimėtas, daugelis kitų dirbo, tai ir ji sykiu su jais dirbo. Liudininkai, kurie buvo specialiai pakviesti, pasakė, kad dirbtuvėje dirbo daugiausia atvežti iš kitur streiklaužiai ir kad streikas ejo pilnoj to žodžio prasmė. Toj dirbtuvėj, kur dirbo Švilpienė, kilo susirėmimas tarpe streikierių ir streiklaužių. Streiklaužiai tapo išvyti laukan, tarpe jų ir Švilpienė su savo draugėmis. Pabuvus savaitę laiko, vėl nuėjo į dirbtuvę streiklaužiai ir dirbo 4 savaites, pakol streikas užsibaigė. Taip liudijo penki liudininkai.

J. Šukys pasakė, kad Švilpienė yra kalta ir teisingai išbraukta iš kuopos. Tuomet Grinienei paduotų skundą, kad LMPS. 46 kuopoj randa streiklaužius, kad apie streiklaužius nara pasakė, kad iš kuopos duonos nevalgo. Reiškia, jos buvo persergėtos visokiais būdais.

Šiuomi užbaigame visą tą incidentą, nes matome, kad tokiai "polemikai" nebus galo.

Teisybė priešinasi mūsų prigimčiai, klaida gi nesipriešina ir tas gerai suprantama: teisybė verčia mus skaityti save apribotais, klaida gi pataikaujančiai leidžia mums skaityti save kokiū nors žvilgsniu neapribotais. Goethe.

ka atleisti su tulomis išlygotomis, kurias švilpienė apsiėmė išpildyti ir suspendavo ją ant dviejų mėnesių.

Komitetas savo pranešime, kuris tilpo "L." N. 44, sako, kad kuopoje nieko panašaus neatsitiko, kuopa kaip gyvavo, taip ir gyvuoją. Garbė viešpačiui, kad taip komitetas mokė rašyti. Bet po tam susirinkimui 3 narės pasakė, kad jos daugiau kuopoje jau neprisigulės, tarpe kurių buvo ir finansų sekretorė, tik už tai, kad Grinienei daug triukšmo sukėlė.

Grinienei ir Švilpienė pranešė, kad jos rezignuoja. Aš nuėjau į 11 kuopos susirinkimą ir ten pasakiau, kad kuopa ir ten praeis, šešios narės išstoja ir kad nėra valdybos. 11 kp. susirinkime tapo išrinkta komisija sutvarkyti mūsų kuopos. Grinienei, pasinaudodama tuo pranešimu, įrašė į protokolą, kad jos išstojo laike kuopos mitingo. Komisija atėjo tvarkyti kuopą ir pradėjo pašyti, kad jos vėl pasiliktu kuopoje. Bet štai, perskaicius protokolą, pasirodė, kad jos jau privalo išnuogeti užsimokėti ištojmio mokeskis. Grinienei su Švilpiene nuduodamos, kad jos išstojo laike mitingo, naujai išstojo. Kitos pasipiktino tokiu jų pasielgimu ir atsakė prisirašyti. Tokiu būdu kuopa neteko 4 narių.

Komitetas man prikiša kuopos suirimą. Aš su tuo dalyku nieko neturiu, tai jų pačių filosofija. Aš niekad nesakiau, kad dėl manęs kuopa turės suirti. Kuomet narės tapo neteisingai prašalintos, aš prašiau komisijos, kad jas atgal priimtų be jokių ištojmio mokesčių, kad bereikalingai narddytų kuopos, bet komisija nepaklausė, sakė, kad formaliskumas to reikalauja.

Taigi pasirodo, kad Grinienei pati muša ir pati rėkia. Kodėl ji taip daro, tai man ir daugeliui kitų labai aišku: yra ypatingai ir norėdama už tuos ypatingus atkeršyti, visai šmeižia mano vardą.

E. Šukienė.

Nuo red. — Dalykas buvo jau pasenęs ir redakcija nenorėjo jį išnuogeti kelti. Rankraštis tapo E. Šukienėi sugražintas, bet ji vėl atgal atsivertė prašydama duoti vienos pasiteisinimui. Kadangi "pasiteisinimas" buvo labai ilgas ir parašytas pušiau su ypatingais, tai redakcija jį žymiai sutrumpino, išmesdama visus ypatingumus. Draugės turi atsiminti, kad laikraštis leidžiamas ne dėl ypatingų "barnių", bet dėl visuomeniškų reikalų ir jame negali būti vietos tokiems raštams, kurie apeina dviejų ypatingų ypatingus nesuipratimus.

Siuomi užbaigame visą tą incidentą, nes matome, kad tokiai "polemikai" nebus galo.

Teisybė priešinasi mūsų prigimčiai, klaida gi nesipriešina ir tas gerai suprantama: teisybė verčia mus skaityti save apribotais, klaida gi pataikaujančiai leidžia mums skaityti save kokiū nors žvilgsniu neapribotais. Goethe.

SMUIKAS
\$50.00 parfuocijama \$25.00
Kas norėtų pirkti, lai kreipiasi į "Laisvės" ofisą.

Severos Gyduoles uzlaiko seimynos sveikata.

Praktatuojančios Kojos

yra netik nemalonios užuosti, bet ir konkamingos sveikatai. Praktatuvimas padaro kojas skaudžiomis, vaikščiojimą kėblum ir kvapą dažnai nepakendiamu. Kam reikia tuo kęsti, jei čia pat po ranka yra pagalba? Nusipirk

Severa's Foot Powder

(Severos Prokšos Kojoms) aptiekoje. Mazgok kojas kas vakaras karštu vandeniu, o rytmetį subraukyti su milteliais plausus, padus ir tarp pirštus. Išbarstyk po truputį į šėverkus ir kojinius (pančekas). Tai yra geriausias dalykas nuo prakaitavimo, skaudėjimo, tyrimo ir pailsinimo kojų. Jis užlaiko savumą šėverkių, kojinių ir kojų. Kaina 25 centai, gaunami kiekvienoj aptiekoje.

W. F. SEVERA, CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

DR. A. MONTVID

Lietuvos Gydytojas ir Chirurgas CHICAGO, ILL.
Miesto ofisas: 1533 W. Madison St. Valandos: 10 iki 12 ryte. Phone Haymarket 2563.
West Side ofisas: 2225 So. Leavitt St. Valandos 6 iki 8 vakare. Phone Canal 4626
Nedėliadienis priima tik iškalno susitarus.
Rezidencijos Telefonas: Albany 5546

Kada persišaldai

įtrink kaklą, krutinę ir apacias kojų D-ro Richter'o

PAIN-EXPELLER

Tuoju apsaugoja nuo ligų ir gydo tikras tiktais su pažymėta marke "IKARA"

35c ir 65c. Ištulinius vėgimo aptiekoje arba studijose

F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Sveikata priguli nuo gerumo danti

Gydyk savo DANTIS pas gerą LIETUVIŠKĄ DENTISTĄ. Dantis yra ištraukiami be jokio skausmo.

Dvigubos kepuraitės (caps), geriausi tilteliai (bridge) ir visoki kiti darbai padaromi už vidutiniskais kainas.

DR. J. LIEBERMAN DENTISTAS

408-410 So. 2-nd St., BROOKLYN, N. Y. Telephone Stagg 1533. Kalbu lietuviška, rusiška ir lenkiškai.

Ką reikia Išrasti

Jeigu nori žinoti, ką išrasti ir koki išradimai gali būti reikalingi, tai rašyk reikalaujama mūsų Lietuviškoje kalboje knygetis p. v. "LIETUVIŠKAS IŠRADIMAS" kurią už DYKA kiekvienam išsiunčiame ir ji jums parodys, KĄ IŠRASTI, KAIP PATENTĄ GAUTI IR KAIP JĄ PARDUOTI.

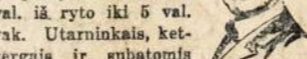
AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES INC., 256 Broadway, New York, N. Y. (L.E.)

DAKTARAS LORENZ

VIENINTELIS SPECIALISTAS VYRIŠKŲ LIGŲ PITTSBURGHE.

Kalba lenkiškai ir Rusiškai. Ofiso valandos: Pamedėliais, seredomis ir pėntnyiomis nuo 9 val. iā ryto iki 5 val. vak. Utarninkais, ketvergais ir subatomis nuo 9 val. iā ryto iki 8 val. vakare. Nedėliomis ir šventadieniais nuo 10 val. iā ryto iki 2 val. po piet.

644 Penn Avenue PITTSBURGH, PA.

644 Penn Avenue PITTSBURGH, PA.

LIETUVIŠKA APTIEKA APTIEKA

Žemiau paminėtas gyduoles galima apturėti per pačią:

Nuo reumatizmo \$1.00
Kraujo Valytojas 1.00
Vidurių Valytojas 1.00
Vidurių Reguliatorius 50c.
Trojanka 25 c., 80 c., ir \$1.00.

Ir visokias kitokias gyduoles nuo visokių ligų, kurios čia dar nepasimėtos, galima gauti per pačią.

P. A. URBONAVIČIUS, 151 METROPOLITAN AVE. BROOKLYN, N. Y.

K. LUTKAUS ŽODIS

Jeigu tau reikalinga skrybėlė, marškinė, renkotas, Hetsargis, kakla, kelnaitės, kelnaitės ar kitoki vyriški apdiralai, užėik pas mane, o gausi viską, vertės savo pinigų.

131 Grand St., BROOKLYN, N. Y.

DR. KOLER

688 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. KOLER yra vienatinis tarpe lietuvių daktaras Pittsburghe. Mokslinis Varšavoje, studijavo 26 m. įvairias ligas vyrų ir moterų, todėl jas nuodugnai pažįsta. Gydan užsiimodimais kraujo ir silpnybės vyrų, spuogus, niežėjimus, ligas tinimo, įvairias ligas paeinancias nuo neįtymtumo kraujo. Atsilaukite ypatingai per lėtusias są negydam.

Valandos: nuo 9 ryto iki 5 vakare. Nedėliomis iki 2 val.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia aityda, nežinint ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachu setts valstijoje. Gyduoli gali gaut kokios tik pasauli yra vartojamos. Galt reikalaut per laiškus, o aš pasisiū per ekspresą.

K. Šidlauskas

Aptiekojus ir savininkas 226 Broadway, kansas C. St. SOUTH BOSTON, MASS.

Tel. So. Boston 21014 ir 21013

DRAUGIUS, KURIOS TURI "LAISVĖS" ORGANŲ.

LAIŠVĖS MYLETOJŲ DR-STES COLLINGSVILLE, ILL. Valdybos adresas: Pirmininkas J. Baronas, 120 Ving Ave. Vice-pirmininkas F. Bakaitis, 420 S. Chesnut St. Protokoly sekretorius J. Cobenas, 420 S. Chesnut St. Finansų sekretorius F. Skamarakas, 416 E. Wickliff Ave. Iždininkas A. Karpavičia, 106 E. Johnson St. Iždo globėjai: P. Papeika, 117 S. Aurora St. A. Stonkus, 116 S. Haspere St. Organo užžiūretojas F. Skamarakas, Susirinkimai atsibūna kiekvieną mėnesį pirmą ir trečią nedėdienį, pirmą (1) valandą po pietų, Ch. Sello svietainėj, Main ir Morrison kampo, Collinsville, Ill.

SVIESOS DRAUGIJA ANSONIA, CONN. Viršiniukų adresas: Pirmininkas St. Bujanauskas, P. O. Box 10. Vice-primin. P. Auštra, 21 Rockwood Ave. Protokoly raštinkas J. Vaitkevičius, P. O. Box 128. Finansų raštinkas A. Jakštys, 103 Liberty St. Iždininkas J. Walaitis, 28 Crescent St. Knygius P. Beliauskas, 21 Rockwood Ave. Knygius pagelb. P. Labanaukas, 11 Oak St. Knygius raštinkas R. Navickas, 138 N. Main St. Vice-primininkas K. Dimša, 812-8th St. Užrašų Raštinkas A. Bitvinkas, 1410 So. Park Ave. Waukegan, Ill. Finansų Raštinkas W. Rudzinkas, 1420 So. Victoria St. Kasierius M. Kairaitis, Kasos Globėjai: R. Budienė, 1428 S. Park Ave.

D. L. K. VYTAUTO DRAUGYSTĖ. BAYONNE, N. J. Valdybos adresas: Pirmininkas V. Sledzius, 48 E. 19th St. Pirmininko pagelb. J. Kalinauskas, 21 E. 19th St. Protokoly sekret. M.F. Trakimas, 247 Ave. E. Finansų sekretorius A. Lukaitis, 73 E. 22nd St. Kasierius F. Lukaitis, 93 E. 22nd St. Kasos Globėjai: K. Kuncėvičius, 82 W. 19th St. A. Mačiulaitis, 19 E. 19th St. Maršalka—P. Barenas, 26 E. 21st St. Susirinkimai atsibūna kas serėdą po pirmam kiekvieno mėnesio 7-tą val. vakare, Felix J. Milvido svietainėje, 26 E. 21st St., Bayonne, N. J.

LIET. SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, ROCKFORD, ILL. Pirmininkas J. Rulis 321 Edward St. Vice-Pirmininkas A. Simonis, 517 Michigan Ave. rotokoly sekretorius O. Vailūnė, 622 Hull St. Finansų Raštinkas P. G. Alekšyvas, 1516 — 14th Ave. Iždininkas S. Buzinskis, 721 Lincoln Ave. Kasos globėjai: St. Vazenas, 1529 — 10th St. P. Kutra, P. O. Box 89. Maršalka P. Vaitkus, 415 Wall St. Organo prižiūretojas A. Petronis, 719 Lincoln Ave. Susirinkimai atsibūna pirmą ir dešimtą kiekvieno mėnesio, Vego Hall, 9-th St., kansas 15-th Ave., 2 val. po pietų. LIETUVOS SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, WAUKEGAN, ILL. Pirmininkas A. F. Sabeckis, 522-5th St. Vice-pirmininkas K. Dimša, 812-8th St. Užrašų Raštinkas A. Bitvinkas, 1410 So. Park Ave. Waukegan, Ill. Finansų Raštinkas W. Rudzinkas, 1420 So. Victoria St. Kasierius M. Kairaitis, Kasos Globėjai: R. Budienė, 1428 S. Park Ave.

LIET. SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, ROCKFORD, ILL. Pirmininkas J. Rulis 321 Edward St. Vice-Pirmininkas A. Simonis, 517 Michigan Ave. rotokoly sekretorius O. Vailūnė, 622 Hull St. Finansų Raštinkas P. G. Alekšyvas, 1516 — 14th Ave. Iždininkas S. Buzinskis, 721 Lincoln Ave. Kasos globėjai: St. Vazenas, 1529 — 10th St. P. Kutra, P. O. Box 89. Maršalka P. Vaitkus, 415 Wall St. Organo prižiūretojas A. Petronis, 719 Lincoln Ave. Susirinkimai atsibūna pirmą ir dešimtą kiekvieno mėnesio, Vego Hall, 9-th St., kansas 15-th Ave., 2 val. po pietų. LIETUVOS SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, WAUKEGAN, ILL. Pirmininkas A. F. Sabeckis, 522-5th St. Vice-pirmininkas K. Dimša, 812-8th St. Užrašų Raštinkas A. Bitvinkas, 1410 So. Park Ave. Waukegan, Ill. Finansų Raštinkas W. Rudzinkas, 1420 So. Victoria St. Kasierius M. Kairaitis, Kasos Globėjai: R. Budienė, 1428 S. Park Ave.

LIET. SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, ROCKFORD, ILL. Pirmininkas J. Rulis 321 Edward St. Vice-Pirmininkas A. Simonis, 517 Michigan Ave. rotokoly sekretorius O. Vailūnė, 622 Hull St. Finansų Raštinkas P. G. Alekšyvas, 1516 — 14th Ave. Iždininkas S. Buzinskis, 721 Lincoln Ave. Kasos globėjai: St. Vazenas, 1529 — 10th St. P. Kutra, P. O. Box 89. Maršalka P. Vaitkus, 415 Wall St. Organo prižiūretojas A. Petronis, 719 Lincoln Ave. Susirinkimai atsibūna pirmą ir dešimtą kiekvieno mėnesio, Vego Hall, 9-th St., kansas 15-th Ave., 2 val. po pietų. LIETUVOS SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, WAUKEGAN, ILL. Pirmininkas A. F. Sabeckis, 522-5th St. Vice-pirmininkas K. Dimša, 812-8th St. Užrašų Raštinkas A. Bitvinkas, 1410 So. Park Ave. Waukegan, Ill. Finansų Raštinkas W. Rudzinkas, 1420 So. Victoria St. Kasierius M. Kairaitis, Kasos Globėjai: R. Budienė, 1428 S. Park Ave.

LIET. SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, ROCKFORD, ILL. Pirmininkas J. Rulis 321 Edward St. Vice-Pirmininkas A. Simonis, 517 Michigan Ave. rotokoly sekretorius O. Vailūnė, 622 Hull St. Finansų Raštinkas P. G. Alekšyvas, 1516 — 14th Ave. Iždininkas S. Buzinskis, 721 Lincoln Ave. Kasos globėjai: St. Vazenas, 1529 — 10th St. P. Kutra, P. O. Box 89. Maršalka P. Vaitkus, 415 Wall St. Organo prižiūretojas A. Petronis, 719 Lincoln Ave. Susirinkimai atsibūna pirmą ir dešimtą kiekvieno mėnesio, Vego Hall, 9-th St., kansas 15-th Ave., 2 val. po pietų. LIETUVOS SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, WAUKEGAN, ILL. Pirmininkas A. F. Sabeckis, 522-5th St. Vice-pirmininkas K. Dimša, 812-8th St. Užrašų Raštinkas A. Bitvinkas, 1410 So. Park Ave. Waukegan, Ill. Finansų Raštinkas W. Rudzinkas, 1420 So. Victoria St. Kasierius M. Kairaitis, Kasos Globėjai: R. Budienė, 1428 S. Park Ave.

LIET. SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, ROCKFORD, ILL. Pirmininkas J. Rulis 321 Edward St. Vice-Pirmininkas A. Simonis, 517 Michigan Ave. rotokoly sekretorius O. Vailūnė, 622 Hull St. Finansų Raštinkas P. G. Alekšyvas, 1516 — 14th Ave. Iždininkas S. Buzinskis, 721 Lincoln Ave. Kasos globėjai: St. Vazenas, 1529 — 10th St. P. Kutra, P. O. Box 89. Maršalka P. Vaitkus, 415 Wall St. Organo prižiūretojas A. Petronis, 719 Lincoln Ave. Susirinkimai atsibūna pirmą ir dešimtą kiekvieno mėnesio, Vego Hall, 9-th St., kansas 15-th Ave., 2 val. po pietų. LIETUVOS SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, WAUKEGAN, ILL. Pirmininkas A. F. Sabeckis, 522-5th St. Vice-pirmininkas K. Dimša, 812-8th St. Užrašų Raštinkas A. Bitvinkas, 1410 So. Park Ave. Waukegan, Ill. Finansų Raštinkas W. Rudzinkas, 1420 So. Victoria St. Kasierius M. Kairaitis, Kasos Globėjai: R. Budienė, 1428 S. Park Ave.

LIET. SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, ROCKFORD, ILL. Pirmininkas J. Rulis 321 Edward St. Vice-Pirmininkas A. Simonis, 517 Michigan Ave. rotokoly sekretorius O. Vailūnė, 622 Hull St. Finansų Raštinkas P. G. Alekšyvas, 1516 — 14th Ave. Iždininkas S. Buzinskis, 721 Lincoln Ave. Kasos globėjai: St. Vazenas, 1529 — 10th St. P. Kutra, P. O. Box 89. Maršalka P. Vaitkus, 415 Wall St. Organo prižiūretojas A. Petronis, 719 Lincoln Ave. Susirinkimai atsibūna pirmą ir dešimtą kiekvieno mėnesio, Vego Hall, 9-th St., kansas 15-th Ave., 2 val. po pietų. LIETUVOS SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, WAUKEGAN, ILL. Pirmininkas A. F. Sabeckis, 522-5th St. Vice-pirmininkas K. Dimša, 812-8th St. Užrašų Raštinkas A. Bitvinkas, 1410 So. Park Ave. Waukegan, Ill. Finansų Raštinkas W. Rudzinkas, 1420 So. Victoria St. Kasierius M. Kairaitis, Kasos Globėjai: R. Budienė, 1428 S. Park Ave.

LIET. SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, ROCKFORD, ILL. Pirmininkas J. Rulis 321 Edward St. Vice-Pirmininkas A. Simonis, 517 Michigan Ave. rotokoly sekretorius O. Vailūnė, 622 Hull St. Finansų Raštinkas P. G. Alekšyvas, 1516 — 14th Ave. Iždininkas S. Buzinskis, 721 Lincoln Ave. Kasos globėjai: St. Vazenas, 1529 — 10th St. P. Kutra, P. O. Box 89. Maršalka P. Vaitkus, 415 Wall St. Organo prižiūretojas A. Petronis, 719 Lincoln Ave. Susirinkimai atsibūna pirmą ir dešimtą kiekvieno mėnesio, Vego Hall, 9-th St., kansas 15-th Ave., 2 val. po pietų. LIETUVOS SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, WAUKEGAN, ILL. Pirmininkas A. F. Sabeckis, 522-5th St. Vice-pirmininkas K. Dimša, 812-8th St. Užrašų Raštinkas A. Bitvinkas, 1410 So. Park Ave. Waukegan, Ill. Finansų Raštinkas W. Rudzinkas, 1420 So. Victoria St. Kasierius M. Kairaitis, Kasos Globėjai: R. Budienė, 1428 S. Park Ave.

LIET. SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, ROCKFORD, ILL. Pirmininkas J. Rulis 321 Edward St. Vice-Pirmininkas A. Simonis, 517 Michigan Ave. rotokoly sekretorius O. Vailūnė, 622 Hull St. Finansų Raštinkas P. G. Alekšyvas, 1516 — 14th Ave. Iždininkas S. Buzinskis, 721 Lincoln Ave. Kasos globėjai: St. Vazenas, 1529 — 10th St. P. Kutra, P. O. Box 89. Maršalka P. Vaitkus, 415 Wall St. Organo prižiūretojas A. Petronis, 719 Lincoln Ave. Susirinkimai atsibūna pirmą ir dešimtą kiekvieno mėnesio, Vego Hall, 9-th St., kansas 15-th Ave., 2 val. po pietų. LIETUVOS SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, WAUKEGAN, ILL. Pirmininkas A. F. Sabeckis, 522-5th St. Vice-pirmininkas K. Dimša, 812-8th St. Užrašų Raštinkas A. Bitvinkas, 1410 So. Park Ave. Waukegan, Ill. Finansų Raštinkas W. Rudzinkas, 1420 So. Victoria St. Kasierius M. Kairaitis, Kasos Globėjai: R. Budienė, 1428 S. Park Ave.

LIET. SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, ROCKFORD, ILL. Pirmininkas J. Rulis 321 Edward St. Vice-Pirmininkas A. Simonis, 517 Michigan Ave. rotokoly sekretorius O. Vailūnė, 622 Hull St. Finansų Raštinkas P. G. Alekšyvas, 1516 — 14th Ave. Iždininkas S. Buzinskis, 721 Lincoln Ave. Kasos globėjai: St. Vazenas, 1529 — 10th St. P. Kutra, P. O. Box 89. Maršalka P. Vaitkus, 415 Wall St. Organo prižiūretojas A. Petronis, 719 Lincoln Ave. Susirinkimai atsibūna pirmą ir dešimtą kiekvieno mėnesio, Vego Hall, 9-th St., kansas 15-th Ave., 2 val. po pietų. LIETUVOS SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, WAUKEGAN, ILL. Pirmininkas A. F. Sabeckis, 522-5th St. Vice-pirmininkas K. Dimša, 812-8th St. Užrašų Raštinkas A. Bitvinkas, 1410 So. Park Ave. Waukegan, Ill. Finansų Raštinkas W. Rudzinkas, 1420 So. Victoria St. Kasierius M. Kairaitis, Kasos Globėjai: R. Budienė, 1428 S. Park Ave.

LIET. SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, ROCKFORD, ILL. Pirmininkas J. Rulis 321 Edward St. Vice-Pirmininkas A. Simonis, 517 Michigan Ave. rotokoly sekretorius O. Vailūnė, 622 Hull St. Finansų Raštinkas P. G. Alekšyvas, 1516 — 14th Ave. Iždininkas S. Buzinskis,

VIETINĖS ŽINIOS

So. Brooklyn, N. Y. 23 d. birželio vietos Gimnastikos Klubas buvo surengęs prakalbas su dainomis. Kalbėjo St. Šimkus ir kun. J. Žilinskas. Dainavo choras susidedantis iš trylikos ypatų. Sudainavo amerikonišką ir lietuvišką himnus ir kelioliką dainelių. Dainos, išskyrus tris, gana prastos. Choras dainavo gerai, bet ant scenos dainininkų užsilaikymas buvo prastas: vieni laikė pečiaus parėmę svenerijas, kiti ant pilvo rankas susidėję ir tam panašiai.

St. Šimkus kalbėjo apie lietuvių dailę, dainas ir ragino liuosuoti Lietuvą. Nurodinėjo, kad lietuviai nuo lopšio visą savo gyvenimą eina su daina ir dainos esą lietuvių gamtiškai-tautiškas instinktas.

Nors apie socialistus nieko neužsiminė, bet tūlus laik raščius visgi prierkė už tai, kad jie eina pirmės išgavimą Lietuvai laisvės.

Kunigas J. Žilinskas savo kalboje nupeikė Amerikoje gyvenančius lietuvius, kad jie esą išsidalinę į srioves ir nesueina į vienybę Lietuvos laisvės klausime. Gyrė Lietuvos veikėjus už tai, kad jie vienybėje veikia, sakė, kad socialistas M. Biržiška laiko paskaitas kuniginiuose parengimuose, o kunigai — socialistų parengimuose.

Džiaugė, kad dabar esą talpinamos pavardės tų, kurie aukuoja Lietuvos reikalams, nes, girdi, iš laikraščių galima bus sužinoti kas kūrė prisidėjo ir kas kenkė Lietuvos laisvės išgavimui. Pasakė: "Mes patys padarysime seimam Vilniuje ar Kaune ir nutarsime, ar Lietuva turi būti monarchija, ar respublika, ar prie kurios nors valstybės prisidėti. Kad kas Lietuvai receptus rašytų, nereikalaujame ir kaip bolševikai eksperymentų nedarysime".

Neužmirš kun. Žilinskas ir savo banko, kas antru atveju agitavo už jį.

Draugmeilis.

C. Brooklyn, N. Y.

Birželio 26 d. čia buvo p. Račkaus, kaip jis vadina, "rekolekcijos". Ką p. Račkus kalbėjo, nerašysiu, nes pliauskė, keikė socialistus, o naudingo žmonėms nieko ne pasakė. Norėjo prirodyti, kad socialistai vykdo kokią tai "laisvąją meilę", bet jokių faktų neprirodė. Paskui sakė, kapitalistai ir socialistai, tai tie patys žmonės, bet irgi neturėjo jokių prirodymų. Pasibaigus "rekolekcijoms" buvo leista klausimai. Štai vienas iš publikos užklausa: "Kodėl kunigai šventina ir bagoslovija išėinančius kareivius į karę, jei ju jie jos nenori?" Račkus tik pradėjo mikčioti ir bemikčiodamas pasakė: "Jei nori ateik ir tave pašventins". Ar ne puikus atsakymas?

Kitas iš publikos paklausė: "Kodėl socialistai kovoja prieš kapitalistus, jeigu gerb. Račkus sakai, kad kapitalistai ir socialistai tokie pat žmonės". Račkus atsako, kad kovoja dėl savo mandrumo ir tam panašiai.

Dar ir daugiau būtų buvę klausimų, kuriuos vargiai jis būtų atsakęs, jeigu būtų neįsimaišęs visiems žinomas C. Brooklyne tautininkas-sorkininkas, kuris pašokęs paklausė: "Kas carą nuvertė ar Hudson Ave. biznieriariai kas kitas?" Tam žmogui matyt, kad trūksta... Račkus aiškino, šį klausimą pusę valandos ir ant galo pasakė, kad susipratę darbininkai carą nuvertė ir tik, tik nepasakė, kad socialistai.

Mūsų klebonas atrodė tykus ir mandagus pašnekėti, bet kad rengia prakalbas tokiems pliuškiams, kaip kun. Maliauskui ir Račkui, tai matyt kokios jis yra širdies. Prakalbose buvęs.

PRANEŠIMAI.

5 d. liepos, po N. 33 Hudson Ave., C. Brooklyn, N. Y., bus pusmetinis susirinkimas LSS. 83 kuopos. Pradžia 7:30 val. vakare.

Visi kuopos nariai malonėkite pribūti, nes turime daug svarbių reikalų, taipgi bus išduodama pusmetinė atskaita iš kuopos veikimo. Sekr. V. J. Zabulionis.

11 d. liepos bus susirinkimas LMPs. 1 kp. Sokolų svetainėje, 190 Grand St., Brooklyn, N. Y. Pradžia 7:30 val. vakare.

Draugės, susirinkimą atidedu vieną savaitę vėliaus, nes aš priversta esu tą savaitę, kada reguliariai pripuola mitingas, išvažiuoti iš New Yorko.

Visos narės malonėkite paskirtoje dienoje susirinkti į laiką. 1 kp. Sekr. A. V. Klimiutė.

Baisi žmogžudystė.

26 d. birželio New Yorke įvyko tarpe Rusijos išeivių, baisi žmogžudystė. Tulas Aleksandra Savuškinas peiliu papjovė du vyrus — Martyną Ozolį ir kitą, kurio pavardės nepavyko sužinoti. Ozolis paėjo iš Rygos. Žmogžudis Savuškinas pasislėpė.

New Yorko valstijos Socialist Party konvencija. 29 d. birželio New Yorke prasidėjo New Yorko valstijos Socialist Party konvencija. Delegatų susirinko apie 200. Vakare buvo surengtas dėl delegatų pokylis. Pokylis surengimu rūpinosi vietos socialistai.

Naktinis moterų teismas panaikintas.

New Yorko miesto teisėjų susirinkime nutarta panaikinti naktinį moterų teismą o jo vieton įtaisyti moterims dieninį teismą. Tas bus padaryta taip greit, kaip tik bus surasta dieniniui teismui atskanti vieta.

Brooklyno socialistai nominavo kandidatus.

Ketvergo vakare Brooklyno socialistai iš 7-to kongresinio distrikto nominavo savo kandidatus į kongresmanus ir assemblymanus.

Kandidatų į kongresą nominuotas drg. James Oneal. Į Assembly arba valstijos kongresą iš 14-to dist. (vieton d. Whitehorno, kuris kitame distrikte nominuotas į kongresmanus) vienbalsiai nominuotas drg. Harry Rogoff.

Iš 4-to Assembly dist. nominuota ir užtvirtinta kandidatė drgė Gertrude Weil Klein.

Aldermanas Vlodeck atšaukė į susirinkusius, kviesdamas energingai darbuotis rinkimų kampanijoje ir aukanti rinkimų vedimo reikalams. Jo atšaukimas neliko be pasekmių, nes čiapat tapo surinkta gana didelė suma.

7-tas kongr. distrikts yra viena tokių miesto dalių, kuriose socialistų galybė ypatingai jautiama. Tikimasi, kad už dabar nominuotus kandidatus, draugus, Rogoff, Oneal ir drgę Klein, balsuos visi Williamsburgo apilinkės draugai.

Nominacija kandidato į senatorius įvykis sekantį utarninką.

PAJIEŠKOJIMAI.

Reikalingas darbininkas mokąs dirbti ant lynotype. Atsisauskite greit. "L." Adm.

REIKALINGAS kambarys vienam vyrui. Pagaidaujama, kad būtų švarus, parankus ir rasti Williamsburge. Taipgi būtų gerai, kad duotų valgi. Turi pranešt iki July 7 d. į "Laisvės" ofisą 455 Grand St.

Pajieškau Sofijos Šimanskytės, Kauno gub.; 2 metai atgal gyveno Chicago, Ill. Meldžiu atsisaukti arba žinantį praneškite. J. Mazioka, P. O. Box 153, Mine 86, Carolinai, W. Va. (52-53)

Pajieškau savo moters Petronės Masaitienės (Ruzitės), Kauno gub. Raseinių pavieto, Girkalnio parapijos, Mišrūnų kaimo. Ji prasišalino nuo manęs gegužės 11, pasiimdama mergaitę 3 metų ir 7 mėnesių. Ji turi 38 m. amžiaus, geltonais plaukais, 31 metų augščio, kalba biski ir lenkiškai, biski švepla. Kas ją patėmysit, malonėkit man pranešti. W. Masaitis, Forestville, Conn. Box 151, (50-55)

Pajieškau Petro Mikalaucko, Kauno gub. Raseinių pav., Rietavo parap., Kunigų kaimo. 9 metai atgal atvažavo iš Lietuvos į Elizabeth, N. J. Jis turi dviemėčių ant burnos — ideginti žandai. December 19, 1917 m. prasišalino palikdamas mane su 2 vaikučiais. Kas žinot malonėkit pranešti. R. Mikalauskienė, 126 Pine St., Elizabeth, N.J. (50-53)

REIKALINGA PRESERIŲ prosyt siules prie overkoto ant 4-tų lubų. Browning King and Co. 16 Cooper Sq. New York. (52-53)

REIKALINGA VYRU dirbt prie presų, mokama 37½ centų valandą. Alantinc Linseed Oil Works, Hudson Ave. and East River, Brooklyn, N. Y. (51-56)

ATDARA VISĄ VASARĄ. Per 38 m. žinoma, kaip geriausia šokių mokykla. Prof. Sterno šokių mokykla po num. 952 Broadway, kamp. Myrtle ave. prie elevatorio stoties, Brooklyne, Javeža visi karai ir elevatoriai. Mokina ma Waltz, Foxtrot, One Step, Two Step, Boston Gude ir visai naujausias mados šokių balų ir stadijų. Mokinu vyrus ir mergines. Ranko jėga nuo 10 iki 15 metų. Duodu privatiškas lekcijas b klasiuose. Atidaryta nuo 9 ryto iki 11 vakaro, taip pat ir Nedėlidieniais. Išlygos: \$5.00, \$10.00 ir \$20.00. Išmokėnu visus šokus. Mokinu žiną ir vasara. Mokinu pagal naujausią madą. Visada mokikas su specialistais. Mektas ISKALNO.

THE STERN SCHOOL OF DANCING. 952 Broadway, Brooklyn, N. Y.

SUSTOK ir pamislyk!

Kokį smagumą ir naudą duoda tavo valgis. Visi žmonės valgo, bet ne su vienuokiu skoniu. Vieni pagaminą valgi valgo su didžiausiu apetitu ir jaučiasi labai užgandintais su kiekvienu kasniu. Kiti gi valgo be jokio apetito, be noro, be skonio, su dideliu vargu ir kąni ryja su dideliu vargu. Priežastis to yra, kad vidurių mašinerija nėra gerame stovyje. Vidurriai nėra normališkaime stovyje, todėl reikia pataisyti tuojaus.

Vartok KALWARYJSKIE Vynas-Gyduolės

Kas pagelbės kiekvienam atsitikime ir panaikins visus nesmagumus. KALWARYJSKIE VYNAS GYDUOLĖS užlaiko vidurius tvarkoje ir sutvarko skilvį. Jausiesi labai smagus ir miegosi gerai, tada pripažinsi gyvenimą vertu.

Atsimink, jog sugrąžiname pinigus iki vieno centui, jeigu kas daro, kad pagarsėjusis KALWARYJSKIE VYNAS GYDUOLĖS nėra tokiomis, kaip mes čia rašome.

KAINA BŪNOKS \$1.10. Galima gauti geresnėse aptiekose, nuo mūsų agentų arba staciai nuo išdirbėjo.

D. Wroblewski & Company. 196 East 4-th St., New York, N. Y. Dept. L. L.

LIGŲ PRIEŠAS — MUSŲ DRAUGAS.

Žmogus linksmas ir ramus, kol jis sveikas. Paprasta liga padaro žmogų nelaimingą. Tankiausiai žmogų kankina vidurių arba skilvio ligos — nemalimas, dispepsija, diegliai ir skausmai, išputimas, diegliai šnuose, krūtinėje ir nugaroje, užstojimas gerklėje ar krūtinėje ir t.t. Tas paeina nuo neregulariško ir ne-normališko skilvio. Geriausias vaistas, kuris apsaugoja nuo tų ligų arba greit jas pašalina — tai Provizorius Vincas J. Daunoros TREJOS DEVYNERIOS arba TREJANKA. Tai neįveikiamas ligų priešas, o kartu mūsų draugas. Reikalaukite to draugo pas agentus arba tiesiog prisiųsdami 50 centų pačtos ženkleliais. Vincas J. Daunora, Provizorius, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Phone Stagg 3534 V. VAIVADAS

Aš norėčiau su jumis susipažinti. Mel-džiu užėiti. Adresas:

442 Grand St., Brooklyn.

Ar turi tą naują knygą apie lytišką gyvenimą?

Jeigu neturi, tai pasiskubink gauti, nes knyga gali greit išsibai-gti. Apie tos knygos naudingumą paklausk tu, kurie jau ją turi. Knygos vardas

Patarmės Merginoms apie Lyties Dalykus.

Parašyta žinomos lytiškų dalykų aiškintojos ponios M. H. SANGER.

Ta knyga reikalinga visiems: merginoms, moterims ir vyrams. Joje aprašoma lytiškų organų išsivystymas, jų veikmė ir svarba visame moteris ir vyro gyvenime; apvaisinimas; vaisiaus augimas; nštumo higiena; motinystė ir jos higiena. Taipgi aprašoma lytiškos ligos, savižagystė ir daug kitų jdomių dalykų. Knyga turi 120 pusl. ir papuosta paveislais, kurie palengvina aprašomus dalykus suprasti. Kaina tik 50c.

Ar verta būti teisingu?

Visada yra žmonių, kurie stengiasi dorai ir teisingai gyventi, bet kokį jie gauna už tai atlyginimą ir koks jų likimas, — parodo vieno tokio žmogaus istorija. Jo gyvenimas taip užimantis, jog skaitosi, kaip gražiausia pasaka. Tos knygos vardas.

Kovotojas už Teisybę.

Jeronimas Savanorolla. Kas nori žinoti apie teisingo žmogaus vargus senovėje ir apie dvasiškios darbus, tam ši knygelė būtina reikalinga. Kaina tik 25c.

Pasaulių Ratas.

Tai yra puikus ir labai jdomus aprašymas pasaulio planetų, kurios keliaujama po plačią erdvę. Kaina 25c.

Kerštinga Meilė.

Labai puikus sceniškas veikalėlis ir lengvas sulošti. Kaina 10c.

Reikalaujami knygy, pinigų siųskite Money Orderiu arba įdėję į laišką. Stampų nepriimsiu. Mrs. F. STROPUS 6 Loring Street, So. Boston, Mass.

Akiniai

yra vieninteliai, kokius jūs nesiot turėtumet, nes akiniai pirkti pas kaunterius ir aukšniū daiktų krautuves jūsų akims yra KENKSMINGI. Reikalaujami akinių matyti D-RA H. A. MEDOFF JO APTEKOJ 500 Grand St., Brooklyn, N.Y. Ofiso valandos: 10-12 A. M.; 3-5 P. M.; 6-8 P. M.

KONSERVATORIJA.

Lietuvių Muzikos konservatorija, 769 Broadway, South Boston, Mass., muzikos mylėtojų patogumui atidaro vasarinį kursą, specialiai

Choro bei Orkestrų vadovams

Tegul važiuoja į kiek-tiek suprantąs bile kurį instrumentą. Kursas bus vestas teoretišku ir praktišku būdu. Baigę kursą gaus Konservatorijos pažūdijimus.

Kursas prasideda 8 d. liepos; baigiasi 28 d. liepos. Moksias eis labai sparčiai, su varža. Mokestis už kursą tiktai 25 dol.

Parankumas ir proga turi būti išnaudojama. Susižinojimui: M. PETRAUSKAS 769 Broadway, So. Boston, Mass.

Lietuvos žemlapis

Taisė M. Salčius. Kaina 60c. Kulturos Istorija, trijuose tomuose, puikiais apdarais. Kaina \$3.00.

Gaunama "Laisvės" knygyne.

Pol. 2520 Greenpoint.

J. GARSVA

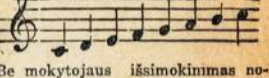

GRABORIUS (Undataker) LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalsmuoja ir laiduoja numirusius ant visokių kapinų.

Parasmdau Automobilius ir Karabas Veselionis, Krikštynoms ir aių pasivažinėjimame. Ofisai: 144 N. 5th St., 264 FRONT ST, Brooklyn, N. Y. C. Brooklyn, N. Y. Telephone 7867 Mala.

MYLETOJAMS MUZIKOS ir DAINŲ

Be mokytojaus išsimokimmas notų ant visokių instrumentų arba dainavimo knyga. 8 lektijos \$1.50, parodu už \$1.00, lietuviški visoki šokiai dėl orkestrų, 11 knygų kompletas \$4.50, dėl beno kompletas \$4.00, dėl piano arbo vargonų \$1.00. G.A. BARONAS, P. O. G. D. McKees Rocks, Pa

MACYS BROS.

NAUDOKITĖS PROGA!

Didelis išpardavimas Aisbakių, Vežimukų (ke-rečiukų) ir daug kitokių daiktų pigiausia kaina.

Išlygos lengvos \$1.00 SAVAITEJ

Sykiu mokant, atiduodame fabriko kainomis. Turime skyrių gramafonų įvairaus didumo.

Pristatome į namus.

MACYS BROS. 198-200 Grand Street, BROOKLYN, N.Y.

Tarpe Driggs ir Bedford Ave's.

Telephone 2372 Greenpoint.

VINCAS J. DAUNORA APTIEKORIUS. TIKRA LIETUVIŠKA APTIEKA. LIETUVIS PAS LIETUVI. 229 BEDFORD AVE. KAMPAS NORTH 4th GATVĖS. BROOKLYN, NEW YORK.

PUIKIAUSIA, MODERNIŠKA "LAISVĖS" SPAUSTUVĖ. Gražiai padaryti spaudos darbai patraukia kiekvieno aki. Atskantils pagrasinimas pridoda žmogui norę čiti ant rengimo programų. Todėl, draugystės ir kuopos, kada rengiat balus, teatrų, ar šilap pasilinksmintus, visdos duokit darbus "Laisvės" spaustuvę. Mes padarome visokius spaudos darbus gražiai, greit ir pigiai. "LAISVĖS" KNYGYNE. Randaal įvairių naudingų knygų, kurias paterlame kiekvienam perskaityti. Kas skaito, tas daugiau žino ir jam nereikia prašyti kitų paaiškinimo. Reikaloms kataloas. LAISVĖ BROOKLYN, N. Y.

MEILĖS LAIPSNIAI JŲ IŠSIVYSTYME. Toje knygoj aprašyta meilė senovėj; kaip ji vystėsi ir daėjo iki šių laikų. Praeties ir dabarties faktais rementis, nurodoma meilė ir jos rolė draugijiniam gyvenime, ir prie ko ji veda žmoniją. Tai yra viena svarbiausių mokslisų knygų ir ją reiktų kiekvienam vyrui ir moterel atydziai perskaityti. Knyga didelio formato, 217 pusl. Kaina be apdarų \$1.00. su apdarais \$1.25. "Laisvė", 455 Grand St., Brook 79, N. Y.